CELJSKI TEDNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

CELJE, 15. APRILA 1966 — LETO XXI. — ŠT. 15. CENA 50 DIN PAR

PREDLOG ZA LIKVIDACIJO EKK VELENJE

KONEC DILEM O GRADNJI

VSEKAKOR PA Z LIKVIDACIJO ŠE NI KONEC PROBLEMOV

Delavski svet šoštanjske termoelektrarne in kmalu zatem še centralni delavski svet rudnika lignita v Velenju sta sprejela predlog o izstopu iz poslovnega združenja za graditev EKK Velenje. Po teh sklepih se je sestal še upravni odbor poslovnega združenja za gradnjo energokemičnega kombinata ter sklenil predložiti občinski skupščini Velenje, da izvede redno likvidacijo energokemičnega kombinata v graditvi. **Več na 5. strani**

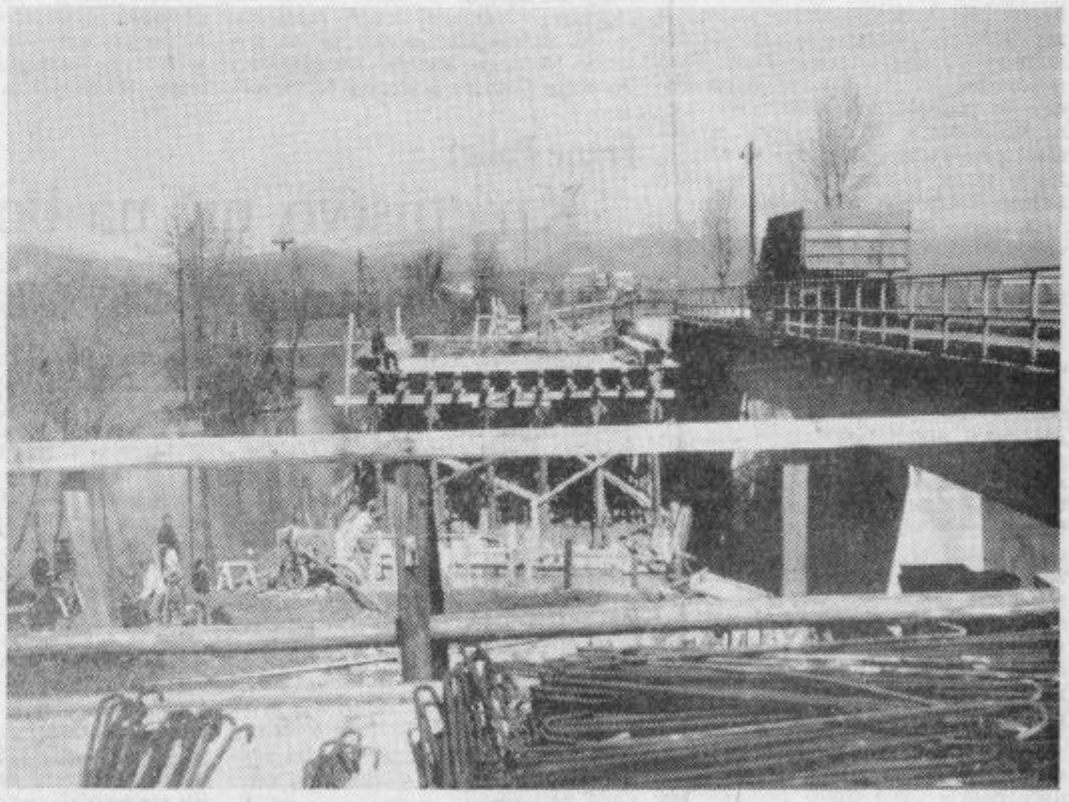

ŽALSKO GRADBENO PODJETJE GRADNJA BO DO 1. MAJA DOGRADILO DRUGO POLOVICO GRIŠKEGA MOSTU PREKO SAVINJE. SAMA KONSTRUKCIJA MOSTU BO STALA 29 MILIJONOV DINARJEV, MEDTEM KO ZA UREDITEV DOVOZA IN NASIPOV NI SREDSTEV. KAŽE, DA BO NEKDANJI ŽELEZNIŠKI MOST MORAL ŠE NEKAJ ČASA SLUŽITI ZA CESTNI PROMET. Foto: J. Sever

MINIMALNA ODKUPNA CENA

Včeraj je zvezni izvršni svet med drugim sprejel tudi osnutek zakona, ki vsebuje minimalno odkupno ceno kravjega mleka. Odslej ta cena ne bo smela biti nižja od 28 SD za enoto tolšče franko zbiralnica prodajalca. Po določeni ceni bodo odkupovali samo tisto mleko, ki ima določeno specifično težo, najmanj 3,2 mlečne tolšče te rizpolnjuje druge pogoje glede kakovosti.

PO KONGRESU SZDL

Končano je delo VI. kongresa SZDL Slovenije in četudi so v teh dneh republiški listi objavili celotno besedilo resolucije, povzemamo nekaj bistvenih misli in zaključkov iz dela posameznih kongresnih komisij.

Komisija za notranjepolitična in gospodarska vprašanja je poudarila, da je v zdajšnjem obdobju v ospredju gospodarska problematika kmetijstva, kjer je veliko neurejenih problemov in različnih stališč, a zaključek razprave je predvsem v dejstvu, da bodo morale tudi v kmetijstvu obveljati v večji meri ekonomske zakonitosti.

Komisija za vprašanja komune se je v veliki meri ukvarjala predvsem s problemi gradenj in komunalne ureditve. Teh problemov je v vseh slovenskih mestih vedno več, a če se jim hočemo izogniti, bo potrebno v prihodnosti bolj dosledno urbanistično načrtovanje.

Šolstvo, ki se bo postopoma sproščalo iz proračunov, bo moralo postati skrb celotne družbe, saj zvezni in republiški zakon o šolstvu ne bosta vsega rešila. Skratka ves denar, ki bo namenjen za izobraževanje, bo potrebno uporabiti zares za celovitost izobrazbenega procesa. Podobno je zaključila tudi komisija za kulturna vprašanja, ki je načela mnoge probleme financiranja kulturne dejavnosti, ki bi moralo biti takšno, da bi mogli posredovati kulturne dobrine vsem državljanom. Enako so delegati sprožili vprašanje virov in uporabe denarja v vseh drugih področjih in se zavzeli za bolj dosledno in namensko uporabo denarja. Tako za znanstveno in raziskovalno delo, ki bo moralo v korak z znanostjo po svetu in v zdravstvu, kjer bo potrebno nemudoma izoblikovati strokovno utemeljen program in posvetiti več skrbi socialnemu varstvu, ki smo doslej o njem govorili vse preveč sramežljivo.

Kongres je v delovni razpravi in v zaključkih, ki so povzročili okoli sto sprememb v resoluciji, opravil veliko delo, poslej pa bo naloga nas vseh, da bomo uresničevali zaključke in jih tudi upoštevali v vsakdanji praksi.

H. S.

Vojo Djinovski, direktor steklarne »Boris Kidrič« v Rogaški Slatini: »Redno prebiram Politiko, Delo in če ne bi bilo Celjskega tednika bi nekaj pogrešal...«
O USPEHIH IN PROBLEMIH V STEKLARNI BERITE NA 3. STRANI!

OBVESTILO!

Na željo občanov in krajevnih organizacij SZDL objavljamo imena kandidatov in izvoljenih predstavnikov kmetov v I. skupščino komunalne skupnosti socialnega zavarovanja kmetov.

Na 9 voliščih v celjski občini je kandidiralo za tri prosta mesta v komunalno skupnost socialnega zavarovanja kmetov 8 kandidatov in sicer:

Kranjc Franc, Slokan Franc, Gerl Anton, Vendel Franc, Premrl Ivan, Prekoršek Ivan, Juteršek Ciril, Četrnik Karl.

Izmed kandidatov pa so bili izvoljeni v prvo skupščino komunalne skupnosti socialnega zavarovanja:

Franjc Franc, rojen 13. 8. 1922, Rožni vrh 1, Šmartno v R. d., Premrl Ivan, rojen 21. 12. 1909, Strmec 55, Prekoršek Ivan, rojen 17. 3. 1944, Višnja vas 6, Vojnik.

Celotna komunalna skupnost socialnega zavarovanja kmetov, ki pokriva občine Celje, Žalec, Mozirje, Slov. Konjice, Šentjur, Šmarje, Laško, Sevnica in Brežice, šteje skupaj 37 članov.

OBRT V CELJU

Delavska univerza v Celju prireja v torek, 19. aprila v okviru TORKOVE TRIBUNE razpravo o obrti v Celju. Organizatorji so povabili k sodelovanju gospodarsko zbornico Slovenije, celjsko poslovno združenje za obrt, ravnateljstvo šolskega centra Boris Kidrič, zavod za prosvetno pedagoško službo. Mnogi anketirani obrtniki so postavili pred organizatorje vrsto vprašanj, na katere žele dobiti na tribuni odgovore.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE ŽALEC

ODBORNIKI: NE!

Na zadnji seji občinske skupščine v Žalcu so odborniki razpravljali o nekaterih bistvenih vprašanjih žalskega gospodarstva. Tako med drugim o analizi razvoja občine v lanskem letu in o oceni možnosti razvoja za letos, o problematiki gospodarjenja z gozdovi, o povečanju prispevka za vodarino, o programih in načrtih za prehod na 42 urni tednik ter o sklepanju in soglasju za uvedbo izrednega prispevka zavarovancev za kritje primanjkljaja pri skladu za zdravstveno zavarovanje kmečkih proizvajalcev.

Še en posnetek s VI. kongresa SZDL Slovenije: komisija za izobraževanje med svojim delovnim zasedanjem.

Kakor smo najavili v prejšnji številki, objavljamo danes na 2. strani izvlečke iz diskusij nekaterih delegatov s celjskega področja. Žal iz tehničnih vzrokov ni bilo mogoče, da bi objavili vse prispevke.

Nekaj misli ostalih diskutantov bomo posredovali še prihodnjič.

Ob načrtovanju gospodarskega razvoja občine v letošnjem letu so odborniki dalj časa razpravljali tudi o obrti. Obrtna dejavnost v žalski občini namreč ne more preboleti začetnih težav. Odbornik KAREL STRAHOVNIK je naglasil, da so vzroki za to v tem, ker doslej ni nihče ugotovil, katere obrti manjka. Poleg tega krnijo razvoj obrti nekateri togi predpisi, kot je na primer zavarovanje svojcev in nagrajevanje vajencev. Tako se dogaja, da je v občini veliko število avtoprevoznikov in pleskarjev, medtem ko se za druge dejavnosti ljudje ne navdušujejo, kljub temu, da so potrebe velike.

Predlog za uvedbo izrednega prispevka zavarovancev za kritje primanjkljaja pri skladu za zdravstveno zavarovanje kmečkih proizvajalcev so odborniki odklonili, ker so smatrali, da so dajatve kmetov že tako velike in da le-ti ne morejo vedno znova prenašati dodatna materialna bremena.

-ez

VREME

Do 20. aprila bo še spremenljivo vreme s pogostimi manjšimi padavinami. Temperature brez bistvenih sprememb.

Celjska turistična razglednica

LEPO MESTO, A ŽAL LE NA PAPIRJU

... Turističnega agenta »gospoda X« nikakor nismo mogli prepričati, da se turizem ne pričenja z zrakom. Že prvi trenutek svojega bivanja v našem mestu je namreč pričel zelo nekorektno vihati svoj nos... **NA 4. STRANI**

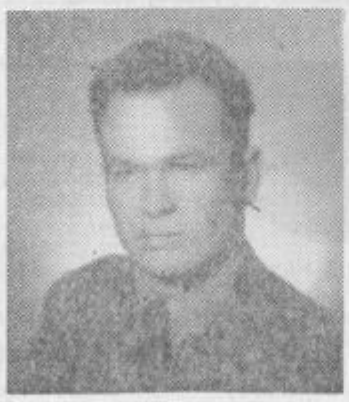

Vlado Parežnik

Za trenutek se je opravičil. V sosednji sobi je zavekal otrok. Vrnil se je z dojenčkom v naročju, se znova opravičil in odšel v kuhinjo.

Pred 29. leti se je rodil v Zavrhu pri Žalcu kot sin malega kmeta. Premajhnega, da bi lahko prehranil vseh sedem otrok, zato je moral Vlado po smrti matere v svet, v uk. V Ljubljani se je izučil za zidarja.

»Čez čas je prišel iz kuhinje, v naročju je imel malo Vesno, v roki pa hrano za dojenčka.

»Ko sem prost, žena je dopoldne v službi — moram biti dojilja.« se je opravičeval.

Pogreznjeni v fotelje smo sedeli okrog mize, na kateri Vlado ustvarja. Riše. Riše v prostem času, riše ko se vrne iz službe, dela ponoči, da ne bi vznemirjal družine.

Začel je že v Ljubljani, kmalu zatem, ko mu je umrla mati. Veliko tistih risb je predstavljalo cvetje z materinega groba, simbolizirale so del njegovega življenja.

»Verjetno sem zato močno občutil odnose med ljudmi, ker sem bil že kot mlad fant odtrgan od domačega ognjišča in postavljen v svet, iz katerega sem bežal k materi... Ti odnosi, ki so skoraj vedno tako grobi...«

Z majhno žličko je zajemal sadno kašo, jo v ustih rahljal in nato z njo hranil malo Vesno, ki je opletala z rokami. Nekaj vzvišenega, nepopisljivega je bilo v tem.

»Veliko ljudi živi od danes do jutri... Ob tem tempu, razvoju tehnike, znanosti ljudje pozabljamo na tiste majhne, drobne stvari kot so čustva, odnosi do bližnjega. To te sili v razmišljanje, rezultat teh razmišljanj je vsebina mojih slik. Oprostite za trenutek...« Nežno je dvignil malo Vesno, ko so ji veke trudno padale na oči in jo odnesel v sosednjo sobo.

Njegova dela bi lahko v grobem razdelili v dva ciklusa: prvi del, ki zajema vsebino iz časa po materini smrti in novejša dela, ki s svojimi groteskninii živalskimi liki izražajo strah pred fizično bolečino, uničenjem, lakoto... Njegovi živalski liki, ki oblikovno močno spominjajo na Jakijeva dela, s svojo filigramsko izdelavo vzbujajo strah in upor ter izražajo nenehen boj in trpljenje, ki to navdaja z grozo. Morda je ravno zaradi tega njegova soproga s sten odstranila te grozne prispodobe človeškega nehanja, ker so sobo navdajale s temino...

»Poglejte tega prosilca miru, ki s svojo vsebinsko enostavnostjo in s svojim poslanstvom ostaja naraven, življenjski v okviru razorožitvenih konferenc, diplomatskih pregovorov, ki niso nič drugega kot pridobitve na času v tej katastrofalni tekmi oboroževanja,« je dejal, ko se je vrnil iz sobe. Zrli smo v slike, ki smo jih na silo razpostavili po tleh, kavču, mizi. Neživljenjski liki živali so kot strahotno groteskna simbolika hotenj ljudi izpovedovali, prosili in vpili po miru, sožitju, blagostanju...

»Če bi ljudje bili LJUDJE, bi lahko bilo drugače, kot je... Tam nesmiselno ubijanje, tam lakota, sam sem bil nekaj let lačen in vem, kaj se pravi biti lačen.« je dejal slikar samouk VLADO PAREŽNIK. Ta misel je najrealnejša podoba mišljenj, ki ga spremljajo, ko je kot miličnik v službi ali ko sleče uniformo in se pozno ponoči predaja upodabljanju teh misli. Nadaljuje tam, kjer je njegov ded začel in nehal, ko je kot samouk rezbaril in oblikoval razne predmete iz lesa. Vlado je poskušal in uspel s svojimi deli, ki jih je razstavljal pred dvema letoma v Velenju, lani skupno z nekaterimi mladimi v Slovenj Gradcu in letos v Šoštanju — doseči več kot ded — uspel je opozoriti, za koga ustvarja. S tem uzakonjuje tudi svojo misel: »hudo je, če je moč spoznavanja večja kot pa moč prenašanja teh spoznanj...« pa čeprav jo izraža abstraktno, za tiste, ki jim je življenje tuje ali pa nerazumljivo, za one, ki gledajo v svet skozi očala tuje ideje... Vsekakor pa verjetno ta hip Vlado Parežnik, samouki slikar, po poklicu zidar in v službi kot miličnik postaje Milice v Mozirju dovolj enostavno in razumljivo izpoveduje življenje, ki ga živimo.

Nani

DELEGATI CELJSKEGA PODROČJA NA KONGRESU SZDL

Zdravko Trogar:

Kakšno naj bo načrtovanje v občini

V svoji razpravi bi se na kratko dotaknil planiranja v komuni. V našem družbeno-ekonomskem sistemu zahtevata razvoj in krepitev sistema samoupravljanja ter vedno močnejše uveljavljanje delovanja trga odnosno gospodarskih zakonov v našem gospodarskem sistemu, tudi ustrezno prilagoditev sistema družbenega planiranja tako v delovnih organizacijah kot na vseh nivojih družbeno-političnih skupnosti. Te zahteve pa že rezultirajo v tezah o sistemu družbenega planiranja, ki so bile nedavno obravnavane v zveznem in organizacijsko-političnem zboru Zvezne skupščine. Teze predvidevajo, da delovne organizacije in posamezne družbeno-politične skupnosti v skladu s samoupravnimi pravicami izdelujejo in sprejemajo plane svojega razvoja samostojno. Hkrati pa teze predvidevajo neobvezno sodelovanje in usklajevanje med posameznimi nosilci planiranja pri sestavljanju njihovih planov, zlasti pri določanju osnovne usmeritve razvoja. V sistemu družbenega planiranja ima občina kot osnovna družbeno-politična skupnost posebno mesto in vlogo, ki se odraža predvsem v ustvarjanju ustreznih pogojev za optimalni gospodarski in družbeni razvoj v okviru pristojnosti, ki izhajajo iz ustave in zakonov. Občina naj bi planirala seveda predvsem razvoj tistih dejavnosti, ki so neposredno povezane s splošnimi pogoji za delo in razvojem življenjskega standarda, to je zlasti družbenih služb, stanovanjsko komunalne izgradnje in terciarnih dejavnosti, na razvoj katerih ima v skladu s svojimi pristojnimi najkonkretnejši vpliv.

Če je osnovna funkcija občine kot skupnosti proizvajalcev skrb za ustvarjanje čimboljših pogojev za delo in življenje proizvajalcev in njihovih družin, občanov in proizvajalcev združenih v samoupravnih delovnih organizacijah, potem mora to izražati tudi vsebina plana občine. To pa se v planu občine ne da enostavno izraziti, ker se v tej fazi našega družbeno ekonomskega razvoja pojavlja potreba, da se v občini rešujejo potrebe skupnega interesa zelo konkretno. Občinska skupščina pa ima za njihovo realizacijo zagotovljen samo del sredstev, medtem ko so ostala sredstva pri delovnih organizacijah, ki pa niso dana vnaprej, niso zanesljiva in stabilna, temveč se pojavljajo kot potencialna sredstva, katera je šele potrebno pritegniti.

V bistvu vsebuje plan občine predloge in predvidevanja za reševanje tistih nalog, ki se bodo pojavljale na področju občine kot posledica planiranega razvoja gospodarstva in družbene aktivnosti. Takšen plan občine zasleduje samo ena pobuda: omogočiti neoviran razvoj vsake delovne organizacije posamezno s stališča tistih potreb, ki se lahko predvidijo za določeno obdobje in katere se lahko redno racionalno v moderni družbi realizirajo na določenem področju za potrebe večjega števila koristnikov. To velja tako za področje komunalnega gospodarstva in njegovih uslug, kot za področje njihovega izobraževanja, duševne in fizične rekreacije itd.

Občina mora vsebovati tudi določene organizacijske elemente. Zagotoviti mora, da se v postopku izvajanja plan koristi kot osnovni dokument za mnoge akcije različnih organov v občini. Ti organi se lahko sklicujejo na plan kot na dokument, ki je vznikel iz volje samoupravljalcev, in ki je osnova za to, da se nešteto akcij v občini v določenem obdobju dejansko tudi izvede, da pa se pri tem niti sredstva niti odločitve ne odtegujejo od neposrednega proizvajalca.

Franc Palir:

Kmetijstvo nič na boljšem

Na republiškem plenumu Socialistične zveze je bilo veliko povedanega tudi o kmetijstvu in nekateri tovariši so poudarjali, da se je po reformi kmetijstvo znašlo v boljšem položaju. Tega pa jaz — sodeč po konkretnih podatkih — ne bi mogel trditi. Naj to dokažem s primerom. Kmet-kooperant iz šentjurske občine je lani prodal nedopitano junico, teže 350 kg brez kala v nadaljnje pitališče po 600 dinarjev za kilogram žive teže. Letos zadnje dni februarja pa je isti kmet prodal istemu kmetijskemu kombinatu dopitanega bika, žive teže 470 kilogramov. Po najrazličnejših odbitkih je dobil plačanih samo 262 kilogramov mesa in s tem iztržil manj kot pred reformo. Podobno je tudi z odkupom mleka, ko je kmet prodal septembra lanskega leta mlekarni mleko s 36 odstotki maščobe za 92 dinarjev liter, decembra istega leta pa liter z 32 odstotki maščobe po 70 dinarjev. Če je imel isto živino — in imel jo je — dvomim, da bi se procent maščobe tako hitro spremenil. Zato menim, da naj bi bili odkupi in regresi enotni. Tako za kooperante, kot za družbena posestva. Kajti le enotne cene bi kmečke proizvajalce vzpodbudile k večji proizvodnji.

Na vasi je tudi veliko zanimanja za drobno mehanizacijo. Kmetje pa trdijo, da te ni mogoče dobiti in da je tudi veliko predraga, zato predlagajo, naj bi tudi o tem premislili.

Povedal bi še nekaj misli o kmečkem zavarovanju. Mislim, da ni prav, da se morajo kmetje glede zdravstvenega zavarovanja sami vzdrževati. Takoj po osvoboditvi je kmetijstvo pomagalo z vsemi sredstvi postaviti na noge našo industrijo, zato naj bi zdaj ta pomagala kmetijstvu. Kmetje sicer želijo sodelovati pri financiranju, toda menijo, da bi o tem vsaj njihovi produkti morali biti primerneje plačani, sicer ne bodo zmogli vseh dajatev.

In še o stanovanjskem problemu kmečkih udeležencev narodnoosvobodilne borbe bi rad govoril. Le-ti v večini primerov stanujejo v vlažnih in kamnitih stanovanjih. Res je, da se ti tovariši mnogokrat niso dovolj zanimali za izboljšanje svojih stanovanj, res pa je tudi, da jim tudi naša politika kreditiranja ni bila naklonjena. Pa tudi to vemo, da so koristili posojila tudi nekateri taki ljudje, ki tega niso zaslužili. Menim, da bi Socialistična zveza morala razčistiti tudi taka vprašanja...

Jože Zupanc:

Krepitev samouprave

Občani v komuni, zlasti neposredni proizvajalci so kot samoupravljalci v občini prišli do stopnje, ko vedno bolj samostojno odločajo o napredku občine kot celote. Na nivoju občine so v glavnem razčiščeni odnosi občina — delovna organizacija in občina — krajevna skupnost ter menim, da je edino pravilno to, da v prihodnje krepimo komunalno in krajevno samoupravo v tem smislu, da je dokončna domena glede delitve določenih sredstev stvar delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Vloga skupščine, občine kot koordinatorja pa naj bo v tem, da hitreje krepi svojo funkcijo samoupravljanja in čimbolj omejuje svoje funkcije oblasti.

Precejšnje število najrazličnejših organizacij danes životari in to ne toliko vsled slabega materialnega stanja, temveč predvsem zaradi vsebinskih in kadrovskih težav. To trditev utemeljujem s tem, da se že nekaj let trudimo, da bi bilo čimmanj funkcij v eni osebi, kar pa nam ne uspe. Torej v večini vodstev, npr. na območju ene krajevne skupnosti so eni in isti ljudje relativno najboljši organizatorji sodeč po tem, da so bili na najbolj demokratičen način izvoljeni. Zato menim, da bi kazalo predvsem v manjših krajevnih skupnostih posamezne aktivnosti koncentrirati v manjšem številu organizacij, znotraj katere bi obstajala delitev na specializirane dejavnosti. Na takšni osnovi bi bilo mogoče zagotoviti boljšo kadrovsko politiko, boljše programiranje in sploh bolj racionalno delitev in koordinacijo dela med posameznimi organizacijami. Danes se namreč v praksi dogaja to, da več organizacij organizira isto stvar brez dogovorov in konsultiranja, vsled česar efekt aktivnosti mnogokrat ni uspešen.

Ena izmed osnovnih nalog organizacije socialistične zveze v občini je bila v preteklem obdobju ta, da razvija Socialistično zvezo resnično v najširšo politično tribuno, do katere bodo občani izražali svoje misli, oblikovali svoja stališča o najrazličnejših vprašanjih družbeno-ekonomskega in političnega razvoja.

Močan pomen daje organizaciji socialistične zveze tudi njena množičnost članstva ter številne oblike neposredne demokracije, preko katerih lahko občani neposredno odločajo. Število članov socialistične zveze v naši občini je zelo zadovoljivo, saj vključuje 81,7 %. Izredno pomembno je tudi to, da se je v preteklem obdobju dajal močan poudarek organizacijski in kadrovski ureditvi krajevnih odborov z namenom, da se čimbolj usposobijo za samostojnejše delo pri obravnavanju in sprejemanju stališč o posameznih družbenih pojavih. Zelo pomembno je tudi to, da občinski odbor na relaciji do krajevne organizacije ni insistiral v togih oblikah, ker je smatral, da bi bile osnova golemu formalizmu. Iniciativa članov je močno porasla, kar se kaže predvsem pri oblikah neposrednega odločanja, kakor npr. na zborih volivcev, konferencah socialistične zveze in ostlih področjih družbenega življenja. Glede na to da se je dalo v javno razpravo več mnenj o članarini v socialistični zvezi, menimo, naj bi članska pripadnost še nadalje vezali na plačevanje članarine, ki pa naj ne bi bila edini vir za financiranje organizacije socialistične zveze ter naj bi se še nadalje v pretežni meri financirala iz proračuna družbeno-politične skupnosti. Predlog, ki ga navaja material za predkongresno razpravo, da bi položaj konference za družbeno dejavnost žensk uredili tudi s statutom socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije je nujno potrebno, vendar samo to ne bo dovolj, če družbeno-politična skupnost, občina in delovne organizacije same ne bodo v večji meri pomagale reševati problemov povezanih z družbenim položajem žensk. Zato so potrebna finančna sredstva, pri katerih se reševanje teh problemov navadno konča.

Milena dr. Žele:

Enakopravnost v potrošnji

Zdravstveno varstvo pojmujemo kot obliko splošnega družbenega standarda. Zdaj pa je situacija taka, da na primer občan z minimalnim osebnim dohodkom prispeva v sklad zdravstvenega zavarovanja — kjerkoli — 7 odstotni prispevek iz osebnega dohodka, kot zavarovana oseba pa lahko troši zelo različne zneske: v Ljubljani na primer 41 tisoč dinarjev letno, v Celju 35.300, v Novem mestu pa 28.447 dinarjev. Princip vzajemnosti takih diskriminacij prav gotovo ne bi smel prenesti. Če republika določa povprečje doprinosa po povprečnih osebnih dohodkih, potem mora dovoliti po povprečju tudi potrošnjo, ne pa po višini zbranih sredstev v posamezni regiji. Znano je namreč, da imajo gospodarsko zaostale regije zaradi svoje manjše ekonomske moči nižji družbeni standard; zdaj naj bi imele še nižji zdravstveni standard? Če bomo pri tem vztrajali in sredstev ne bomo združevali, se bo prepad med razvitimi in nerazvitimi področji še poglabljal.

Posledice sedanjega stanja, ki se kažejo v raznih inačicah zapiranja v komunalne in regionalne okvire, so največkrat negativne. Regionalne skupnosti socialnega zavarovanja zaradi omejenih finančnih možnosti omejujejo tudi razvoj lokalne zdravstvene službe pa tudi k razvoju skupnih zdravstvenih institucij ne prispevajo. Če je mogoče v celjski regiji za zdravljenje v bolnišnicah potrošiti 15 tisoč din za zavarovano osebo, v Ljubljani pa 17.190 in je republiško povprečje 16.520, potem je razumljivo, da pri približno enako kvalitetni oskrbi standard v času bivanja v bolnici ne more biti enak; ali pa zdravniki, ki dajejo približno enako zdravstveno pomoč, niso enako nagrajeni.

Zavarovancem celjskega področja je naložena dolžnost, da z izrednim prispevkom pokrijejo primanjkljaj sklada za zdravstveno zavarovanje. Tako mora celjski zavarovanec, ki povprečno troši 16 odstotkov manj sredstev kot pa občan v Ljubljani, plačati še nek poseben delež. To seveda ni prav in zato bi morali zahtevati, da principe vzajemnosti uzakonimo in se odločimo tudi za večjo regionalno skupnost.

KRVODAJALSTVO V CELJSKI OBČINI

932 LITROV KRVI

NEKATERI ŠE VEDNO STOJIJO OB STRANI

Za zdravljenje bolnikov in ponesrečencev so v preteklem letu porabili na oddelkih celjske bolnišnice 1.423 litrov krvi. Samo na območju celjske občine je 3.122 občanov darovalo 932 litrov krvi. To je 5,5 % vseh prebivalcev občine. Iz delovnih organizacij je bilo 2.781 prebivalcev ali povprečno 17 % od števila zaposlenih. Ostali so bili izven delovnih organizacij s terena, kjer pripravljajo krvodajalstvo krajevne organizacije Rdečega križa skupaj z ostalimi družbenimi organizacijami. Po številu krvodajalcev so se posebno odlikovale tele delovne organizacije: Cinkarna, Železarna Štore, Emajlirka, Klima, Celjski tisk, Opekarna Ljubečna, Tovarna tehtnic, Zavod za požarno varnost, Aero, Mesnina, Pohištvo, Sekcija za vzdrževanje železniške proge, uprava za notranje zadeve, Gradis, Kovinotehna, celjski obrat kmetijskega kombinata Žalec, Toper in Občinsko sodišče.

Naravnost rekordno število krvodajalcev pa so poslale organizacije: oddelek za narodno obrambo občinske skupščine Celje — 90 %, restavracija Pošta — 80 %, prodajalna Slovenijales — 50 % ter Remont — 31 % od vseh zaposlenih. Največ dijakov — krvodajalcev so poslali zavodi: gimnazija, učiteljišče, ekonomska šola, srednja tehniška šola in šolski center Borisa Kidriča. S terena izven organizacij in ustanov je bilo največ krvodajalcev iz Vojnika, Štor, Dobrne in iz Trnovelj. Čeprav so se vabilu občinskega odbora Rdečega križa odzvale skoraj vse delovne organizacije v občini, je bilo med njimi tudi nekaj takih, ki iz manj utemeljenih vzrokov tega niso storile. Upajmo, da bodo to zamudo letos nadomestile tako delovne organizacije, kakor tudi krajevne organizacije Rdečega križa, ki so lani stale še nekako izven vrst te človekoljubne akcije. Vsem kolektivom, ki so organizirali krvodajalske akcije, in posameznikom, ki so se teh akcij udeležili, izrekata občinski odbor Rdečega križa in transfuzijska postaja Celje iskreno priznanje in zahvalo. Zlasti pa so krvodajalcem hvaležni tisti, katerim je prejeta kri pripomogla k ozdravljenju ali jim celo rešila življenje. Pri ocenjevanju dosedanjega uspeha si moramo biti na jasnem, da nosijo breme krvodajalstva redni krvodajalci. Veliko je število takih, ki so darovali kri že dvajsetkrat pa tudi do tridesetkrat in celo še večkrat. **Peter Ložar** iz Klime je daroval kri 86 krat, **Jože Malin** iz Emajlirke 85 krat in železniški portir **Jože Oštir** 50 krat. Čeprav je bilo lani okoli 35 % novih krvodajalcev, je potrebno število teh še povečati. Tudi bolniki in ponesrečenci, ki so lani dobili kri, bi storili prav, če bi se izkazali hvaležne na ta način, da za naprej tudi sami postanejo krvodajalci. Ugotoviti je treba, da so bili lani krvodajalci predvsem fizični delavci. V organizacijah, kjer teh ni, je bilo število krvodajalcev nizko ali pa sploh ni bilo nobenega. Vodilne osebnosti so bile med krvodajalci le izjeme. Če bodo letos priznavale delovne organizacije svojim članom — krvodajalcem dela prost plačan dan, če bodo fizičnim delavcem sledili tudi umski delavci in če bodo imeli vodilni ljudje več posluha in čuta za človeka, ki mu je kri nujno potrebna ter se bodo tudi sami uvrstili med krvodajalce, bo število teh poraslo in bodo delovne organizacije brez krvodajalcev le še bele vrane.

C.

PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVETU • PO SVET

V Sovjetski zvezi so na 23. kongresu KP v zaključnih razpravah znova ponovili vrsto očitkov in kritik na račun »nedavne preteklosti«. Četudi so bili vsi očitki namenjeni politiki Hruščova, ga nihče med diskusijami ni omenjal. Za prvega sekretarja so znova izvolili Leonida Brežnjeva, medtem ko so iz članstva CK izpadli nekateri vidnejši člani, katerih javno delo so v zadnjem času kritizirali. Resolucija, ki so jo sprejeli, je povsem v skladu z vsebino razprav.

Nemiri in demonstracije v Južnem Vietnamu se razraščajo in budisti vztrajno terjajo, da vojaška vlada odstopi. Predvsem so uperjeni proti generalu Kyju. Ameriški krogi, ki skrbijo za vietnamske zadeve, so z razpletom dogodkov zelo zaskrbljeni. Pripravljeni so sicer žrtvovati generala Kyja, a želijo ohraniti vlado generalov. V kolikor bi budisti uspeli povsem uresničiti svojo zahtevo za uvedbo civilne vlade, bi bili Američani v silni zagati, kajti stališča budistov in študentov so dosledno nasprotna vsemu tujemu. Pravijo, da jim Američani ne prinašajo ničesar dobrega, kajti njihov sistem je sistem bogataševv, Vietnam pa je revna dežela, zato je zanje bolj sprejemljiv sistem Severa, ki uvaja sistem enakosti v boju proti siromaštvu.

Novo obdobje med Britanijo in Zahodno Nemčijo se ni začelo, četudi so nemški voditelji čestitali Wilsonu ob veliki zmagi. Hkrati pa so v čestitki izrazili bojazen pred težnjami skrajne levice, ki bi znala zaostriti odnose, ki že itak niso kdo ve kako dobri. Toda Velika Britanija se očitno trenutno ne zanima za pomisleke zahodnonemških politikov, temveč so se znova bolj zaostreno lotili rodezijskega vprašanja. Wilson je namreč s soglasnostjo varnostnega sveta prepovedal prevoz petroleja za Južno Rodezijo skozi mozambiško pristanišče Beiro. Trenutno je v Beiri tanker »Joanna V«, a pred pristaniščem čakajo britanske vojne ladje, ki bodo tanker »aretirale«, v kolikor bo v Beiri raztovoril svojih 18.000 ton nafte. Na poti proti Beiri pa je še tanker Manuela s 14.000 tonami nafte. Pravijo, da se bo v mozambiškem zalivu začel zanimiv lov »slepih miši«, ki bi naj bil prvi dokaz, da se je Wilson po volilni zmagi odločno lotil reševanja nekaterih vprašanj.

Po daljšem zatišju se je zdaj spet v Grčiji začela vladna kriza. Odstopil je Cirimokos, ki ne soglaša s politiko glede Cipra. Kakšna bo rešitev, je dvomljivo. Prav tako ne moremo nič natankega povedati o novi avstrijski vladi, ki so jo sestavili včeraj na Dunaju.

V ostalem pa se svet zanima za manjše stvari: v Palomaresu so odkrili in dvignili iz morja izgubljeno atomsko bombo, Luna 10 poroča o poletu okoli meseca, ameriški Opazovalec zvezd pa je poneseł teleskope v vesolje.

Predsedstvo in izvršni odbor SZDL Slovenije

Za predsednico so na kongresu znova izvolili tovarišico Vido Tomšič, za podpredsednika pa tovariša Franca Kimovca-Žigo in dr. Joža Vilfana. Za sekretarja je znova izvoljen ing. Vitja Rode, blagajničarka pa Francka Strmole.

V izvršnem odboru so: Viktor Avbelj, Branko Babič, Živa Beltram, dr. Marijan Brecelj, Tone Fajfar, Majda Gaspari, Marjan Javornik, Janez Kocjančič, Miha Marinko, ing. Miran Mejak, Boris Mikoš, Zoran Polič, Franc Popit, Mitja Ribičič, Jože Rus, Jože Smole, dr. Maks Šnuderl, Josip Vidmar in Janez Zemljarič.

RAZVOJ ROGAŠKE STEKLARNE V DVEH STOPNJAH

VEDNO VEČ KRISTALA

POSKRBELI BODO ZA USTREZNO IZOBRAZBO SAMOUPRAVLJALCEV

V nadaljevanju naših razgovorov o prizadevanjih in uspehih kolektivov v zdajšnjem obdobju in v primerjavi s sklepi III. plenuna CK ZKJ smo obiskali steklarno »Borisa Kidriča« v Rogaški Slatini. O investicijski politiki, delitvi osebnih dohodkov in izobraževanju kadrov smo se pogovarjali z direktorjem Vojom Djinovskim. Pogovora se je udeležil tudi šef komerciale Hinko Drimer, obrate pa nam je razkazal ing. Jože Pelko.

Naša investicijska politika je precej natanko določena, nam je pripovedoval direktor. Pred nedavnim so obravnavali investicijski elaborat organi samoupravljanja, zdaj pa ga bo obravnavala še občinska skupščina. Na kratko povedano, elaborat predvideva predvsem modernizacijo kurjenja in hlajenja. Danes je razmerje med lignitom in mazutom v tovarni pol proti pol. Prihodnje leto bodo dokončno opustili kurjenje z lignitom in uvedli v celoti topljenje z mazutom, kar je za 40 % cenejše. Že zdaj pa modernizirajo hlajenje in montirajo električne hladilnice. Zadnje tovrstne hladilnice bodo montirali prihodnje leto in s tem bo proces modernizacije kurjenja in hlajenja opravljen.

V letu 1968 bodo — v veliki meri na račun izvedene modernizacije — podvojili proizvodnjo svinčenega kristala v primerjavi z letošnjo. V tolikšno povečanje proizvodnje jih sili predvsem veliko povpraševanje na trgu, saj ne morejo zadovoljiti vseh kupcev niti doma ne v tujini. Za vso rekonstrukcijo in modernizacijo do leta 1968 razpolagajo s svojim denarjem. Prav modernizacija, ki bo omogočila pocenitev proizvodnje in povečana proizvodnja kristala v letu 1968 bosta omogočili steklarni, da prihrani nekaj denarja za drugo obdobje investicijske politike 1969/70.

V drugem obdobju bodo usmerili investicije v povečanje kapacitet. Povečati jih nameravajo za kakšnih 27 do 30 odstotkov. S to povečano proizvodnjo (skupno z obratom v Slovenski Bistrici), bodo mogli podvojiti izvoz, ki bo tako v letu 1970 dosegel tri do tri in pol milijona dolarjev. V vsem tem času pa predvidevajo za vse drugo steklo redno letno povečevanje proizvodnje za 5 odstotkov.

Če bodo prvo stopnjo investicij zmogli z lastnim denarjem, bodo za drugo investicijsko obdobje morali najeti 50 % kredita. Anuitete so še razmeroma majhne, saj bodo morali prihodnje leto odplačati še kakšnih 20 milijonov, pa so na čistem. Vrednost drugega dela investicij pa cenijo na kakšnih 500 milijonov dinarjev.

Ti podatki kažejo, da so v steklarni že vnaprej pravilno začrtali razvojni načrt in usmeritev investicij, saj bo vloženi denar v najkrajšem času vračal družbi in kolektivu velike koristi.

Ko smo sprožili vprašanje delitve osebnega dohodka in pri tem ponovili sklep III. plenuma o enakopravnem vrednotenju fizičnega in administrativnega dela, se je direktor nasmehnil. Z resničnim začudenjem spremljam problematiko in razprave o tem problemu, ki ga pri nas ne poznamo, je dejal. V steklarni je 76 % zaposlenih, ki prejemajo osebni dohodek po učinku, četudi so vse službe vezane na proizvodni uspeh. Zares je odstotek administracije le 3,5 % vseh zaposlenih, a še bolj pomembno je dejstvo, da so v vseh letih skrbno pazili na ustrezno strukturo samoupravnih organov. Kadarkoli pripravljajo nov pravilnik o delitvi dohodka, se v razpravah nikoli ne pokažejo takšna nasprotja. Seveda so že pred leti uspeli, da so uravnali dohodke delavcev v proizvodnji z delovnimi mesti v administraciji, zdaj pa si prizadevajo, da korigirajo tista delovna mesta, ki so za proizvodnjo odločilna. Za ilustracijo smo pregledali še točkovno vrednost posameznih delovnih mest in prepričali smo se, da je zelo veliko delovnih mest v proizvodnji, ki močno presegajo delovna mesta v administraciji.

In proces izobraževanja, ki ga terjata tako modernizacija kakor sistem samoupravljanja? Četudi imajo uspešno steklarsko šolo, urejeno izpopolnjevanje na delovnem mestu in še razne občasne seminarje in tečaje, vendarle ugotavljajo, da še niso uspeli uvesti pravilnega sistema izobraževanja. Predvsem je velik problem v brusilnici, kjer je vedno manjkalo ljudi. Toda tu in tudi drugod so ugotovili, da se je delavec sicer razmeroma hitro strokovno izpopolnil in dosegel lepe delovne uspehe, a sicer je o družbeem in samoupravnem področju vedel bolj malo. In prav zato, če hočejo kvalificiranemu delu dodati še kvalificirano samoupravljanje, bodo morali izobraževanje izpopolniti. Zdaj razpravljajo o določenih metodah, med katerimi je najbolj zanimiva inačica »vajenskega« sistema. Mlade ljudi nameravajo razporediti na delovna mesta, kjer je za to največja potreba in jih na delovnem mestu strokovno izpopolnjevati. V proizvodnji bi delali le 30 ur, 12 ur pa bi imeli teoretičen pouk, kjer bi dobili širšo razgledanost, njihov osebni dohodek pa bi bil 300 N-din. S takšnim dvosmernim izobraževanjem nameravajo dobiti dobre strokovnjake in dobre samoupravljavce.

H. S.

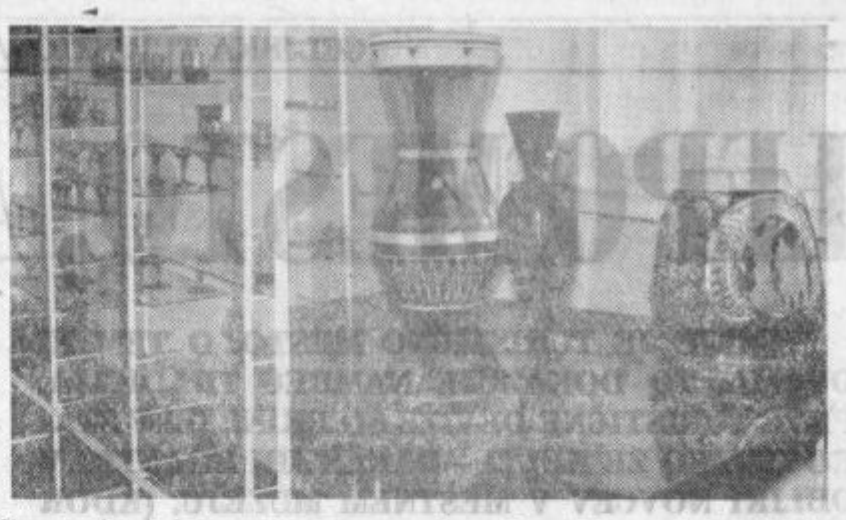

Dva motiva iz lepo urejene nove vzorčne sobe steklarne »Boris Kidrič«.

Upravni odbor podjetja »CESTE — KANALIZACIJE« Celje

razpisuje prosta delovna mesta

TREH STROJNIKOV LAŽJIH GRADBENIH STROJEV

Poizkusni rok 2 meseca. Prijave je poslati do 30. aprila 1966.

KAKŠNE SO LETOŠNJE RAZVOJNE MOŽNOSTI OBČINE ŽALEC

DOKLEJ TAKO NIZKI DOHODKI?

LETOS MANJ ZAPOSLENIH. OZKO GRLO SO IZTROŠENI STROJI

IZ ANALIZE LANSKEGA RAZVOJA IN OCEN LETOŠNJIH MOŽNOSTI BI LAHKO SKLEPALI, DA BO BISTVENA RAZLIKA PRI DELITVI SREDSTEV MED DELOVNIMI ORGANIZACIJAMI IN DRUŽBO. PODJETJA SO SE UGODNO VKLJUCILA V MEDNARODNO MENJAVO. OB POVEČANJU PROIZVODNJE NE MOREMO MIMO ZASTARELIH IN ODSLUŽENIH STROJEV, KI SO RAKOVA RANA GOSPODARSKIH ORGANIZACIJ NA PODROČJU OBCINE.

V prvem trimesečju lanskega leta ni bilo bistvenih sprememb v žalskem gospodarstvu v primerjavi s 1964. letom, razen težav pri sklepanju pogodb z Jugobanko o izvozno uvoznih deviznih sredstvih industrijskih podjetij. Zapoznela sklepanja pogodb so povzročila neredne dotoke inozemskih reprodukcijskih materialov, po drugi strani pa so vplivale na nepravočasno sklepanje izvoznih pogodb. V drugem tromesečju so se tudi v žalskem gospodarstvu razmere zaostrile zaradi začasnega ukrepa o zamrznitvi cen ter ostrejše kreditne politike. Zaradi zastojev v proizvodnji so se kopičile zaloge proizvodov.

Spričo takšnih pogojev so morale nekatere delovne organizacije celo prekinjati proizvodnjo. Tako so morali ustaviti proizvodnjo za tri dni v tkalnici preboldske tekstilne tovarne, v Obrtniku iz Prebolda, v žalski Zarji, v Invalidskih delavnicah na Vranskem pa celo za nekaj tednov. V tem obdobju so morale delovne organizacije pošiljati delavce na brezplačne dopuste. Veliko gospodarskih organizacij, ki sicer ni prekinilo proizvodnje, pa je utrpelo znatno materialno škodo, ker so naročniki odpovedali naročila.

Zaradi stabilizacijskih ukrepov so bile gospodarske organizacije prisiljene iskati notranje rezerve v boljšem izkoriščanju kapacitet, v večji produktivnosti dela ter v prihrankih pri materialu in drugih stroških. Obseg proizvodnje na podlagi dodatnega zaposlovanja delovne sile, v manjši meri pa je bil rezultat večje produktivnosti. Lani je bila opazna kvalitetna sprememba, saj so proti koncu leta zmanjšali obseg zaposlenih. Tako se je na področju občine zmanjšalo število zaposlenih za sto delavcev. Osebni dohodki zaposlenih so rasli nekoliko počasneje, kot je bilo predvideno. Tako danes ugotavljamo, da so osebni dohodki v žalski občini v povprečju znatno nižji kot v marsikateri drugi občini. Delovne organizacije so namreč v prvem obdobju reforme zvišale osebne dohodke zaposlenih samo do višine, ki jo je omogočilo zmanjšanje prispevka iz dohodkov in osebnih dohodkov. To je vplivalo na znižanje standarda, ker so cene življenjskih potrebščin občutneje rasle.

V skladu s težnjami ukrepov za stabilizacijo gospodarstva se je gibala investicijska potrošnja osnovnih sredstev. Nominalni obseg investicijskih vlaganj je bil lani za približno 6,30 milijonov ND nižji kot pa leta 1964. Če pri tem izločimo investicijska vlaganja v kmetijstvo (14,5 milijonov ND) ugotovimo, da so ostale panoge gospodarstva investirale lani le približno 6 milijonov ND v osnovna sredstva.

Lanski občinski plan je predvideval umirjeno gospodarsko aktivnost, ne upoštevajoč stabilizacijske ukrepe reforme, ki je pozneje bistveno vplivala na celotno gospodarsko dogajanje. Zato je bila gospodarska aktivnost v predhodnem planskem obdobju, zlasti pa še v prvem polletju znatno nižja, kot jo je predvideval družbeni plan.

Na osnovi doseženih rezultatov v lanskem letu in spremenjenih pogojev gospodarjenja so dane možnosti postopnega gospodarskega razvoja v letošnjem letu. Obstoja realna možnost, da proizvodnja ob upoštevanju intenzivnega gospodarjenja poraste za 8 do 10 odstotkov. Stopnja rasti družbenega in narodnega dohodka bo nekoliko višja glede na večjo produktivnost in ekonomičnost poslovanja, kar predstavlja v novih pogojih gospodarjenja najvažnejši element ekonomske uspešnosti delovnih organizacij.

Hkrati z rastjo proizvodnje so dane vse možnosti za ustrezno povečanje izvoza, vendar bo le-ta odvisen od posamezne gospodarske organizacije, od organizacijske sposobnosti in ekonomske moči. Predvideno je, da se bodo v novih pogojih začele vključevati v izvoz tudi gospodarske organizacije, ki doslej še niso izvažale, ker jih bo k temu prisilila oskrba z reprodukcijskim materialom iz uvoza, (Feralit, Agroservis, Invalidske delavnice). Ti momenti zagotavljajo realne možnosti, da se obseg izvoza znatno poveča predvsem v industriji, medtem ko je izvoz hmelja količinsko omejen, poleg tega pa so že doslej skoraj celoten pridelek izvažali.

Investicijska vlaganja bodo letos manjša kot so bila lani. Delovne organizacije bi naj vlagale razpoložljiva sredstva predvsem v modernizaranje proizvodnje ter s tem vplivale na rast produktivnosti. Število zaposlenih se ne bo bistveno spreminjalo, razen njih strokovne strukture. V družbenem sektorju bi se naj število zaposlenih povečalo za en odstotek, torej bi se naj izenačilo s številom pred reformo. Kaže pa, da bodo večji premiki zaposlenih v posameznih panogah, npr. v trgovini, gostinstvu in obrti.

Oblikovanje osebnih dohodkov v delovnih organizacijah bi naj izhajalo iz pogojev in možnosti novega gospodarskega sistema. Sistem nagrajevanja bi naj izpopolnili tako, da bi bili osebni dohodki res odraz vloženega dela in prizadevanj vsakega posameznika, po drugi strani pa bi naj rasli v skladu z rastjo cen življenjskih potrebščin. Obstoja možnost, da bodo osebni dohodki porastli v povprečju na zaposlenega od 14 do 16 odstotkov.

-ez

KJE JE 70 MILIJONOV

V zvezi s člankom, ki smo ga pod tem naslovom objavili v 13. številki Celjskega tednika, nam je predsednik upravnega odbora sklada za komunalno urejanje mestnih zemljišč občine Celje poslal tole pojasnilo:

»Na zboru občanov Dolgo polje I dne 23. 3. t. l. je iznešena kritika »Kje je 70,000.000 din, ki so bili predvideni v finančnem programu sklada za komunalno urejanje okolja stanovanjskih objektov Dolgega polja I.« To kritiko je posredoval Celjski tednik in RTV Ljubljana v oddaji »Črna tabla« in za umestno so smatrali zadevo pogrevati tudi prirediteljі »Lari — fari« v dvorani Narodnega doma v Celju.

O tej zadevi posreduje sklad za komunalno urejanje mestnih zemljišč občine Celje naslednje pojasnilo:

1. bivši sklad za negospodarske investicije je v svojem finančnem programu za leto 1965 predvideval denarni promet 700,000.000 din.

2. Na račun te vsote ni bila realizirana vrnitev posojila Plinarne-vodovod v znesku 104,000.000 din zaradi neaktivnosti podjetja v zvezi z gradnjo novega vodovoda Fužine—Celje. O razmerah nujnosti izgradnje vodovoda za Celje je bilo svoječasno mnogo razprav tudi na zborih občanov, kjer je bila obravnavana nujnost te izvedbe in postavljena na prvo mesto nujnih del. Žal, da za dovršitev napeljave še danes niso najnujnejša sredstva na razpolago in zaradi tega celotna količina dotekajoče vode ni koristno uporabljena.

3. Posojilo iz stanovanjskega sklada SRS v letu 1965 zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni bilo realizirano v znesku 100,000.000 din.

4. Posojilo iz stanovanjskega sklada SOb Celje v znesku 100,000.000 din je moralo ostati na razpolago za gradnjo rajonskega zbiralca RZ 4 v Čopovi ulici za odvajanje vod iz novega naselja »Jugomont« blokov med Vojkovo in Škvarčevo ulico. Če bi ta vsota za te svrhe ne bila na razpolago, bi zgoraj omenjeni bloki ne bili vseljivi.

5. Z odajo komunalno neurejenega zemljišča na Otoku I, Otoku II in na Otoku III Ingrad, je izpadla vstota 228,000.000 din.

6. Isto kot pod tekočo številko 5. je za Otok III, za zemljišče, oddano podjetju Gradis, zaradi počasnejše nezazidljivosti, izostalo 40,000.000 din. S temi vsotami se je že delno, v ostalem pa se še bo urejalo okolje navedenih novih naselij.

7. Za Dolgo polje I in Dolgo polje II in zadruge »DOM« ni bil realiziran prispevek v celoti — izpad je bil 35,000.0000 din.

8. Za Ostrožno in Hudinjo razni graditelji in zadruga »DOM« — izpad je bil 15,000.000 din.

9. Skupni izostanek predvidenih sredstev je znašal 622,0000.000 din.

10. Iz tega izhaja, da je bil iz naslova finančnega programa sklada za komunalno urejanje zemljišč v letu 1965 neposredni finančni promet v znesku 78,000.000 din. Sklad pa je mimo tega vodil in še vodi račun o obračunih za urejanje komunalnih naprav in okolja za vse primere oddaje komunalno neurejenih zemljišč.

11. Sklad za komunalno urejanje mestnih zemljišč občine Celje je za preteklo leto 1965 sestavil poslovno poročilo za zaključni račun sklada, iz katerega je razviden zbir in priliv sredstev. Sklad je poslovno poročilo razmnožil v 200 izvodih, ki so bili dostavljeni vsem odbornikom, tudi RTV ter družbenim organizacijam, hkrati tudi vsem krajevnim skupnostim.

12. Smatramo, da smo z načinom obvestila zadostili dovolj široki javnosti in da bi ob danem pogoju morebitno dodatno potrebo informacije bile na drug način dosegljive, predvsem pa brez javnega povzročanja atmosfere negodovanja pri občanih, katerega je, kakor vemo, tudi iz objektivnih razlogov itak mnogo preveč.«

PRIPIS UREDNISTVA: Bodimo torej lepo tiho!? Ne. Sodimo da je zbor občanov *javna* zadeva kjer udeleženci *javno* govorijo *javno* vprašujejo in zahtevajo tudi *javna* pojasnila in odgovore!! Tudi delo organov občinske skupščine je po vseh uzakonjenih načelih *javno!* Gre tedaj za vprašanje ali tudi časopis ne zasluži *javnosti?* Če, zakaj ne bi mogel *javnih* zadev obravnavati *javno?*

Drugo kar se vsiljuje ob gornjem pojasnilo, je misel: recimo bobu — bob! Res je da imamo pred seboj veliko številk, toda brez zamere, še vedno tudi nimamo *konkretnega* odgovora na vprašanje kje je tistih 70 milijonov starih dinarjev? Iz primanjkljaja je sicer razbrati, da znesek za ureditev Dolgega polja sploh ni bil predviden saj je od vsote, ki ni znana, celo izpadlo 35 milijonov, vendar to laikom še vedno ne pove dovolj. Zlasti ker se ne ujema s trditvijo na zboru občanov, da je za izvedbo del v višini 70 milijonov manjkala samo še naročilnica.

LEPO MESTO, A ŽAL LE NA PAPIRJU

CELJE JE TURISTIČNO MESTO. O TEM NI DVOMA. TO DOKAZUJE NAMREČ TRADICIJA. PRVE TURISTIČNE DEVIZE SO PRINESLI V STARO CELEIO ŽE KELTI – DANES JIH HRANIJO V OBLIKI NOVCEV V MESTNEM MUZEJU. (KDOR NE VERJAME, SE LAHKO PREPRIČA). NEKAJ TRDNE VALUTE SO NAM ZAPUSTILI TUDI RIMLJANI. NJEJ SE JE V KASNEJŠIH STOLETJIH PRIDRUŽIL DENAR DRUGIH EVROPSKIH NARODOV IN TAKO IMAMO DANES PRAVZAPRAV KAR ČEDNO – NUMIZMATIČNO ZBIRKO.

Sodobni turizem, zlasti tisti, ki ga »gojimo« v Celju, pa seveda ne more živeti od numizmatičnih zbirk. Sodobni turizem je — gospodarstvo, torej panoga, ki... in tako dalje. Prizadevanja v tej smeri nimajo nobene zveze recimo s Svežim Dolom. Tu so namreč v času, ko ima že vsak kraj idealne pogoje za turizem, ugotovili, da je Sveži Dol tako rekoč turistični fenomen: v njegovi neposredni bližini je grič z razvalinami kdo ve katere srednjeveške zgradbe, malo dalje manjša gora, porasla z iglastim gozdom, ki daje velike količine ozona, in še nekoliko stran nekaj pobočij z lepo zeleno vegetacijo. Turistično zanimivo je tudi staro drevo, ki rase sredi idiličnega močvirja, ki se ob deževnih dneh spremeni v prav romantično jezero, primerno za čolnarski turizem. Zrak v Svežem Dolu je čist in nebo dosti bolj kristalno kot v kakšnem neturističnem kraju. Ta nenadna odktritja so v turističnih delavcih Svežega Dola porodila zanimivo misel: organizirali so turistični teden pod geslom — »Brezov mostiček, kislo zelje in ajdovi žganci«. Učinek je bil izreden. V turističnem tednu, ki je trajal mesec dni, so si turistične zanimivosti Svežega Dola ogledali skoraj vsi turisti iz Svežega Dola, nekateri celo večkrat; neverjetno je bilo le to, da med vsemi turisti niso našli niti enega tujca in med izkupičkom niti ene devize.

Rekli boste: kakšno zvezo ima vse to s celjskim turizmom? Nobene. Zares ne. Sveži Dol je vsaj svež, kar za Celje že dolgo ne bi mogli reči.

Turističnega agenta »gospoda X« nikakor nismo mogli prepričati, da se turizem ne začenja z zrakom. Že prvi trenutek svojega bivanja v našem mestu je namreč pričel zelo nekorektno vihati svoj nos.

— Mein lieber Gott! je vzkliknil. — Sie haben doch keinen Luft! (Moj bog! Vi vendar nimate nobenega zraka!)

— Da nimamo zraka? smo se začudili. — Kako bi pa potem ljudje tu živeli? Brez zraka vendar ne moremo živeti! Pa še kakšen zrak imamo, naš dragi! Morali bi samo enkrat globoko vdihniti sladke hlape žveplene kisline (tri dni vam ne bi bilo sploh treba uživati sladkorja), samo enkrat pošteno poduhati vonjave čudotvornih tovarniških dimnikov in lokomotiv, pa bi bili brž nasprotnega prepričanja! Lahko bi brez pridržkov rekli: mens sana in corpore sano. Če ste v Celei, pa še celo! Kaj mislite, da zares ne skrbimo za tradicijo?

— No, ja, je odvrnil, — saj nisem mislil tako dobesedno. Riba na primer lahko tudi živi v smrdljivi brozgi. Vprašanje je le, kako se počuti!

— Kaj? Da ne cikate na našo Voglajno?

— Foklajno? Kaj pa je spet to?

— Težka voda! Stavimo, da v njej ne boste našli žive ribe?!

Peljali smo ga k Voglajni in reči je treba, da mu je zaprlo sapo.

— Glejte, smo mu pojasnili, — to je prvovrstna celjska turistična atrakcija! Kje bi še lahko našli tako težko vodo? Turisti so siti »lahkih« rek in potokov. Hočejo imeti tudi mir pred ribami. Kajne?

Agent X je strmel.

— Noch nie gesehen! se je čudil. (Še nisem videl).

— Ja, ko jo bodo pričeli segrevati, smo rekli, — bomo imeli tu prve atomske toplice v Evropi. Preganjali si bomo lahko vse bolezni tega sveta. Lurd v primeri s temi ni nič, kajti njegova voda učinkuje na religiozni bazi, tu pa teče, da tako rečemo, vsa industrijska znanost. Okopati se v znanosti...

— ... v tem dreku? se je namrdnil. — Nikoli! Gema Bedričeg, ja?

— Gema Bedričeg? Kdo pa je to?

— A, Petriček?

— Und Zdari krat!

Odpeljali smo se proti Petričku. Avto je poskakoval in sredi Lisc obstal. Prednje kolo se je namreč nenadoma globoko pogreznilo v nekakšno luknjo.

— Hutič! je rekel in imeli smo občutek, da se bo kaj hitro naučil preklinjati po naše. Nenadoma pa si je premislil.

— Niks Bedričeg! Zurück! Zdari krat, ja?

Nam, ki smo Celjani, je bilo seveda popolnoma vseeno. Hoteli smo mu še reči, da cesta od tu dalje vendarle ni tako slaba, saj je ob mokrih dneh celo protiprašna, a nas ni poslušal.

Spotoma smo se ustavili ob Vodnem stolpu, ob katerem je naš gost izrazil svoje veliko zanimanje. Povedal je, da so mu kamenine še zlasti pri srcu, če so starejšega izvora, nato pa dodal, da bi mogli ta stolp adaptirati v kakšne atraktivne namene. Razložili smo mu, da nameravajo urediti v njem tak atraktiven bar, ki ga Celje zelo pogreša in ki bi gotovo pripomogel k razvoju turizma, pri čemer bodo, da bo prostornina večja, znotraj stanjšali steno za polovico debeline. Naši davni predniki da gotovo niso poznali notranjih (skritih) rezerv, saj so očitno zelo razmetavali z gradbenim materialom.

Nato si je s prav tolikšnim zanimanjem ogledal Stari grad, najvišjo mestno turistično postojanko.

— Interesantno, je rekel in se zasmejal. — V pol ure se lahko iz Rimljana spremeniš v celjskega grofa. Lepo, vse tako vrtičkarsko...

Ko je v restavraciji sedel za mizo, je bil videti res kot kakšen celjski grof. Preizkušal je naše domače specialitete, kot so kranjske klobase, ali kakor je rekel, da bi ga razumeli — »krajniše klobasen«; drugih specialitet tistega dne ni bilo, ker ni bil nihče pripravljen na takšno »turistično izvidnico«. V splošnem nas večkrat doleti kakšna majhna zadrega. Njegovo grofovsko veličanstvo je prišlo do polne veljave pri poravnavi računa.

— Cene so zasoljene, je pripomnil.

— No, soli nam res ne manjka, smo rekli. — Sicer pa so spodaj nekoliko nižje, kajti v nižavah je vse bolj nizko.

— Gostinski lokali me pravzaprav ne zanimajo. Imate v Celju še kaj, kar bi si bilo vredno ogledati?

— Mislite, s turističnega vidika? Ožgana pobočja Jožefovega hriba, ali pa recimo Kalvarijo, Anski vrh. Postojank je veliko. Tudi Okopi niso tako nezanimivi. Pravzaprav pa je nepojmljivo, da bi bil turist tako brezbrižen do gostinstva, ko se vendar turizem in gostinstvo tako lepo podpirata in korakata tako rekoč ramo ob rami!

— Zrak, je rekel in globoko vzdihnil. — Zrak je tukaj obupen. Človeka kar duši. Človek, ki prihaja sem, najbolje, da si na hitro ogleda, kar je videti, potem pa čimprej izgine. Sveži Dol na primer je čisto nekaj drugega! Četudi se zdi tisti brezov mostiček nekam čuden, pa vse kar diši.

— Ste torej zagovornik dišečega turizma?

— Svežine in čistosti! Jadrana tudi ja?

— Ja, ampak tukaj ni Jadran!

— Dešga fota, je rekel in se zasmejal.

Potem je razgovor nanesel na naše zabavno ali družabno življenje, pri čemer smo morali priznati, da smo zabavni. To namreč ni težko opaziti. Stopite med deveto in deseto uro v katerikoli lokal — slišali boste najmanj tri arije najrazličnejših avtorjev zapete v durih in molih. Nepoučen gost bi z vso pravico sklepal, da smo Celjani opersko (in operetno) navdahnjeni ljudje. (Morda je to tudi zasluga in posledica organizacije opernih predstav?).

Naposled smo mogli iz vseh mnogoštevilnih vtisov razbrati, da je Celje zares turistično mesto in da uvodna pripomba drži. Pozabili smo le dodati »tranzitno«. Tranzitni turizem pa seveda ni čisto »pravi« turizem, ker pač s tranzitom vred odtekajo (običajno po cesti) sredstva in devize, predvsem devize, drugam. A ta okoliščina navsezadnje ustreza tudi zgodovinskim dejstvom — kolikor jih gledamo s turističnega vidika. Kelti, Rimljani itd. bi mogli biti potemtakem prvi tranzitni turisti na našem področju. Naše domneve je potrdil tudi »gospod X«, ko je rekel:

— Videl sem vaše mesto in všeč mi je. Lepo staro mesto, s sodobnimi urbanističnimi rešitvami. Škoda le, da vdihavate kužen zrak. Jaz ga ne bi mogel. Ne bi moglo vaše turistično društvo kaj narediti za odpravo tega zla in za procvit vašega turizma? Saj tako gredo vsi turisti mimo!

— To je težko vprašanje. Vsekakor težje od naše težke vode.

»Gospod X« se je še zadnjikrat kislo nasmehnil.

— Zlo je v zraku, smo rekli, — in v pljučih industrije, ki ji je pač vseeno, kako in kaj diha, a procvit turizma v prospektih in na razglednicah, pojavlja pa se tudi okrog hiš in na okenskih policah v obliki rož, kar pa sodi seveda že na področje olepšave.

dhr, (oh)

PRIHODNJIČ: Z »gospodom X« po naši neposredni bližini.

NENAMENSKO TROŠENJE POSLOVNEGA SKLADA RL VELENJE

MAHINACIJE S POLNO VREČO

Avgust Jeriha, pomočnik glavnega direktorja rudnika lignita v Velenju, Karel Vrečko, računovodja in Karel Božičko, vodja gradbenega obrata RLV so obtoženi kršitve zakona o sredstvih delovnih organizacij. Obtožnica, ki jo je vložilo okrožno javno tožilstvo v Celju, jih namreč bremeni, da so dovoljevali nenamensko trošenje poslovnega sklada s tem, da so sredstva iz tega sklada med drugim uporabljali za različne komunalne ureditve v novem Velenju, za ureditev počitniškega doma v Fiesi, za pripravljalna dela pri športni dvorani in za popravilo kulturnega doma.

Obtoženi so poleg tega dovolili svojevrstno organizacijo gradnje individualnih hišic, pri katerih so bile predračunske vrednosti znatno nižje od stvarnih stroškov. Gradbeni obrat rudnika je na tem zazidalnem področju (vrstne hišice pod cerkvijo), prevzel tudi celoto komunalno ureditev po ceni, ki je znatno nižja od stvarne. Pri tem pa večina lastnikov več kot sto individualnih hiš na tem področju sploh ni plačala nobenega komunalnega prispevka.

Po ugotovitvah iz obtožnice so kršili tudi zakon o knjigovodstvu gospodarskih organizacij s tem, da so z raznimi dokumenti prikrivali dejanske izdatke na breme poslovnega sklada. To poleg tega, da je gradbeni obrat rudnika že tako opravljal dejavnost, za katero premogovnik ni bil registriran. Obrat je namreč opravljal tudi gradbena in obrtna dela izven matične delovne organizacije. Stroški za različna pripravljalna in ureditvena dela so šli v glavnem na breme investicijskega vzdrževanja in na račun rudarske škode.

Obtožnica jim očita, da so sredstva poslovnega sklada trošili nenamensko že s tem, ker ob taki uporabi sredstev niso vodili poseben konto. Pri tem je bistveno to, da so poslovni stroški sestavni del cene premoga, vplivajo na prodajno vrednost, torej so s temi mahinacijami na račun poslovnega sklada prizadeli tudi potrošnika.

Kljub temu, da se obtoženi poskušajo zagovarjati s tem, da baje v omenjenem obdobju ni bilo na skladu skupne porabe RLV razpoložljivih sredstev, in da so z napačnim knjiženjem na poslovni sklad želeli izvesti samo začasen ukrep, kaže, kako nekateri poskušajo in »začasno« ravnajo s sredstvi delovnih organizacij. V tem primeru gre za dela, vredna več kot 200 milijonov starih dinarjev, to pa je vsota, ki pomeni tudi rudniškemu kolektivu znaten del sredstev, naporov in žuljev, ki so jih vložili v nezavidljivih pogojih člani delovnega kolektiva.

Čez nekaj dni se bo začelo pred okrožnim gospodarskim sodiščem v Celju sojenje.

js

ŠE NA TEMO: ČLOVEK V MESTU

REKREACIJA LJUDI V MESTU

Med pomembne činitelje, ki zagotavljajo prijetno in zdravo življenje v mestih, spada tudi rekreacija mestnega prebivalstva.

V slovenskem pravopisu je tujka »rekreacija« razložena s pojmi: razvedrilo, oddih, odmor. Dejansko, posebno z zdravstvenega stališča, pomeni veliko več. Obsega vse tisto človekovo udejstvovanje, ki mu naj ohrani čimboljše telesno in duševno zdravje, ga sprosti poklicnih in drugih skrbi ter mu da novih moči in dobre volje za delo.

Človek v mestu je veliko bolj utesnjen kot na deželi.

Že brez anket in analiz lahko ugotovimo, da se mestni prebivalci veliko premalo gibljejo ter premalo cenijo in uživajo še vedno važne činitelje za obvarovanje zdravja kot so sonce, voda in zrak.

Zato bi bilo prav, da vsaj na dela prost dan v tednu porabimo nekaj ur za to, da se umaknemo iz mesta, pošteno sprehodimo, razgibamo, nadihamo svežega zraka in napasemo oči na prosti naravi. Prav posebno važno je, da omogočimo otrokom gibanje in igranje na prostem. To naj bo čimbolj sproščeno, igranje kolikor mogoče prepuščeno otrokovi domiselnosti in fantaziji. Pogoji za takšno udejstvovanje so v Celju najboljši.

Za krajše sprehode imamo lepe poti ob Savinji in po parku. Lep je tudi Golovec, vendar preblizu tovarniških dimnikov. Premalo vemo za lepe sprehode po gozdovih na Dobravi in za Ostrožnim. Prav primerni so izleti na Anski vrh in Miklavški hrib. Zamisel v rekreacijskem središču na Gričku bi morali čimprej uresničiti, vanj je treba vključiti tudi Savinjo, ki je tam še primerna za kopanje. Na njenem levem bregu bo treba urediti čimveč prostora za sončenje, kopanje, nedeljsko taborjenje in igre. Za to ni treba nobenih posebnih naprav. Najlepše bo, če bomo imeli čimveč travnikov, nekje v bližini potrebne sanitarne naprave in pitno vodo in če je mogoče brez parkirnega prostora za avtomobile.

Vse premalo imamo koristi od Starega gradu. Ta mogočni zgodovinski spomenik nam daje celo vrsto možnosti za sprehode in razvedrilo. Avtomobilsko cesto do njega bo treba izboljšati. Poleg prijetne Pelikanove poti po zahodnem pobočju bo treba narediti še več lažjih in tudi težjih steza. Sprehajalcev na njih ne bo manjkalo in vsak si bo lahko izbral poti, ki mu bo najbolj po godu.

Svetina in Celjska koča se že razvijata v važno rekreacijsko področje. Kmalu bo treba zgraditi cesto od Pečovnika do Celjske koče. Za pravi rekreacijski pomen tega področja bo treba napraviti več poti za pešče in vso okolico ohraniti takšno kot je sedaj. Med dostopi v ta gorski svet, bi morali prav posebno skrbeti za pot skozi Hudičev graben. Ta košček prvobitne gorske narave zasluži več pozornosti in obiska, samo zboljšati in zavarovati je treba pot. Tudi Grmado in Srebotnik moramo napraviti lažje dostopna.

Veliko dobrega okusa in tankega posluha za naravo in človekove potrebe bo treba pri postavljanju športnih in gostinskih naprav.

V mestu moramo zgraditi več otroških igrišč in obstoječa izboljšati. Za majhne in predšolske otroke je to vprašanje vsaj za silo rešeno, pozabili smo na igrišča za šolsko mladino. Sedaj si jih iščejo in urejajo sami, ali na skrivaj, uporabljajo šolska in športna igrišča.

Misliti moramo tudi na urejeno vrtičkarstvo. Košček zemlje, ki ga delovni človek sam obdeluje in ureja po svojih željah, ga veliko bolj sprosti vsakdanjih poklicnih skrbi in obveznosti kot vse druge zabave in prireditve. Tudi za te vrste rekreacijo je v bližini mesta še dovolj prostora.

Naše mesto raste in se razvija v sodobno urejeno naselje. Z večanjem mesta bodo škodljivi vplivi mestnega življenja na ljudi večji. Zaradi tega moramo že sedaj urediti čimveč predelov in prostorov za rekreacijo v naravi in ljudi navajati da jih bodo obiskovali in uporabljali. To vprašanje bo mogoče uspešno rešiti le v tesnem in trajnem sodelovanju z vsemi prizadetimi činitelji. Ti so predvsem občinska skupščina, urbanisti šole, turistična društva, fizkulturna in športna društva, Planinsko društvo in zdravstvena služba. Do sedaj je bilo to sodelovanje prav skromno, med večino navedenih ga sploh ni bilo.

Osnovni in končni cilj vsega telesno vzgojnega dela, turizma in planinstva mora biti utrjevanje in izboljšanje zdravja prebivalstva. Vsaka investicija v naprave, ki bodo služile otrokom, mladini, delovnim ljudem in starim ljudem za šport, razvedrilo in rekreacijo, je naložba za izboljšanje njihovega zdravja. To je najbolje naložen kapital.

Dr. Franc Planinšek

PREDLOG ZA LIKVIDACIJO EKK V VELENJU

KONEC DILEM O GRADNJI

KDO BO RAZČISTIL VPRAŠANJE KRIVDE?

Po raznih razpravah od občinskih, preko republiških do zveznih organov, od strokovnjakov do nestrokovnjakov — ali je ta investicija izvedljiva ali ne, kaže, da je to vprašanje dokončno prešlo v zadnjo fazo. Kajti ponoven izračun, po nominalno povečanih stroških po gospodarski reformi, ki znašajo nekaj nad 62 milijard starih dinarjev, ki pa jih ni možno več zbrati, sta izvršni svet in splošna gospodarska banka mnenja, da ustanovitelji odstopijo od gradnje.

Gospodarska reforma je vnesla namreč nove pogoje s spremembo deviznega tečaja in carinske stopnje, cene za gradbene storitve in vrednost domače opreme. Zato je uprava kombinata ponovno pregledala izračun investicijskih stroškov, ki ga je pripravila že pred reformo in ki je služil za sklenitev kreditne pogodbe med njo in splošno gospodarsko banko Slovenije. Pogodbo so sklenili decembra 1964. leta, poroka pa sta bila republiški izvršni svet in skupščina občine Velenje. Po tem izračunu bi znašal dinarski del stroškov 23 milijard starih dinarjev ter 15 in pol milijard starih dinarjev, ki bi jih prispevali iz komercialnih kreditov.

Ob vsem tem je delavski svet TE Šoštanj že drugič načel vprašanje soustanoviteljstva. Člani delavskega sveta so bili mnenja, da nima smisla vztrajati z gradnjo ter s tem večati že tako velike stroške. Navajali so dejstvo, da TE nima kritja iz lastnih sredstev, niti možnosti za dobavo ustreznih kreditov od splošne banke. Sprejeli so sklep, da gospodarska organizacija termoelektrarne izstopi (18. 3. 1966) kot član poslovnega združenja za gradnjo kombinata in se s tem odpoveduje podpisane pogodbe, ki so jo sklenili 22. decembra 1960. leta. Predlagali so, da pooblastijo splošno gospodarsko banko, da odslej vodi vse razgovore v zvezi z najprimernejšo rešitvijo sklenjenih mednarodnih pogodb, njihovih obveznosti ter prenosov in prodaje že dostavljene opreme na druge investitorje.

Enajst dni zatem je podoben sklep sprejel tudi centralni delavski svet rudnika lignita v Velenju. Svoj sklep so utemeljili s pravilom, ki izhaja iz 35. člena pravil združenja o članstvu. Ugotovili so, da spričo nastalih okoliščin in dejstva, da rudnik sam niti iz lastnih sredstev niti s pomočjo kreditov ne more zagotoviti dovolj sredstev ter s tem pogojev za nadaljevanje investicijskega programa graditve energokemičnega kombinata. Predlagali so, da je treba v soglasju z investitorjem in vsemi pogodbenimi parterji in poroki najti čimprej najugodnejšo rešitev. Člani delavskega sveta so bili mnenja, da rudnik ni povzročitelj okoliščin, ki so pripeljale do likvidacije. Zato je CDS pooblastil predstavnike podjetja, da zaščitijo gospodarske interese delovne organizacije rudnika, predvsem glede škode, ki je in še bo nastala.

Pretekli četrtek se je zato sestal upravni odbor poslovnega združenja za graditev energokemičnega kombinata ter obravnaval najnovejše razmere ter sklenil predložiti občinski skupščini Velenje, naj izvede redno likvidacijo energokemičnega kombinata v izgradnji. S tem pa je zaključeno vprašanje kombinata, ki je v skoraj šestih letih sprožilo nešteto razprav in požrlo ogromno denarja! Iz gradnje je prešlo v reševanje, kar se še rešiti da, toda ostaja nerešeno vprašanje, kdo bo kril večmilijardno škodo, kaj bo z opremo, ki še vedno prihaja? Doslej je jasno, da bi stroški ob nominalnem povečanju po gospodarski reformi znašali nekaj nad 62 milijard starih dinarjev. Če k temu prištejemo še stroške za obrat dušičnih gnojil in krmil bi ti stroški znašali 32 in pol milijarde starih dinarjev. Koliko je bilo od te vsote že vloženo, kolikšna bo izguba, pa raje ne kaže govoriti. Odprto ostaja še vprašanje, kdo je odgovoren in kdo bo (če bo) tudi plačal svojo odgovornost!? Prav bi namreč bilo, da bi jo, če že o odgovornosti toliko govorimo!

Janez Sever

Trg. podjetje moda

DROGERIJA Prešernova 4

italocremona SOLFLEX

VIDETI STE ČUDOVITI!
– PA TUDI ČUDOVITO VIDITE?

Skozi sončna očala SOLFLEX lahko gledate, ne da bi naprezali oči, ker odklanjajo vso poševno slepečo svetlobo ● Sončna očala SOLFLEX vam pripomorejo, da ostanejo vaše oči čiste in sveže, vendar lahko gledate skoznje jasne in nespremenjene podobe ● Sončna očala SOLFLEX v številnih elegantnih izvedbah, optično nškodljiva, z ustreznimi barvnimi odtenki in tako lahka, da jih takorekoč ne čutite, lahko kupite v poslovalnici trg. podj. »moda« – DROGERIJA v Prešernovi ulici 4!

GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V ŽALSKI OBČINI

Upravljalo bo GG Celje

Na torkovi seji občinske skupščine v Žalcu so odborniki sprejeli sklep, da prepuste gozdnemu gospodarstvu iz Celja v gospodarjenje gozdove na območju katastrskih občin: Braslovče, Črni Vrh, Črnova, Dobrič, Dobrovlje, Gomilsko, Gorica, Gotovlje, Grajska vas, Kasaze, Latkova vas, Letuš, Levec, del Lipja, Male Braslovče, Marija Reka, Ojstriška vas, Orla vas, Petrovče, Vranski Podvin, Podvrh, Polzela, Ponikva, Prelaska, Spodnje Gorče, Studence, del Sv. Jungerta, Sv. Lovrenc, Sv. Magdalena, Sv. Matevž, Sv. Miklavž, Sv. Neža, Sv. Pavel, Sv. Peter, Sv. Pongrac, Št. Andraž, Št. Janž na Vinski gori, Trnava, Velika Pirešica, Zabukovica, Zalog, Založe, Žalec, Železno, Ločica, Prekopa, Sv. Jeronim, Tešova, Vransko in Zaplanina.

To področje obsega 14.351 hektarov gozda, na katerih je približno 2 milijona 333.000 kubikov lesa. Po približnih cenitvah zraste na tem področju 46.111 kubičnih metrov lesa, letni etat pa je odmerjen na 32.020 kubičnih metrov.

Odlok o prenosu gospodarjenja z gozdovi in gozdnimi zemljišči z lastninsko pravico so odborniki sprejeli glede na to, ker vsi gozdovi na področju občine spadajo v gozdnogospodarsko območje celjskega gozdnega gospodarstva. Vsebina sprejetega odloka temelji na določilih temeljnega zakona o gozdovih, ki je izšel lani.

Pri prenosu gospodarjenja so izvzeti gozdovi v družbeni lastnini, ki so bili s sklepom bivšega okrajnega odbora dodeljeni v upravljanje in gospodarjenje žalskemu kmetijskemu kombinatu.

Poleg prenosa so odborniki razpravljali o sprejemu statuta Gozdnega gospodarstva Celje, o problemih gospodarjenja z gozdovi v zasebni lastnini ter o sklepanju odloka o določitvi okvirne količine in vrste lesa, ki pripada lastnikom gozdov za neposredno uporabo v njihovem kmečkem gospodarstvu in gospodinjstvu. Pri tem so odborniki bili mnenja, naj bi dovoljen premer za sečnjo povečali s sedem na dvanajst centimetrov ter nekoliko omiliti toga zakonska določila, tako da bi lahko vnesli dedovanja in odstop lesa v ožji družini.

Na splošno velja pripomniti, da bo tudi v bodoče veljal režim za določanje izredne lastne uporabe, o tem bo odločal svet delovne enote, v katerem bodo enakopravno sodelovali člani sveta kmetov-lastnikov gozdov. Osnutek pravilnika predvideva, da bo svet delovne enote lahko namreč odobril les za lastno uporabo tudi nekmetom — lastnikom gozdov, vendar samo za potrebe lastnega gospodarstva in gospodinjstva ter za gradnjo oziroma popravilo lastnih stanovanjskih hiš. Za ta les pa bodo morali plačati v skladu z zakonom prispevek v sklad biološke amortizacije.

-ez

Lani 30 požarov

Na splošno ugotavljamo, da delovne organizacije, kakor tudi zasebniki premalo skrbe za požarno varnost. Mizarstvo Rogaška Slatina, Perutninarstvo KZ v Podčetrtku, Tapetništvo v Rogaški Slatini in še nekatere delovne organizacije, delajo v zgradbah, ki ne ustrezajo požarno-varnostnim predpisom.

Lani je bilo v občini Šmarje 30 požarov, škoda pa presega 19 milijonov starih dinarjev. Pogorelo je 6 stanovanjskih hiš in 11 gospodarskih poslopij. Največ požarov je bilo zaradi neurejenih dimnikov, 6 so jih povzročili otroci, 3 požare je zanetila strela, v petih primerih pa je šlo za požig. Da pri požarih ni bilo še večje škode, gre zasluga gasilcem, ki so pravočasno posredovali.

Dimniki so velikokrat kamen spotike. Občinski organ za notranje zadeve prejema čedalje več prijav, da lastniki ne čistijo dimnikov in kurilnih naprav. Kaže, da bodo morali v tem primeru zaostriti kazenske ukrepe.

Posebno poglavje je kinodvorana v Rogaški Slatini. Kinopodjetju so dovolili, da lahko izjemoma predvaja filme. Kaže, da obljube za izgradnjo nove dvorane v Rogaški Slatini ne bi smeli vzeti zares, saj — tako ugotavljajo na oddelku za notranje zadeve občine Šmarje — z deli še niso pričeli. Če bo ostalo le pri obljubah, bodo morali na drug način poskrbeti za varnost kinoobiskovalcev. To pa pomeni, da bo Rogaška Slatina slej ko prej spet brez filmskih predstav.

P.

FIČKI ZA AVTO CELJE NA POSTAJI V CELJU

AVTO CELJE NUDI VOZILA »ZASTAVA« PO NAJNIŽJIH CENAH ● MOŽNA JE IZBIRA BARVE ● VOZILA PRIHAJAJO REDNO ● ROK IZDOBAVE TAKOJ

TV od 17. do 23. 4.

NEDELJA, 17. 4.
PO GLADKIH STEZAH — oddaja narodno-zabavne glasbe (Ljubljana), 10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd), 10.45 ZDRUŽENJE RADOVEDNEŽEV — oddaja za otroke (Zagreb), 11.30 LASSIE — serijski film (Ljubljana), 15.00 TV BIRO (Zagreb), 15.15 KOLESARSKA DIRKA PARIZ—ROUBAIX — prenos (Evrovizija), 16.00 Strassburg: PLAvanje »6 NARODOV« (Evrovizija), 17.30 PRENOS ŠPORTNEGA DOGODKA (JRT), 19.00 POKAŽI, KAJ ZNAŠ — posnetek javne radijske oddaje (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.45 MLADINSKA OLIMPIADA — quiz oddaja (Beograd), 21.45 ZGODBE ZA VAS — serijski film (Ljubljana), 22.35 ZADNJA POROČILA (Ljubljana).

PONEDELJEK, 18. 4.
10.00 TELEVIZIJA V ŠOLI (Zagreb), 11.40 TELEVIZIJA V ŠOLI: Ogljikovi hidrati (Ljubljana), 17.35 TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA (Beograd), 18.05 MADŽARSKI LUTKOVNI FILM (Beograd), 18.25 TV OBZORNIK (Ljubljana), 18.45 MALO ZA VSAKOGAR, NEKAJ ZA VSE (Ljubljana), 19.15 TEDENSKI ŠPORTNI PREGLED (Beograd), 19.40 KRATKI FILMI CHARLIEJA CHAPLINA (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.30 Matija Bečković: VLAK Z OČALI — TV drama (Beograd), 21.30 MALI KOMORNI KONCERT: Dela Roberta Schumanna (Zagreb), 21.45 REPORTAŽA (Skopje), 22.00 ODDAJA LIRIKE STUDIA TITOGRAD (Beograd), 22.15 POGOVORI O SLOVENŠČINI: Dvojina (Ljubljana), 22.45 ZADNJA POROČILA (Ljubljana).
22.15 INFORMATIVNA ODDAJA (Zagreb).

TOREK, 19. 4.
18.15 OBSTANEK — angleški poljudno znanstveni film (Ljubljana), 18.45 TORKOV VEČER (Ljubljana), 19.00 SVET NA ZASLONU (Ljubljana), 19.50 TV OBZORNIK (Ljubljana), 20.00 ČELOVEČERNI FILM (Ljubljana), 21.30 ZA LAHKO NOČ (Ljubljana), 21.40 ZADNJA POROČILA (Ljubljana).

SREDA, 20. 4.
10.00 TELEVIZIJA V ŠOLI (Zagreb), 16.35. POROČILA (Zagreb), 16.40 TEČAJ RUSKEGA JEZIKA (Zagreb), 17.00 TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA (Zagreb), 17.40 TIKTAK: Povodni mož (Ljubljana), 17.55 PIONIRSKI TV STUDIO (Ljubljana), 18.25 TV OBZORNIK (Ljubljana), 18.45 OPERA SKOZI STOLETJA (Ljubljana), 19.15 FILMSKI PREGLED (Ljubljana), 19.40 TV BIRO (Zagreb), 19.54 INTERMEZZO (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.30 O'Casey: PRIHRANJENI FUNT — komedija (Ljubljana), 21.05 KULTURNA PANORAMA (Ljubljana), 21.45 ZADNJA POROČILA (Ljubljana).

ČETRTEK, 21. 4.
10.00 TELEVIZIJA V ŠOLI (Zagreb), 11.00 TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKA (Beograd), 14.30 EVROPSKO PRVENSTVO V NAMIZNEM TENISU (do 16.10) Zagreb, 16.10 TELEVIZIJA V ŠOLI: Ogljikovi hidrati (Ljubljana), 17.05 POROČILA (Zagreb), 17.10 REZERVIRAN ČAS — oddaja studia Sarajevo (Zagreb), 17.40 TISOČKRAT ZAKAJ? — oddaja za otroke (Beograd), 18.25 TV OBZORNIK (Ljubljana), 18.45 PO JUGOSLAVIJI (Beograd, 19.10 MALO ZA RES, MALO ZA ŠALO (Ljubljana), 19.40 BREZ PAROLE (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.20 AKTUALNI POGOVORI (Beograd), 21.10 ODDAJA NARODNE GLASBE (Beograd), 21.20 TV MAGAZIN — zabavnoglasbena oddaja (Zagreb), 22.20 POEZIJA ANDJELKA VULETIĆA — oddaja studia Sarajevo (Zagreb), 22.30 POROČILA (Beograd).

PETEK, 22. 4.
10.00 TELEVIZIJA V ŠOLI (Zagreb), 16.35 POROČILA (Zagreb), 16.40 TELEVIZIJA V ŠOLI (Zagreb), 17.00 TEČAJ ANGLEŠKEGA JEZIKO (Zagreb), 17.30 TELEVIZIJA V ŠOLI (Zagreb), 18.00 OSTRŽEK — lutkovna oddaja za otroke (Zagreb), 18.25 TV OBZORNIK (Ljubljana), 18.45 REZERVIRAN ČAS (Ljubljana), 19.15 S KAMERO PO SVETU (Ljubljana), 19.40 TV AKCIJA (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.30 ČELOVEČERNI FILM (Ljubljana), 22.15 GLASBENI MAGAZIN (Ljubljana), 23.15 ZADNJA POROČILA (Ljubljana).

SOBOTA, 23. 4.
10.00 TELEVIZIJA V ŠOLI (Zagreb), 17.25 POROČILA (Beograd), 17.30 KJE JE, KAJ JE — oddaja za otroke (Beograd), 17.45 SREČNO POT, ZOKI — lutkovna oddaja (Skopje), 18.10 VSAKO SOBOTO (Ljubjana), 18.20 TV OBZORNIK (Ljubljana), 18.45 DILEME — mladinska igra (Zagreb), 19.40 TV BIRO (Ljubljana), 20.00 TV DNEVNIK (Beograd), 20.30 POJE DRAGAN STOJIĆ — zabavno-glasbena oddaja (Beograd), 20.40 SPREHOD SKOZI ČAS: Kitajska (Ljubljana), 21.40 ČRNI SNEG — TV igra v nadaljevanjih (Beograd) 22.00 HITCHCOCK VAM PREDSTAVLJA — SERIJSKI film (Ljubljana), 22.50 ZADNJA POROČILA (Ljubljana).

VEČ A ŠE PREMALO

NEKATERE USTANOVE MOČNO PRIZADETE

Sklad za kulturo in znanost pri skupščini občine Celje bo letos razpolagal z 233,626.000 starimi dinarji. Če primerjamo ta znesek z realizacijo v lanskem letu, gre tudi v tem primeru za povišanje za približno 13 milijonov starih dinarjev. To je na videz razveseljiva ugotovitev, v povsem drugačni luči pa se nam te številke pokažejo, če primerjamo delovne načrte in potrebe posameznih kulturnih in znanstvenih ustanov.

Če izvzamemo gledališče, ki bi potrebovalo okoli 120 milijonov starih dinarjev, pa je dobilo za nekaj manj kot dvajset milijnov več kot lansko leto, bo večina ostalih kulturnih zavodov in ustanov imela letos na voljo prav toliko sredstev kot v prejšnjem obdobju. To pa je ugotovitev, ki je ne moremo primerjati z napredkom, vzporejati niti z gospodarsko rastjo, temveč kvečjemu s stagnacijo oziroma nazadovanjem. V vsekakor najtežjem položaju se je znašel Zavod za spomeniško varstvo, ki mu je sklad namenil 4 milijone starih dinarjev oziroma komaj okoli 36 odstotkov lanske realizacije. S tem je zavodu odvzeta sleherna možnost za programirano dejavnost; delo pa bi se moralo omejiti samo na evidentiranje. Ali je to prav? Razen tega je vprašanje če bi se delavnici (konservatorska in foto) lahko vzdrževali oziroma financirali z lastno dejavnostjo. Nekateri podatki kažejo, da ne. Vsekakor pa gre v tem primeru za položaj, o katerem bo svet za kulturo in znanost še moral razpravljati. Sicer pa je bil delež celjske občine za dela tega zavoda izračunan na osnovi posebnega ključa, ki je upošteval tudi deleže ostalih zainteresiranih občin bivšega celjskega okraja za delo in usluge tega kolektiva. Podoben je položaj z Zgodovinskim arhivom.

Do pomembne kvalitetne in vsebinske spremembe bo prišlo pri občinski zvezi kulturno prosvetnih organizacij. Ta organizacija bo imela letos prav toliko sredstev kot lani, preko nje pa se bodo financirale nekatere druge, ki so bile doslej samostojni proračunski potrošniki. S tem pa bi se naj uveljavil njihov vpliv na delo zveze, okrepilo in izboljšalo delo ter vsekakor dosegla potrebna koordinacija. V specifičnem položaju se bo znašel Delavski oder, ki je letos izpadel kot samostojni proračunski potrošnik, sklad pa je občinski zvezi kulturno prosvetnih organizacij zagotovil le sredstva za najemnino dvorane in osebne izdatke hišnika.

Nekaj več sredstev bosta dobila le Mestni muzej (za dva milijona) ter Muzej revolucije (800.000); prvi na račun lapidarja, drugi pa zaradi novega oddelka v Starem piskru. Edino precejšnje povišanje je očitno le pri Slovenskem ljudskem gledališču in to od lanskih 76,5 na letošnjih 96 milijnov starih dinarjev.

Podrobna razdelitev sredstev sklada pa daje takšno sliko: občinska zveza kulturno prosvetnih organizacij 17,841.000, koncertna poslovalnica 660.000, Komorni zbor 1,400.000, Likovni salon 2,900.000, Mladinski pevski festival 1,000.000, knjižica Svobode Gaberje 2,994.000. Vse te ustanove naj bi se financirale preko občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij. Zatem naj bi dobili: Mestna ljudska knjižnica 28,101.000, Študijska knjižnica 28,404.000, Mestni muzej 23,600.000, Muzej revolucije 17,698.000, Zgodovinski arhiv 3,820.000, Zavod za spomeniško varstvo 4,000.000, Slovensko ljudsko gledališče 96,000.000, Celjski zbornik 840.000, Šlandrove nagrade 500.000, rezervirano za nove nastavitve 1,600.000 rezervirano za povišanje najemnine za Mestno ljudsko knjižnico 1,000.000 ter sredstva za razširjeno dejavnost sklada 6,188.000 starih dinarjev.

Glede na odobrena in razpoložljiva sredstva bodo morali vsi koristniki sestaviti nov proračun in ga predložiti svetu za kulturo in znanost. Svet bo nadalje zahteval tromesečne obračune koriščenja sredstev. Prvi obračun bo zaradi zapoznelega sprejema proračuna šele ob polletju. Tako bo imel svet natančen pregled nad namenskim koriščenjem proračunskih sredstev.

— m

S polic Študijske knjižnice

Psihologija predškolskog deteta. Beograd 1965. S 2761/1.

Dordević J. Televizija u vaspitanju i obrazovanju. Beograd 1965. S. 27861/6.

The American Tradition in Literature. Rev. I-II. Beograd 1965. S. 27864.

Spiller R. E. The Cycle of American Literature. Beograd 1965. S. 27865.

Hamšik D.: Bomba za Heydricha. Zagreb 1964. S. 27653.

Supek R.: Herbert Spencer i biologizam u sociologiji. Zagreb 1965. S. 27657/4.

Đurić M.: Sociologija Maksa Vebera. Zagreb 1964. S. 27657/6.

Prek F.: Kratek opis gospodarskega stanja in možnosti trgovinske izmenjave. Ljubljana 1965. S. 27660.

Makarović J.: Otrok pred izbiro poklica. Ljubljana 1965. S 27789/1.

Pogačnik-Toličič S.: Vzgoja otroka k čistoči v prvih letih. Ljubljana 1965. S. 27789/2.

Andrijašević J. S. Pretvaranje nauke u neposrednu proizvodnu snagu. Beograd 1964. S. 27810.

Vukmirica V. Protivrečnosti između razvijenih i nerazvijenih zemalja. Beograd 1964. S. 27814.

Dautović M.: Osnovi ekonomike i organizacije poduzeća. Beograd 1965. S. 27858.

Ivezić S.: Nobel i nobelovci. Zagreb 1965. S. 27623.

Priročnik za prosvetne delavce. I. Ljubljana 1965. S. 27629.

Zamarovsky V.: Otkriće Troje. Zagreb 1965. S. 27639.

Obrtni center »ZARJA« Žalec — obrat Lesna galanterija Petrovče

razpisuje prosta delovna mesta:

TREH KV MIZARJEV

PETIH NK DELAVCEV

Rok za prijavo je 15 dni po objavi v časopisu.

PRED PRIČETKOM OBČ. DRAMSKE REVIJE

Velika preizkušnja

Tudi letos — kot doslej že dvakrat — je odbor za dramsko vzgojo pri občinskem svetu zveze kulturno prosvetnih organizacij v Celju pripravil občinsko dramsko revijo. Tokrat bo revija v Štorah, kjer se je domače društvo zelo potrudilo, da bi za ta pomemben dogodek uredilo vse potrebno. Kot je v tem kraju že tradicija, je svojo moralno in materialno pomoč obljubila tudi sindikalna podružnica železarne, tako da kaže, da bo letošnja revija vsaj v organizacijskem pogledu boljša kot dosedanje. Tega pa ne bi mogli reči za kvaliteto. Že izbor del je manj pester kot prejšnja leta, saj bodo na reviji prikazali v glavnem samo komedije, pa tudi udeležba osrednjega odra — Delavskega odra Celje je šibkejša. Medtem ko so se prejšnja leta predstavili tudi s štirimi uprizoritvami, bodo obiskovalci revije videli tokrat samo dvoje njihovih del. Poleg Delavskega odra bodo na reviji sodelovali še člani delavsko prosvetnega društva Svoboda Zagrad, pa prosvetno društvo Zarja Trnovlje, prosvetno društvo Škofja vas in štorska Svoboda.

Otvoritveni dan — 21. april — bosta začeli društvi iz Zagrada in Trnovelj, ki bosta ob 16. in 20. uri uprizorili najprej komedijo Rokxi — Svoboda Zagrad — in nato še dramo Včeraj popoldne, predstavo društva Zarja iz Trnovelj. Naslednji dan, torej 22. aprila, bodo ob 16. uri igrali komedijo Sreča na upanje — uprizoritev prosvetnega društva Škofja vas, zvečer pa Dva ducata rdečih vrtnic, delo Delavskega odra. Delavski oder bo na reviji sodeloval še naslednji dan z Boeing-Boeing, večerna uprizoritev pa bo posvečena domačemu društvu, ki se bo predstavilo s komedijo Vozel.

V avli prosvetnega doma v Štorah bodo v dneh revije prikazali razstavo Umetnost na Slovenskem, ki jo bodo kasneje preselili še na Dobrno in v Vojnik.

Ker je občinska dramska revija pregled najboljših del tekoče sezone — hkrati pa je tudi edina vzpodbuda za delo dramskih sekcij, bi bilo prav, če bi si jo ogledalo čim več ljudi. To pa pravzaprav zagotavlja že dejstvo, da bo revija v Štorah, kajti prebivalci tega železarskega naselja so hvaležna in dobra publika.

Predstava in razgovor

V preteklih dneh je bila v celjskem Slovenskem ljudskem gledališču brezplačna predstava dela »Rendevous« za člane mladinskih aktivov v občini.

Čeprav bi bilo že tudi zgolj to akcijo pozdraviti moramo še večjo pozornost posvetiti drugemu delu tega prijetnega večera v celjskem gledališču. Po končani predstavi se je namreč začel razgovor, katerega so se udeležili razen gledalcev, tudi vsi nastopajoči igralci ter režiser, dramaturg in upravnik gledališča. Razgovor se ni nanašal le na odigrano delo, temveč na celotno repertoarno politiko, na težave in probleme gledališča, na razloge za preskromno udeležbo mladih pri predstavah itd. Skratka, razgovor je osvetlil vrsto najaktualnejših vprašanj, ki se navezujejo na celjsko gledališče.

Še posebno zanimiva je bila želja, da bi organizirali »študijski« abonma. V okviru tega cikla predstav bi vodili tudi razgovore o posameznih delih itd. Sprejet je bil tudi konkreten sklep, da bodo v Mladinskem klubu priredili razgovor o Sartrovih »Umazanih rokah«.

D. Š.

NOV CELJSKI OBRAZ NA FILMSKEM PLATNU

Sandi Krošl v „AMANDUSU"

— Za nekaterimi celjskimi igralci, ki smo jih videli v slovenskih igranih filmih in na televiziji, ste se zdaj uvrstili še vi med bolj vidne vloge v filmu. Kako da niste sodelovali pri filmu že kdaj poprej?

● Doslej bi moral sodelovati v treh filmih, a se je vselej kaj ponesrečilo. Že pred leti me je povabil France Kosmač k filmu »Koplji pod brezo«, a zaradi nastopa v SLG Celje takrat ni bilo možnosti za sodelovanje. Kasneje bi moral sodelovati v nekem ribiškem filmu, ki smo zanj že posneli poskusne posnetke, a kasneje ni prišlo do snemanja tega filma, ki bi ga sicer režiral Igor Pretnar. Zatem je bila še možnost v filmu »Akcija«, a potem je vse slovenske kandidate zamenjal Branko Pleša.

— Pri vas se je torej uresničil pregovor »v četrto gre rado«! Je bilo z zasedbo v Amandusu tako?

● Skoraj bi lahko rekel, da res. Sicer so sprva zame predvideli dve drugi vlogi, a po prezasedbah sem dobil vlogo predikanta Jerneja. Upam, da zaradi tega ni nikomur žal, vsekakor meni ni.

— Kakšne vtise ste dobili o snemanju?

● Priznati moram, da je bila organizacija snemanja odlična in da me je disciplina presenetila. Toda to je bilo tudi nujno, če smo hoteli uspeti ob tolikanj iztrošeni tehniki. Če povem, da smo morali ves film snemati z eno samo kamero. Šele kasneje smo dobili tudi žerjav, da smo mogli snemati z raznih zornih kotov in perspektiv. Ker smo snemali že po uvedbi reforme, je bilo nujno potrebno varčevanje. Zato smo pazili na čas in material. Prizore smo nekajkrat vaditi »na suho« tik pred snemanjem, takoj zatem pa smo jih posneli. Povprečno smo snemali prizore tri do sedemkrat, le nekaj izjemnih prizorov je preseglo desetkratno snemanje. Morda je ta varčnost in tehnična omejenost nekoliko vplivala na celotno izvedbo, posebej kočljivo pa je bilo, kjer smo morali snemati iste prizore dvakrat, vmes seliti kamero in tako zadostiti zahtevam spremenljive perspektive.

— Kje ste vse snemali?

● Kadre, v katerih sodelujem, smo posneli na Pokljuki in v dolini Radovne. Okolje je bilo zares čudovito, posebej sem se navdušil za dolino Radovne, kamor bi marsikomu priporočil, da odide zdaj na pomlad.

— Kako ste uspeli uravnati gledališko delo s snemanjem?

● S snemanjem smo začeli v začetku sezone in uprava SLG Celje se je dogovorila z Viba filmom tako, da ni bilo nobenih težav. Nekaj časa sem bil samo pri filmu, a kasneje sem delal na obeh koncih. Toda v vseh smereh smo delali čisto sporazumno.

— Kako ste zadovoljni z realizacijo vloge?

● Vlogo sem si predstavljal nekoliko drugače, kakor je bila realizirana, kajti namen filmske realizacije je bil bolj extro- kot introverten.

— Pa vaše prihodnje možnosti pri filmu?

● Za zdaj ne bi mogel reči nič določenega, vendar sem prepričan, da me poslej ne bodo čisto pozabili!

H. S.

Jurče Vreže 60-letnik

V prelepi šmarski okolici se je pred 60 leti rodil naš slavljenec. V šoli je bil bister in določili so ga za učitelja, poklic, ki je bil za kmečko hišo polno otrok, skoraj največ kar je v tistih časih brez podpore zmogel grunt. Po maturi ga je službena pot pripeljala v Šoštanj, kjer je vsestransko uspešno deloval 13 let. Že kot deček na paši in pri vseh opravilih je kaj rad prepeval. Pesem je postala zanj življenjska spremljevalka. V Šoštanju si je ustvaril mladinski zbor. Ni se plašil modernih skladateljev Kogoja, Osterca, Bravničarja in Pirnika. Že zgodaj se je usmeril v skrb za vzgojo pevovodij. Ustanovil je Društvo mladih pevovodij. Poleg petja je prirejal slovenske večere, ustanovil čitalnico ki je bila dobro založena z revijami in časopisjem revolucionarnega značaja. Ko so nekoč uprizorili v njegovi režiji Cankarjevega Hlapca Jerneja, kljub prepovedi, je poslalo glavarstvo trojico orožnikov z nasajenimi bajoneti, da bi izpraznili dvorano. Navdušena množica pa je orožnike zrinila, zaklenila vrata in predstavo so nemoteno doigrali.

V vsej naši kulturni dejavnosti v času stare Jugoslavije je bil šoštanjski Hlapec Jernej na naših tleh gotovo edinstveni dogodek. Razumljivo da je bilo na tako vročih tleh, kjer je imela mladina poleg nemških veljakov še nasprotnike v političnih strankah. Verženovo delo kaj težavno. Čitalnica je vzgojila vrsto odločnih študentov. Kolikor jih ni dalo življenje v osvobodilni borbi, zasedajo danes ključne položaje.

Vreže je postal tarča preganjanja, moral je zapustiti Šoštanj in oditi v Pečico pri Podsredi. Že septembra 1941. je zbral okoli 20 študentov na tajno posvetovanje pri Sv. Roku nad Šmarjem. Tedaj so šele tipali, kako bi s propagando in razdiralnimi akcijami škodovali okupatorju. Po osvoboditvi je prišel v Celje, od tu se je podal na enomesečni seminar za zborovodje v Ljubljano. Tamkaj mu je France Marolt dal neprecenljive pobude za nadaljnje delo na pevskem področju. 1946. leta je organiziral v Celju prvi pevski festival, ko še ni bilo not, ne javne podpore za prevoz in prehrano mladine. Temu začetnemu festivalu je treba dodati še zgodovinski poudarek. V množičnem zboru je pelo na prostem, pod njegovo taktirko, 3000 mladih pevskih grl — veličastno, pretresljivo. Dobesedno so tisti dan preživeli mladinci ob kruhu od doma, Celje jim je dalo le po eno žemljo. Ta festival je rodil prvi slovenski pevovodski tečaj. Vrežetova vnema za lepo petje je bila od začetka usmerjena dvotirno: aktivno delo sredi mladinskega zbora in skrb za vzgojo pevovodij.

Na svoji šoli je imel vrsto let dva zbora, mladinskega in mešanega. Poleg tega je bil pevovodja v Prešernovem zboru za odrasle pevce in pevke. Z njimi je dosegel na tekmovanjih prvo do tretje mesto. Za 30-letnico njegovega pevovodskega dela 1956 je priredil mladinski in mešani zbor na II. gimnaziji koncerta v Celju in Šoštanju. Ta koncerta sta bila za slehernega nepozabno doživetje.

Za njegovo uspešno delo ga je oblast imenovala za pedagoškega svetnika. Organizacijsko delo za Mladinski pevski festival ga je povsem zajelo. Moral je opustiti svoje zbore. Kot glavni tajnik MPF opravlja ves čas zahtevno delo v družbi sotovarišev glavnega odbora. Doslej ima Celje za seboj že 6 festivalov. Prihodnje leto bo festival še razširjenega obsega hkrati pa mednarodna manifestacija mladinskega petja.

Ko stopa naš jubilant v naslednje obdobje svojega življenja mu želimo le eno: še mnogo dobre volje, zdravja, sreče za uspešno nadaljevanje njegovega poslanstva. Ne vem, če sem poklican, da zapišem v imenu mladine, ki je Vrežetu tolikanj pri srcu, še to: iz tisočerih mladih src hvala našemu vzgojitelju za njegovo nesebično in požrtvovalno delo!

A. S.

KOMPAS OBVEŠČA

VABIMO VAS NA IZLETE:

1. 3-dnevno avtobusno prvomajsko potovanje v VERONO, VICENZO, PADOVO, BENETKE in TRST. Prijave do 17. 4. 1966.

2. 14-dnevno kombinirano potovanje z vlakom in avtobusom na DANSKO, NORVEŠKO in ŠVEDSKO. Prijave do 30. junija 1966.

3. 8-dnevno potovanje v času od 28. 6. do 5. 7. 1966 v LONDON. Prijave do 3. junija 1966.

4. LONDON—PARIS — 9- dnevno potovanje na ogled razstave elektronike v maju 1966. Prijave do 20. 4. 1966.

5. GOSTINSKI DELAVCI! 7-dnevno strokovno potovanje na ČRNOMORSKO OBALO, v BOROVEC, SOFIJO in TIRNOVO. Prijave do 20. 4. 1966.

6. 8-dnevno potovanje z vlakom in avtobusom PO DOLINI LOIRE V NORMANDIJO in PARIS. Prijave do 25. maja 1966.

7. 4-dnevno avtobusno potovanje na 2. mednarodni salon parfumerije in kozmetike v TORINO. Prijave do 20. aprila 1966.

8. 6-dnevno avtobusno potovanje na evropsko razstavo učil 8 »DIDACTA« v BASEL-u. Prijave do 10. maja 1966.

9. 4-dnevno avtobusno potovanje v juniju v DOLOMITE. Prijave do 25. maja 1966.

10. 4-dnevno avtobusno potovanje na 2. mednarodni salon parfumerije in kozmetike v TORINO. Prijave do 20. aprila 1966.

11. Za prvomajske praznike in 8. in 9. maja v PLITVICE. Prijave do 27. aprila 1966.

12. 3 dni po ISTRI za praznik dela. Prijave do 26. aprila 1966.

13. 5-dnevno potovanje na ogled mlekarske razstave v MÜNCHEN-u. Prijave do 7. maja 1966.

14. 13-dnevno potovanje PO VZHODNI EVROPI. Prijave do 30. junija 1966.

15. Za 9. maj — dan zmage, 3-dnevni izlet preko ITALIJANSKIH IN AVSTRIJSKIH DOLOMITOV. Prijave do 20. aprila 1966.

KOLEKTIVI! Za vaš 1. majski izlet po domovini in tujini Vam KOMPAS CELJE izdela brezobvezno po vaši želji program potovanja. Pevozi bodo izvršeni z avtobusi tipa Mercedes.

KOLEKTIVI! Poslužujte se naših kvalitetnih prevozov, ki Vam jih nudimo po zelo mižanih cenah v najsodobneje opremljenih avtobusih tipa »MERCEDES«.

ŠOLE! ORGANIZACIJE ZVEZE MLADINE! POSLUŽUJTE SE NAŠIH IZLETOV PO DOMOVINI! NUDIMO 75 % POPUST!

PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZLETOM OBIŠČITE TURISTIČNO PODJETJE »KOMPAS« CELJE, TOMŠIČEV TRG 1, TEL. 23-50.

MALI OGLASI

PRODAM

Zveza slepih Slovenije odda v najem dom oddiha v Piranu, Verdijeva 28. Kapaciteta 30 postelj. Kuhinja, jedilnica, pomožni prostori in pisarna urejeno.
Informacije — ponudbe: Republiški odbor Zveze slepih Slovenije, Ljubljana Grohar-jeva 2.

PARCELA 30 minut od Celja naprodaj. Naslov v upravi lista.

GARAŽO — leseno in Opel 56 proda: Bogataj, Cesta na grad 14.

KRAVO s teletom ali brez in žago za razrez lesa proda: Drobež, Zagrad 144, Celje.

NSU Primo generalno popravljeno prodam. Ogled: Mozirje 135.

POSESTVO z 9 ha zemlje, hišo in gospodarskim poslopjem prodam. Trobiš, Rožni vrh 14, Šmartno v Rožni dolini.

STREŠNO opeko — bobrovec (rabljeno) proda: Kranjc, Delavska 23.

DIVAN in volčjaka starega 1 leto prodam. Naslov v upravi lista.

FIAT 600 (s šasijo) zelo dobro ohranjen prodam ugodno. Vprašati dopoldne v bifeju »Park« Celje, Maistrova ulica 2 (pri parku).

MLADO kravo s teletom proda: Jože Podergajs, Zagrad 2.

ZASTAVA 750 odlično ohranjeno prodam. Gorinšek, Trubarjeva 8 (popoldne) ali: »Javne naprave« Teharska cesta (dopoldne).

LEPO mlado kravo s teletom prodam. Jože Hrvatin, Liboje.

KUPIM

KOPALNO peč, dobro ohranjeno kupim. Naslov v upravi lista.

VSELJIVO dvosobno stanovanje v Celju ali bližnji okolici kupim. Ponudbe na upravo lista pod šifro »GOTOVINA«.

STANOVANJE

OPREMLJENO sobo oddam. Naslov v upravi lista.

MLAJŠA upokojenka išče prazno sobo s kletnim prostorom. Plačilo po dogovoru ali pa pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe na upravo lista pod šifro »ZANESLJIVA«.

USLUŽBENKI nudim stanovanje. Naslov v upravi lista.

GARSONIERO v Mariboru zamenjam za primerno stanovanje v Celju. Ponudbe na upravo lista pod »DOGOVOR«.

ZAKONCA brez otrok iščeta sobo proti nagradi. Naslov v upravi lista.

LEPO sončno sobo in kuhinjo (vrt, klet in drvarnica) zamenjam za večje stanovanje v Celju. Ponudbe na upravo lista pod šifro »STANOVANJE«.

OPREMLJENO sobo odam solidnemu moškemu. Naslov v upravi lista.

GARSONIERO oddam ženski za dvakratno pomoč v gospodinjstvu. Naslov v upravi lista.

TURISTIČNE OBJAVE

POROČILO O PROSTIH KAPACITETAH

V vseh turističnih krajih našega področja je na voljo dovolj prostih mest, pravtako je dovolj prostora v zdravilišču Dobrna in v hotelu Savinja Laško, v hotelih zdravil. gostin. podjetja Rog. Slatina in v zdravilišču Rog. Slatina pa je na voljo še 93 prostih ležišč.

Kopanje v bazenih in kabinah v zdravliščih je možno tudi za zunanje obiskovalce.

CENE ZA LETOSNJO SEZONO

Celjska turistična zveza je pravkar izdala cenik za letošnjo turistično sezono. Iz njega posnemamo, da so cene pensiona v zdravliščih Rog. Slatina in Dobrna od 32—45 N dinarjev, v Laškem in Rim. Toplicah 30, v Celju in Velenju od 35—45 N dinarjev, v ostalih krajih na celjskem turističnem področju pa je cena pensiona od 22 do 30 novih dinarjev. Cene ležiščem v zasebnih sobah so od 5—10 dinarjev, prehrana v gostiščih pa velja od 15—25 N dinarjev. Cene so sicer nekaj višje od lanskih, ne presegajo pa nikjer republiških povprečij. Vsem interesentom pošlje Celjska turistična zveza brezplačno cenik in prospekt.

PRIREDITVE

V nedeljo 17. aprila bo ob 26. uri v kino dvorani Šempeter srečanje glasbenih, vokalnih in folklornih ansamblov. Sodelovali bodo vokalni okteti iz Šoštanja, Ljubljane, Šempetra, narodno-zabavni ansambli iz Sl. Gradca, Šoštanja, Šentjurja in Žalca ter folklorne skupine iz Dobrne in Šempetra. Kot gost bo nastopil Rafko Irgolič.

Obiščite izletišča Stari grad, Celjsko kočo, Svetino, Rogio, Lisco, Goro Oljko in Šleme, ne pozabite pa tudi na spomladanski izlet v Gornjo Savinjsko dolino. Povsod se boste prijetno počutili.

KINO

KINO »POHORJE« SL. KONJICE
Dne 16. in 17. aprila 1966
»GEPARD« — italijanski film.
Dne 20. in 21. aprila 1966
»OD TUKAJ DO VEČNOSTI« — ameriški film
»DEKLICA IZ PARME« italijanski film.

KINO »PARTIZAN« SEVNICA
Dne 16. in 17. aprila 1966
»ALAMO« I. del — ameriški film.
Dne 19. in 20. aprila 1966
»UPOR NA LADJI BOUNTY« — ameriški.

KINO KOZJE
Dne 16. in 17. aprila 1966
»PUSTOLOVŠČINE MLADEGA ČLOVEKA« — ameriški barvni CS film.

KINO »DOM« GORNJI GRAD
Dne 16. in 17. aprila 1966
»CARMEN IZ GRANADE«

KINO ROGAŠKA SLATINA
Dne 15. aprila 1966
»VRELA ULICA« — ameriški film.
Dne 16. in 17. aprila 1966
»GOSPODAR HAVAJA« — ameriški barvni CS film.
Dne 18. in 19. aprila 1966
»IZGON IZ PEKLA« — ameriški barvni CS.
Dne 20. aprila 1966
»PUSTOLOVŠČINE VERNERA HOLTA« — nemški film.
Dne 21. aprila 1966
»JETNIK IZ ALKATRAZA« — ameriški barvni film.

POPRAVEK

V pozivu skupščine občine Celje, ki je bil objavljen pretekli teden, da lastniki družinskih hiš, poslovnih prostorov in stanovanj etažne lastnine prijavijo koristno stanovanjsko oziroma poslovno površino, je bilo v tekstu napačno napisano: (Uradni list 12/66). Pravilno se glasi: (Uradni vestnik Celje št. 12/66).

ZAPOSLITEV

V DOPOLDANSKEM času bi varovala otroka ali opravljala lažja dela. Ponudbe na upravo lista pod »UPOKOJENKA 52«.

UPOKOJENKO za varstvo otroka za 8 ur dnevno iščem. Ponudbe pod šifro »NA GOLOVCU«.

GOSPODINJSKO pomočnico sprejmem. Naslov v upravi lista.

UPOKOJENKI nudim hrano in stanovanje za varstvo otroka. Ponudbe pod šifro »POPOLDNE PROSTO«.

Ne pozabite! Za oglase pod šifro ne izdajamo naslova, zanje napišite pismeno ponudbo, ki jo zapečateno v pisemskem ovoju in z označbo šifre oddajte v našem oglasnem oddelku!

ZA POMOČ v gospodinjstvu sprejmem dekle, ki ima veselje za priučitev šiviljskega dela. Ponudbe pod šifro »1 MAJ«.

ŠIVILJAM nudim zaslužek z delom na domu. V poštev pridejo šivilje, ki posedujejo šivalni stroj z entlanjem. Naslov upravi lista.

RAZNO

Poročne prstane po zadnji modi izdeluje zlatar v Gosposki 5 — Ljubljana (poleg univerze).

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO ŽALEC — urejanje mestnih zemljišč razpisuje

NATEČAJ

za prodajo naslednjih zemljiških parcel:

V Preboldu soseska Terasa:
parcela št. ..... 234 dvojček
parcela št. ..... 233 dvojček
parcela št. ..... 572/25 enojček

V Žalcu soseska Poreber:
stavbne parcele št. 2, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15 in 16 — enojčki; št. 42, 41, 36 in 35 — dvojčki.

Žalec —
stavbna parcela za skladiščni prostor 140/a k. o. Gotovlje;
za prispevek k ureditvi soseske v soseski Terasa Prebold je izklicna cena 4.400 N din;
za prispevek k ureditvi soseske v soseski Poreber Žalec je izklicna cena 7.000 N din.

V stroških ureditve je zajeto asfaltirano cestišče naselja, kanalizacija naselja, javna razsvetljava naselja in vodovodno omrežje naselja, urbanistična dokumentacija naselja in poslovni stroški urejanja soseske.

V prispevku ni zajeta osnovna cena zemljišča, ki se vplača po dejanski vrednosti zemljišča. Akontacijsko se vplača za parcele v Preboldu 500 N din, za parcele v soseski Poreber Žalec pa 1.500 N din.

V stroških za ureditev soseske tudi niso zajeti stroški tehnične lokacijske dokumentacije in projekt, oboje se vplača ločeno.

Pogoji za pristop k natečaju: licitant vplača 500 N din kavcije, ki se vrne, če licitant ne pridobi pravice do parcele. Kavcija se vplača na rač. št. 528-1-781 za urejanje mestnih zemljišč.

Licitacija se bo vršila dne 22. 4. 1966 ob 16. uri v prostorih Stanovanjskega gospodarstva Žalec (bivši Zdravstveni dom Žalec).

K natečaju lahko pristopijo civilne in pravne osebe, vplačila obvez se izpolne v 10 dneh po podpisu pogodbe. V kolikor licitant ne podpiše v 10 dneh pogodbe, izgubi pravico do parcele.

Stanovanjsko gospodarstvo Žalec

Gospodinje ali mislite na zimsko kurjavo in na

NAGRADNO PRODAJO

premoga pri trgovskem podjetju »KURIVO« Celje? pripravljenih imamo 50 praktičnih nagrad v skupni vrednosti 10.000 N-din.

1. pralni stroj
2. hladilnik
3. šivalni stroj
4. sesalec za prah
5. radioaparat
6. do 9. ekonom lonci
10. do 12. tranzistorji
13. do 16. feni za sušenje las
17. električni pekač
18. do 28. nočne svetiljke
29. do 30. raženj za ševapčiče
31. do 35. po 1 tono premoga
36. do 46. po 500 kg premoga
47. do 50. po 1 prm drv

Premog ali drva lahko naročite v naši matični poslovalnici Celje, Mariborska cesta 7 ali pri naših zastopnikih:

1. Rogaška Slatina — Blaž Osojnik, Rogaška Slatina 93
2. Šempeter v Savinjski dolini — Alojzija Škrabar, Šempeter 78 — Marija Zlobec, Dolenja vas 67.
3. Polzela — Ivanka Drobež, Ločica 73.
4. Mozirje — Senica Maks, Mozirje 184.
5. Vojnik — Berta Kramar, Vojnik 55.
6. Store — Mackovšek Marica, Lipa 77.
7. Celje — Kotar Anton, Ulica 29. novembra 55 — Jančič Ludvik, Ostrožno 1.

Za vsako kupljeno tono premoga zahtevajte nagradni kupon. Žrebanje bo 31. 8. 1966 v upravi podjetja ob sodelovanju potrošnikov.

IZLETNIK CELJE

V sodelovanju s »Putnik«-om Beograd, organizira IZLETE PO JUGOSLAVIJI IN V INOZEMSTVO.

MOSKVA — LENINGRAD — KIJEV — RIGA, 12-dnevna potovanja z vlakom in letalom.

BUDIMPEŠTA — dvodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike, datum potovanja po dogovoru.

BENETKE — TREVISO — UDINE — GORICA — TRST, dvodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike.

TRST — MIRAMARE, enodnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike.

CELOVEC — VRBSKO JEZERO — GOSPOSVETSKO POLJE, enodnevni avtobusni izleti, datum po dogovoru.

DUNAJ — BRATISLAVA — BUDIMPEŠTA, tridnevni avtobusni izleti za kolektive in posameznike. Datum potovanja po dogovoru.

RIM — FIRENCE — BENETKE, 9-dnevno potovanje z avtobusom dne 13. maja, 17. junija, 8. julija, 2. septembra in 7. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

CAPRI — NAPOLI — RIM — BENETKE, 9-dnevno potovanje z vlakom dne 21. junija in 16. septembra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PARIZ — NICA — MONTE CARLO — MILANO — BENETKE, 11-dnevno potovanje z vlakom dne 19. maja, 23. junija, 21. julija, 25. avgusta, 22. septembra in 20. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

SOLUN — ISTAMBUL — SOFIJA, 8-dnevno potovanje z avtobusom dne 22. maja, 26. junija, 17. julija, 14. avgusta, 18. septembra in 9. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PO JUŽNI ITALIJI, BARI — NAPOLI — POMPEJI — COSENZA — MESINA — TAORMINA — CATANIA — PALERMO — CATANZARA, 12-dnevno potovanje z avtobusom dne 19. maja, 18. junija in 10. septembra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

BUDIMPEŠTA — KRAKOV — VARŠAVA — BERLIN — PRAGA — DUNAJ, 10-dnevno potovanje z avtobusom dne 18. maja, 13. julija, 28. septembra in 5. oktobra 1966. Prijave sprejemamo do vključno mesec dni pred pričetkom potovanja.

PO SOVJETSKI ZVEZI, vsak mesec 12-dnevna potovanja z vlakom in letalom. Udeleženci teh potovanj si bodo ogledali MOSKVO, LENINGRAD, KIJEV, RIGO in JALTO.

MADRID — VALENCIJA — BARCELONA — SARAGOSA — PERPINJAN — NICA — GENOVA — MILANO — MARSEILLE, 17-dnevno potovanje z avtobusom za farmacevte, na 21. SKUPŠČINO FARMACEVTSKE FEDERACIJE ter na 26. MEDNARODNI KONGRES FARMACEVTOV, ki bo v **MADRIDU** od 17. do 19. septembra 1966. Prijave sprejemamo do 20. maja 1966. Cena potovanja 2.100 N din.

IZLETNIK vas vabi na izlete za prvomajske praznike in na dan osvoboditve. Izlete organiziramo po želji naročnika. Pohitite z rezervacijami avtoubsov.

Vse programe in informacije navedenih potovanj zahtevajte v našem turističnem oddelku na TITOVEM TRGU 3 ter v poslovalnici Velenje, Krško, Mozirje in Krapinj.

IZLETNIK organizira potovanja po tu in inozemstvu z modernimi turističnimi avtobusi.

IZLETNIK posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov in tujih vizumov.

IZLETNIK rezervira postelje v spalnih vagonih, prodaja vozovnice za letalski promet za tu in inozemstvo.

IZLETNIK menja tuja plačilna sredstva.
Za cenjeni obisk se priporoča

IZLETNIK CELJE
nasproti Avtobusne postaje
tel 28-41

ZAHVALA

Kolegom tovarišice Vilme Leskovar, ki so namesto venca na grob njene pokojne mame tovarišice Štefanije Godec poklonili S 10,000 din, Tovarišici Mariji in Slavku Šafar za poklonjenih 10.00 S din namesto venca na Grob tovarišici Antoniji Švab in tovarišu dr. Ervinu Mejaku za večkratni poklonjeni znesek po 1000 S din
se iskreno zahvaljuje Zveza slepih v Celju.

ŽIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 16. do 23. aprila 1966
Tiselj Marjan,
veterinar, Celje,
Savinjska 3
(Savinjsko nabrežje)
tel. 28-71

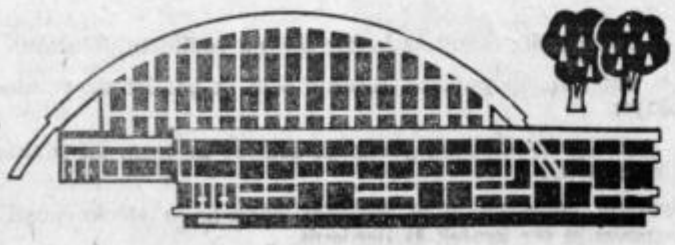

vse poslovalnice kompasa
organizirajo skupinska potovanja in rezervirajo vstopnice

obiščite 60. jubilejni graški sejem

od 30. aprila do 8. maja 1966

GRAŠKI JUBILEJNI POMLADANSKI SEJEM BO OD 30. APRILA DO 8. MAJA — NAJVEČJA MEDNARODNA PONUDBA ZA GOSPODINJSTVO IN GOSPODARSTVO — KUHARSKA RAZSTAVA S POKUŠNJO JEDI. — POSEBNA RAZSTAVA »VSE ZA OTROKA« — VSAKO URO MODNA REVIJA — OGLED KAMPINGOV IN STANOVANJSKIH PRIKLOPNIKOV — RADIO, TELEVIZIJA IN GLASBENI INSTRUMENTI — RAZSTAVA PITANE GOVEDI IN VSEH POLJEDELJSKIH STROJEV — UNIVERZALNI GRADBENI SEJEM — NAJVEČJA RAZSTAVA POHIŠTVA V ALPSKIH DEŽELAH — MEDNARODNA VINSKA POKUŠNJA V SEJEMSKEM GRADU — DNEVNO ŽREBANJE DRAGOCENIH NAGRAD. SEJEM BO DNEVNO ODPRT OD 9. DO 18. URE, V ČETRTEK IN PETEK PA DO 20. URE.

PRVI SLOVENSKI KOLESARSKI KLUB V CELJU

Ustanovljen pred 63. leti

Na Okopih na podstrešju se je ohranila knjiga zapisnikov z občnih zborov kolesarskega kluba od ustanovitve še v avstrijskih časih. Knjiga je bila pozabljena, sedaj pa jo je odkrila tov. Ljubejeva in jo izročila piscu, ki jo bo predal arhivu.

Ustanovni občni zbor Kluba slovenskih kolesarjev v Celju je bil 28. oktobra 1903. leta v Narodnem domu. Zapisniki so strnjeni od ustanovitve do 10. maja 1914. Prva svetovna vojna je prekinila dejavnost. Naši športniki so obnovili klubsko delo 5. junija 1920. V prvi knjigi je tudi zadnji zapisnik 27. 2. 1927, ko je bila knjiga izpolnjena.

Med temi zapisniki je najbolj zanimiv potek boja za klubski znak. Slovenski kolesarji so želeli kratice SKS uokviriti v celjski grb. Avstrijska oblast tega ni dovolila, češ da je Celje nemško mesto in bi verjetno prišlo do neljubih narodnostnih incidentov. Funkcionarji so se pritožili na namestništvo v Grazu, kjer so na pritožbo založili in tudi na tri urgence ni bilo odgovora. Pritožba je dokazovala nezakonitost odločbe, naglašala je hkrati, da je po uradnem štetju prebivlcev Celje dve tretjini slovensko.

Klub je poleg športnih prireditev imel tudi družabni značaj. Prirejali so plesne vaje, maškerade in veselice. Verjetno zaradi finančnega efekta, ker se je klub vzdrževali le s prispevki od članarine. Poleg Ljubljane so imeli stike z Zagrebom. Zanimivo je tudi, da je edini član, ki je bil med ustanovitelji, še danes živeči Franjo Voglar v Celju. Seveda tedanje naloge kolesarskega kluba niso bile čisti šport, družabnost smo že omenili in semkaj spadajo tudi polževe dirke, ki so jih prirejali v celjski okolici. Da bi spoznavali lepote ožje domovine, so se vozili na kolesarske izlete. Iz vrst številnih imen razbiramo imena še danes znanih celjskih meščanov.

A. S.

FRENKOV MEMORIAL

V organizaciji gabrskega Partizana bo v nedeljo, 17. t. m. drugi namiznoteniški turnir veteranov v spomin na prezgodaj umrlega nekdanjega igralca ter zdravnika, doktorja Franca Rebeuška. Turnir je republiškega značaja, zato se bodo tudi tokrat, kot lani na prvem memorialu, zbrali vsi tisti, ki so se aktivno udejstvovali v tej športni igri pred vojno in v prvih letih po njej. Na lanskem turnirju je zmagal nekdanji reprezentant Sandi Podobnik iz Ljubljane; pričakujemo, da bo tudi letos med favoriti. Sicer pa so svojo udeležbo najavili številni igralci z Jesenic, Kranja in Maribora. Najštevilnejši med udeleženci bodo seveda Celjani.

Razen moških bodo na nedeljskem turnirju nastopile tudi ženske.

Turnir je posvečen igralcu, ki je bil pred vojno in v prvih letih po njej med najboljšimi slovenskimi pingpongaši. Nekajkrat je osvojil naslov najboljšega igralca v Celju; igral pa je tudi v tisti ekipi Kladivarja, ki je uspešno nastopala v zvezni in republiški ligi.

ŽRTVE PROMETA

DVA PODLEGLA POŠKODBAM

Zaradi poškodb v prometnih nesrečah, o katerih smo že pisali, sta pred dnevi podlegla v celjski bolnišnici Franc Čater iz Celja in Vinko Rebernak iz Spodnjih Grušovelj.

AVTOMOBIL V REKI

Po cesti II. reda v Gornjem Gradu je vozila Marija Tratnik iz Dola pri Gornjem Gradu brez vozniškega dovoljenja. Osebni avtomobil CE 102-60 je zaradi prevelike hitrosti na ovinku pričelo zanašati. Potem ko je izvozila ovinek, je zadela v ograjo mostu, jo polomila in z avtomobilom padla v tri metre globoko Dreto. Voznica telesno ni bila poškodovana, škoda pa znaša približno 2.500 novih dinarjev.

ŽENSKA NA CESTI

Proti doberteši vasi je vozil voznik osebnega avtomobila G-36-567 Wolfgang Lackner in v bližini križišča na razdalji 20 metrov opazil sredi ceste Antonijo Čater iz Vranskega. Močno je zavrl, vendar ga je pričelo zanašati po cesti, tako da je z zadnjim delom zadel žensko ter jo zbil po cesti, avtomobil pa se je prevrnil preko strehe in zdrvel 7 metrov izven cestišča. Antonija Čater je dobila pretres možganov in rane po kolenih. Na vozilu je škode za 1.500 novih dinarjev.

AVTOMOBIL NA STREHI

Voznik osebnega avtomobila CE 103-93 Janez Šušteršič iz Velenja je vozil iz Hotemeža proti Šentjanžu. Na ostrem in nepreglednem zavoju se je srečaval z voznikom osebnega avtomobila, ki ga je upravljal Adi Tomažin. Pri tem se je Šušteršič zmedel in pritisnil na plin, tako da ga je zaneslo s ceste, osem metrov pod njo, kjer je obstal na strehi, nihče izmed štirih potnikov pa ni bil poškodovan. Škodo na avtomobilu so ocenili na 2.000 novih dinarjev.

POBEGNIL IZ BOLNICE

Po cesti II. reda Celje — Šetjur je vozil za sedaj še neznan mopedist, ki je na zadnjem sedežu peljal Jožeta Jančiča iz Podgrada pri Šentjurju. Zaradi vinjenosti je z mopedom zavozil v obcestni jarek. Pri padcu sta se oba telesno poškodovala in so ju odpeljali v celjsko bolnišnico. Voznik mopeda je pobegnil iz bolnice, medtem ko je Jančič ostal na zdravljenju, ima pretres možganov.

ŠTIRJE LAŽJE POŠKODOVANI

Prometna nesreča se je zgodila v Grajski vasi pri Preboldu. Voznik osebnega avtomobila Mile Lovrič je vozil proti Celju in se v Grajski vasi zaradi prevelike hitrosti zaletel v vprežni voz, naložen s hlodovino, ki ga je vodil Anton Goropevšek. Pri trčenju so bili lažje poškodovani sopotniki v osebnem avtomobilu Filip Jukič, Peter Kodžoman, Drago Ivanda ter voznik vprege. Na avtomobilu znaša škoda približno 7.000 novih dinarjev.

TOVORNJAK V JARKU

Po cesti I. reda je proti Žalcu vozil voznik tovornega avtomobila LJ 38-70 Vinko Udovič. V bližini Žalca je z desne strani prehiteval tovornjak, ki je stal na sredini ceste in nameravali zapeljati v levo. Pri prehitevanju pa je Udovič zapeljal na skrajno desno stran ceste in pri tem zadel kolesarko Anico Marguč iz Arje vasi. Pri pregledu so ugotovili več hudih poškodb. Tovornjak pa se je prevrnil v 2,5 metra globok jarek in obstal na strehi. Bil je naložen z žganimi alkoholnimi pijačami. Škode še niso ugotovili.

ODBOJKARICE V ZVEZNI LIGI

V NEDELJO NEURADNI ZAČETEK TEKMOVANJ V ŽENSKI ZVEZNI ODBOJKARSKI LIGI. V CELJU GOSTUJE ENA NAJBOLJŠIH EKIP JUGOSLAVIJE: PARTIZAN IZ BEOGRADA. VSE TEKME BODO NA IGRIŠČU GIMNAZIJE, KJER SO POGOJI NAJBOLJŠI.

Sedaj, tik pred pričetkom tekmovanj, ne bi na dolgo in široko razpravljali o tem, kako so mlade tekmovalke TVD Partizan-mesto prišle v zvezno ligo, pa tudi ne o tem, ali bo zadosti sredstev za ta, baje draga tekmovanja; kljub temu, da smo prepričani, da v Celju le malo ljudi ve, da so odbojkarice v zvezni — najvišji kategoriji odbojkarskega tekmovanja, ampak bi pogledali nekoliko na njihova prizadevanja in želje.

Trener Zoran Vučković, ki je pričel vaditi dekleta lansko jesen, je prizadeven in resen. Trenutno ima možnost, da postavi v prvo postavo kar 13 deklet, od katerih so samo tri rojene leta 1947, sedem jih je rojenih leta 1948, ostale pa so še mlajše. Tako je ekipa izredno mlada, v njihov talent pa ne kaže dvomiti, saj igrajo odbojko šele tri leta in zato kakšnih čudežev za letos še ne moremo pričakovati. V letošnji ligi bodo nastopile Metka Lesjak, Marija Rome, Anica Malgaj, Liljana Konjevič, Savina Stegenšek, Vanja Šegina, Marjeta Krelj, Irena Kokot, Zdenka Grum, Katica Soster, Irena Stegenšek, Smilja Marinc in Poldka Rome. Vse si žele, da bi se čimprej čim več naučile in menijo, da bo že izreden uspeh, če se bodo obdržale v ligi. Dekleta so skromna in prav je tako; razumljivo pa je, da se bodo morala v ligi trdo boriti za vsako točko, za vsak servis. Tudi odpovedi bo veliko, na te so sicer že sedaj navajene, toda liga zahteva veliko, pa še matura je za nekatere pred vrati. In prav zato jih je treba podpreti.

Posebno poglavje in problem predstavlja igrišče. Za novo je nemogoče dobiti sredstva, staro, na dvorišču TVD Partizan pa je slabo. Zato so se odločile, da bodo tekme igrale na gimnazijskem dvorišču, tu je tudi solidna garderoba in topla voda, kar so osnovni pogoji za tekmovanja. Uprava gimnazije je pri tem pokazala polno razumevanje. Tehnični vodja Anton Štorman meni, da je za tekmovanja deklet pri upravi Partizana bolj malo zanimaja, zato je ob prizadevanjih za podporo tega mladega kolektiva večkrat sam in si želi pomoči. Sedaj upa, ko so dekleta v zvezni ligi, fantje pa so se priključili Partizanu v Gaberjih, da bo tudi za opremo nekoliko bolje. Dekleta so vso zimo vadile dva ali trikrat tedensko.

Kot smo že zapisali, bo v nedeljo gostoval v Celju OK Partizan iz Beograda, ki bi prišel v Celje redno šele v sredini junija. Ker pa bodo tedaj igralke Partizana na gostovanju na Bližnjem Vzhodu, so prosili za preložitev tekme. Tako se bo redno kolo pričelo šele prihodnjo nedeljo, ko bo gostoval v Celju OK Pionir iz Belegiša, ki je prav tako novi član zvezne lige, pa bo zato tekma odločilnega pomena za spodnji del tabele. Želimo jim mnogo uspeha in veliko točk.

J. Z.

POVPREČEN NOGOMET

Nedeljska tekma ki naj bi bila derbi srečanje obeh celjskih igrašev, ni nudila tistega užitka, ki ga lahko nudi gledalcem nameto srečanje dveh enakovrednih rivalov. To pa ravno zaradi tega, ker o kakšni enakovrednosti obeh tekmecev ni mogoče govoriti. Igralci ŽNK Celje so bili tako superiorni posebno v drugem polčasu, da je bila ob koncu srečanja tudi zmaga 5:0 zelo skromna v primeri s tistim, kar smo videli na igrišču.

Moramo pa priznati, da je srečanje potekalo v kolikor toliko športnem vzdušju, če ne upoštevamo nekaterih nešportnih izpadov Vesića, Vodeba, Dvornika in Selinška, ki so bili čisto nepotrebni. Sicer pa tudi ti izpadi niso bili toliko razburljivi, kot nekaj situacij pred obema goloma, ki bi še bolj zadovoljile gledalce, če bi bile realizirane in bi prav lahko videli še več zadetkov, kot pa jih je **bilo.**

V borbi za prvo mesto si Celjani s to zmago niso kaj dosti opomogli, saj je razlika slej ko prej ista med Aluminijem in Celjem. Kladivar pa bo moral v prihodnje zastaviti vse sile, če noče v prihodnji sezoni »gostovati« v nižjerazrednem tekmovanju. Za obe moštvi bi bilo nujno, da v nedeljo osvojita vse točke. Igralci Celja v Trbovljah, igralci Kladivarja pa na Glaziji z velenjskim Rudarjem. -ed

Odličen Rosina

Na tradicionalnem veleslalomu na Zelenici, kjer so nastopili najboljši smučarji Jugoslavije in skoraj trideset Avstrijcev, je nastopil tudi celjski smučar mladinec Marjan Rosina. Dosegel je uvrstitev, kakršne ni nihče pričakoval. Kot peti najboljši Jugoslovanski tekmovalec se je uvrstil na odlično 11. mesto in premagal vrsto znanih jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila izredno težka in je predvsem favoritom predstavljala težak problem. Še bolj razveseljiva pa je ugotovitev, da je celjski smučar za zmagovalcem zaostal le za 8 sekund.

Po nekaj zadnjih uspehih Rosine moramo ugotoviti, da je to tekmovalec, ki je po mnogih letih le uspel nekoliko dvigniti tudi kvalitetne uspehe celjskih smučarjev. Ostala dva celjska smučarja Košič in Čater sta na tem tekmovanju zasedla 37. oziroma 39. mesto.

Zmaga in poraz

Nedeljsko rokometno srečanje prvenstva republiške lige med Kranjem in Celjem je v slabem vremenu potekalo v glavnem v popolni premoči celjskih rokometašev, ki so se na razmočenem igrišču bolje znašli. Kranjčani so le v začetku vodili s 4:2, nato pa niso več prišli do izraza. Celjani so jim dali 12 zaporednih golov in zmagali 14:4.

Dosti bolj zanimivo je bilo torkovo srečanje v tekmovanju za jugoslovanski pokal med Celjem in Rudarjem iz Trbovelj. Žreb je namreč zmagovalcem republiškega pokala v nadaljnjem tekmovanju določil za nasprotnika zveznega ligaša iz Trbovelj, ki je v Celju z veliko težavo dosegel celo točko. Rezultat 6:5 za goste kaže, da je bila tekma bolj ali manj izenačena. Trboveljčani so nekoliko bolje izkoristili nasprotne napade in preko hitrega Ačkuna ob koncu rezultat spremenili sebi v prid. Po vsem tem, kar smo videli pa lahko trdimo, da tudi obraten rezultat ne bi bilo presenečenje. Odlična v celjski ekipi sta bila Krelj v napadu ter Markovič v vratih medtem ko so ostali igrali pod svojimi običajnimi možnostmi.

Prvenstvo v republiški ligi se nadaljuje, v nedeljo pa bodo celjski rokometaši nastopili v Mariboru proti domačemu Braniku, ki v minulih dveh kolih še ni bil poražen.

ŽUNTAR TRETJI

Na letošnjem balkanskem krosu v Kolarovgradu v Bolgariji so v jugoslovanski reprezentanci sodelovali tudi štirje predstavniki celjskega Kladivarja.

Največji uspeh med vsemi je zabeležil Žuntar, ki je v teku na 10 km dolgi progi kot najboljši Jugoslovan pritekel na cilj tretji. Četrto mesto je zasedel Červan, medtem ko je Važič skorajda popolnoma odpovedal. Tokrat je pristal na desetem mestu, kar od njega prav gotovo nihče ni pričakoval.

Odlično se je izkazal tudi mladinec Bizjak, ki je v mladinski konkurenci kot najboljši Jugoslovan zasedel šesto mesto.

OBVESTILO

SLOVENSKO KEMIJSKO DRUŠTVO in GOSPODARSKA ZBORNICA SR SLOVENIJE sporočata, da bo dne 15. in 16. t. m. kongres o industrijski kemiji Slovenije pod pokroviteljstvom CINKARNE — Metalurško-kemične industrije, Celje.

Začetek kongresa bo v petek 15. t. m. ob 9. uri v dvorani centralnega delavskega sveta tovarne »EMO« v Celju, Mariborska 86. V istih prostorih bo dne 15. t. m. ob 18. uri občni zbor Slovenskega kemijskega društva.

Upravni odbor Obrtnega podjetja »OBRTNIK« Prebold

razpisuj prosto delovno mesto

OBRATOVODJE

delovne enote »Kovinar«.

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. STŠ kovinske ali instalaterske stroke s triletno prakso samostojnega vodenja obrata ali

2. VK delavec kovinske stroke s 5-letno prakso samostojnega vodenja obrata.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi OD.

Razpis velja 15 dni po objavi.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili, da izpolnjujejo zahtevane pogoje.

Delovna skupnost Gostinskega podjetja »CELEIA« Celje

razpisuje v smislu čl. 50 statuta podjetja zasedbo delovnega mesta

DIREKTORJA

Po določilih mora prijavljeni kandidat izpolnjevati naslednje pogoje:

— ekonomska fakulteta in dve leti na vodilnem položaju;

— hotelska ali popolna srednja šola in pet let na vodilnem položaju;

— visoko kvalificiran gostinski delavec in osem let prakse v gostinski stroki.

Prijavi mora kandidat priložiti dokazila o strokovnosti in nekaznovanju ter kratek življenjepis.

Prijave za razpisano delovno mesto morajo kandidati poslati v roku 15 dni po objavi.

UČIMO SE VZGAJATI

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE PRIPRAVLJA SEMINARJE ZA STARŠE

Pred kratkim je bil v Celju občni zbor Zveze društev prijateljev mladine. Nekatere misli s tega pomembnega obračuna dela smo pripravili tudi za bralce našega lista.

Udeleženci občnega zbora so razpravljali o mnogih perečih problemih, ki so povezani z našo najmlajšo generacijo. Omenili so kritično otroško varstvo in poudarili, da bi morali več pozornosti posvetiti varstvu šolskih otrok. Tam, kjer varstveni oddelki na šolah že delujejo, so zadovoljni z rezultati. Ne samo, da otrok preživi čas, ko so straši v službi, organizirano in koristno, posledice tega varstva so se pokazale tudi pri učnem uspehu. Skoraj tri četrt prej negativno ocenjenih otrok je ocene popravilo, mnogi se tudi raje učijo. Sicer pa so učno vzgojni rezultati na osnovnih šolah še zmeraj kritični. Praksa je pokazala, da se starši v glavnem premalo zanimajo za napredovanje svojega otroka; včasih pa jim manjka tudi pedagoške osveščenosti tako, da se nekako ne znajdejo, ko bi morali otroku najbolj pomagati. Zato bodo društva prijateljev mladine pohitela s pripravami za tridnevne seminarje za starše šoloobveznih otrok, na katerih naj bi govorili predvsem o vlogi in pomenu domače vzgoje na uspehe in neuspehe šolskega dela.

Čeprav se je v zadnjem obdobju vprašanje šolskih malic le nekako uredilo, pa to ne velja za glavni obrok prehrane — za kosilo. Ko so razpravljali o tem problemu, so nekateri menili, da bi bilo prav, če bi sredstva, namenjena za letovanje otrok, prenesli v korist urejene prehrane, vendar so udeleženci občnega zbora menili, da to ne bi bila pravilna odločitev. Oboje — tako letovanje kot prehrana — sta dve tako življenjsko važni področji, da bi ju bilo treba intenzivneje razvijati, ne pa širiti eno na račun drugega. V zvezi s tem so poudarili, da je otrokom treba zagotoviti primerno letovanje in naj zato uredijo pravne odnose v Rovinju, kjer je medobčinska počitniška baza. Tudi zgradbo, ki jo je občinska skupščina kupila v Radmirju in jo namenila za letovanje otrok, bi morali primerno urediti. Ker pa je sredstev malo, bi jo morali vsaj zaščititi, nikakor pa ne prodati, kot nekateri predlagajo.

Zveza prijateljev mladine tesno sodeluje z vsemi ostalimi družbenimi organizacijami, ki so razen v Črešnjicah in v Šmartnem v Rožni dolini, prevzele patronate nad šolami. Pionirskim organizacijam pomagajo med drugim pri organizaciji in izvedbi jugoslovanskih pionirskih iger in ker letošnje pionirske igre potekajo pod geslom Kdo več ve, kdo več zna — poudarjajo pomen učenja — bo seveda še veliko skupnih razgovorov in sklepov.

Na občnem zboru so nekaterim najzaslužnejšim članom društev prijateljev mladine razdelili tudi odlikovanja: Karlu Jugu, Mariji Klančnik, Ivanu Putniku, Borisu Košutniku in Vasi Staroviču.

PRI SLOVENČEVIH

Osemnajstletna Anica je postala že pravi družinski član, čeprav ima delovno knjižico in v njej piše, da je gospodinjska pomočnica. Že tretje leto teče od tistega dne, ko je prišla z dežele z majhnim, oguljenim kovčkom in v plašču, ki ji je bil že davno premajhen. Doma so pri mami ostali še trije otroci in Anica se je javila na oglas, ki ga je brala v časopisu: »Tričlanska družina išče dekle za pomoč v gospodinjstvu.« Z velikim strahom je potrkala na vrata stanovanja v novi stolpnici in zelo plašno je ogovorila gospodinjo, ki ji je prišla odpret. Prvi dnevi so bili za vse težki: za Anico, ki se ni mogla prav navaditi na drugačne razmere, pa tudi za gospodinjo, ki ji je morala vse povedati in pokazati. Le z Darjo sta se takoj spoprijateljili. Otrok je menda začutil, da jo Anica prav tako potrebuje kot ona njo in kar naprej ji je bila za petami. Počasi pa so se vsi navadili novega člana v hiši. Nič več ni bilo tako tiho, kadar so zvečer skupaj posedeli v dnevni sobi in zdaj že glasno povedo stvari, ki so si jih prej samo zašepetali. Anica pripravi kosilo, se dopoldan pomudi z malo Darjo, popoldne pa jo marsikdaj odpelje na sprehod, medtem ko mama sama uredi najnujnejše. Kadar ima Anica dopust, jim je kar nekako dolgčas, zato tudi večino nedelj preživijo skupaj. Naložijo se v fička in včasih skupaj obiščejo tudi Aničino mamo in otroke...

Položaj gospodinjske pomočnice se je v zadnjih letih prav gotovo močno spremenil. Ker opravi velik del tistega dela, ki bi ga sicer morala zaposlena mati, se v mnogih družinah zavedajo njene vrednosti. Seveda pa enakopravnosti v družini ne moremo razumeti tako, da bi dolžnosti gospodinjske pomočnice temeljile samo na njeni dobri volji. Tudi v tem delovnem razmerju je treba določiti delokrog, tudi tu sta delovni čas, disciplina in natančnost bistvenega pomena. In prav je, da se o tem pomenijo že prvi dan — in potem vztrajajo. Red bo zagotovil dobre odnose in prijetno razpoloženje. Obe ženski pa bi si morali pomagati tudi s tem, da ne bi pretirano občutljivi zamerili tudi kakšne dobronamerne, resne besede. Takšna rešitev je neprimerno boljša kot kujanje, ki nikamor ne vodi.

VELEBLAGOVNICA

Ljudski magazin

CELJE

OBLEKA, ki vam jo prikazuje naša manekenka, je iz 100 % volne in je iz pletene mrežaste tkanine. Primerna je zlasti za svečane priložnosti. Na voljo vam je v petih pastelnih barvah na oddelku KONFEKCIJE, Cena 178.— N din.

Isto tkanino v osmih modnih barvah, širine 70 cm lahko izberete na oddelku VOLNENEGA BLAGA. Cena za meter 39,75 N din.

PLOSKE NOGE

Ploska noga nastane navadno pri ljudeh, ki imajo že od rojstva slabotne vezi in mišice v nartu. Ko začnejo nogo obteževati, se pokažejo prvi znaki ploskosti. Zato jih včasih opazimo že pri otroku. Taka ploska noga pa se marsikdaj sama popravi, zlasti še, če je otrok živahen in veliko skače, teka in tako tudi telovadi. Telovadba je namreč edino sredstvo za utrditev vezi in mišic, ki drže kosti v pravilni legi. Pri starejših ljudeh, ki imajo že zatrdele vezi, je plosko nogo nemogoče popraviti s telovadbo, mladi ljudje pa si z njo lahko odločilno pomagajo. Predlagamo nekaj takih vaj:

1. Sedemo na tla po turško in skušamo s tega položaja vstati, ne da bi si pri tem pomagali z rokami.

2. Ko sedimo po turško na tleh, prislonimo podplat ob podplat, kolena pa pri tem razširimo, kolikor je mogoče. Potem dvigamo izmenoma od tal prste in pete, podplate pa tesno tiščimo drugega ob drugega. Vajo moramo ponoviti saj tridesetkrat.

3. Tudi pri tej vaji sedimo po turško, kolena močno razširimo, podplati pa naj bodo oddaljeni drug od drugega za dobre štiri prste. Počivajo naj na svojem zunanjem robu. Potem upognemo srednji del stopal — tako, da se prsti ene noge dotaknejo drugih. Nato stopala zravnamo in vajo ponovimo. Tridesetkrat!

4. Napravimo deset počepov — na prstih!

5. Vsaj pet minut hodimo po prstih.

Otroci, ki imajo plosko nogo, naj hodijo bosi. Tudi plezanje na drevesa jim bo koristilo in pa hoja po okroglih gredah ali zloženih hlodih. Ker otrok s stopali lovi ravnotežje, se mu mišice utrjujejo. Kolo naj poganjajo samo s sprednjim delom stopala kadar hodijo po stopnicah, naj hodijo po prstih in pri hoji navkreber naj se odrivajo samo s prstnim delom noge.

CELJSKI TRG

Medtem ko je bila tržnica prejšnji teden lepo preskrbljena, pa tega za zadnjo dni ne bi mogli trditi. Odšli so prodajalci solate z juga, pa tudi sicer je vseh pridelkov manj. Cene so poskočile. To velja predvsem za solato, ki je bila po 500 dinarjev kilogram, — berivka pa celo po 1200, kar se še nikoli ni zgodilo. Podražila so se tudi jajčka — prodajajo jih po 55 dinarjev. Krompir je po 100 do 120, čebula pa 200 do 240, radič po 800, špinača po 600 do 800, peteršilj po 300 do 400 in korenjček po 100 do 250. Kislega zelja je še zmeraj nekaj, je pa po 150 dinarjev, tu in tam prinese kdo tudi še kaj kisle repe po 140, sicer pa preskrba na tržnici dokazuje, da se pomlad bliža s hitrimi koraki.

Zadnja cena celih orehov je 700 dinarjev za kilogram, jederc pa 2600. Kokoši so drage, od 2000 do 2500 dinarjev, piščanci pa so po 900 dinarjev kilogram. Na tržnici je še zmeraj dovolj jabolk, ostalega sadja pa — razen agrumov — ni.

ABC NEGE

V prejšnjem sestavku smo govorili o učinku kamilic in kamiličnega čaja, danes pa poglejmo, kaj pomenijo v domači kozmetiki jajca in limona.

Nekaj kapljic limoninega soka kožo očisti, zmehča. Zato jo uporabljamo za umazane in razpokane roke. Če limonin sok zmešamo z glicerinom, je učinek še boljši. Na žličko glicerina določimo tri kapljice limoninega soka. Sok tega južnega sadja pa poznajo tudi tisti, ki si želijo obletiti pegast obraz. S kosmičem vate nanesejo nanj nekaj limoninega soka in ga pustijo na njem četrt ure. Medtem pokrijejo obraz z ledeno mrzlim obkladkom. Nato kožo obrišejo, namažejo z mastno kremo, ki jo čez pol ure snamejo. Nekaj kapljic limoninega soka primešamo tudi različnim domačim kremam ali pastam. Sok polovice limone v zadnji vodi za spiranje las, pa bo dal lasem lep sijaj in jih malo obelil. Zato je najbolj primeren za plavolaske in plavolasce.

Tudi jajce bi v domači kozmetiki težko pogrešali. Včasih uporabljamo samo beljak, drugič spet samo rumenjak, včasih ga skuhamo, drugič pustimo surovega.

Beljakovinsko masko naj si pripravijo žene z uvelo, ohlapno kožo. Lahko pa jo uporabimo tudi takrat, če si hočemo utrujen obraz osvežiti za kakšno večerno prireditev. Svež jajčni beljak spenimo v mehak sneg in ga namažemo na umit obraz. Beljakovinska plast naj bo debela približno dva milimetra in naj ostane na obrazu 15 do 20 minut. Ves ta čas pa moramo ležati in sprostiti obrazne mišice. In mižati je treba. Masko zmijemo z obraza z mlačno vodo. Skupaj stepen beljak in rumenjak rabimo na isti način, priporočamo pa ju za zelo mastno, uvelo kožo. Rumenjak, ki se na koži zelo hitro posuši, uporabljamo z oljem. Majonezno masko napravimo tako, da v umito kožo vtremo čisto olivno olje in nato kožo namažemo s stepenim rumenjakom. Prste namočimo v mlačno vodo in z njimi rahlo krožno masiramo kožo toliko časa, da se na njej pojavi belkasta penasta zmes. S suhe kože masko izperemo takoj, na mastni pa lahko ostane do pol ure. Kožo s tako masko čistimo, osvežimo in namastimo.

Stepen rumenjak lahko s pridom uporabimo tudi za pranje las. Toda, ko ga v laseh dobro spenimo, ga moramo temeljito izprati. Rumenjak, ki ostane v laseh, je lahko gojišče za bolezenske klice.

Zmrznjeno zelenjavo in sadje iz hladilnika usposobite za uporabo tako, da ju položite v hladno vodo. Ko boste na površini opazili drobne ledene kristalčke, vodo odlijte in prilijte drugo. Ta postopek ponavljajte tako dolgo, dokler bodo na površini vode ostajali kristalčki.

Krila so za pomladne dni zelo priljubljeno oblačilo. Toda prav pri njih nam ponavadi zmanjka domiselnosti. Predlagamo tri živahne kroje, ki so pravzaprav primerni za vse postave.

NASVETI

Zdrob in ovsene kosmiče lahko pred kuhanjem nekoliko popražite. Tako bodo dobili pikanten in močnejši okus.

— — —

Če vas bo zamikalo, da bi kavino usedlino zlili v kuhinjski umivalnik, si raje premislite. Kavina usedlina in lasje najhitreje zamašijo odtočne cevi.

NOVA KNJIŽICA

APARATI V GOSPODINJSTVU

Zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani je te dni izdal v zbirki mala potrošnikova knjižnica novo knjigo — Električni aparati v gospodinjstvu. Z njo želi potrošniški informativni center odgovoriti na mnoga vprašanja, ki jih prinaša uvajanje električnih pripomočkov v gospodinjstvo. Znano je namreč, da je prednost mehaniziranega gospodinjstva možno izkoristiti le, če vemo, kako naj izbiramo električne gospodinjske aparate, kako delujejo, kako jih negujemo in vzdržujemo ter funkcionalno namestimo po prostorih. Važno je tudi, da racionalno trošimo električno energijo, saj lahko sicer močno škodimo industriji. No, o teh in o podobnih vprašanjih govori knjižica Električni aparati v gospodinjstvu. V knjigi jih obravnavajo po skupinah, razdeljene glede na namembnost, razporeditev v prostoru in funkcionalno razporeditev gospodinjskih opravil. Tako so v prvem delu zbrani nasveti raz uporabo aparatov za pripravo kuhe, v drugem za pripravo tople vode, v tretjem za nego in čiščenje stanovanja, v četrtem za nego in vzdrževanje perila in obleke ter nato še električni aparati za nego telesa. V knjižici lahko torej beremo o vrstah hladilnikov, električnih mešalnikih in mlinih za kavo, o kuhalnih ploščah, štedilnikih, pražilcih za kruh, sesalnikih za prah, o navadnih in avtomatskih pralnih strojih, ožemalnikih, fenih, višinskem soncu itd.

Ena največjih odlik omenjene knjižice pa je prav gotovo to, da piše o prednostih električnih aparatov objektivno in da gospodinjo opozarja tudi na pomanjkljivosti in morebitne pomisleke. Zato gospodinjam ne bo žal morda nepredvidenega izdatka.

Drago Kumer:

DRAGOCENO DARILO

Gori nad Bolsko živita Jaka in Katrca. Stara sta in zato se jezita na svet, ki je kriviočen, še posebej zato, ker ima Jaka tako nizko pokojnino. Dvajset tisočakov je za dva onemogla sedemdesetletnika več kot premalo. Pa ne pomaga ne žalba in ne prošnja, zato Jaka največkrat preklinja.

— Hudič je ustvaril ta svet in ne bog.

Katrca pa se vsaklč prekriža.

— Jaka, pusti boga in hudiča pri miru, znalo bi ti škodovati...

Jaka pa godrnja svojo pot.

— O, da mi je biti kralj vseh hudičev, to bi podkuril...

— Ježeš, pa da n misliš na tistega di...

— Pusti tistega, tisti je komunist! O, če bi ga bogu mogel pokazati, bi ga koj spoznal.

— Kako to misliš?

— Bog bi razprostrl roke in ga objel: poglej, Kristus, ta pa je moj predvojni klerikavzer!...

— Pst! Ti si bogokletnež, Antikrist!...

— No, pa bi že raje bil Kristus!

— Zakaj?

— Delal bi čudeže! Koj bi napisal odločbo in jaz bi dobil sto tisoč pokojnine!

— Sveta nebesa!

— Pusti nebesa, na zemlji živimo! O, da mi je biti Kristus, vsak dan bi nama pričaral hlebček belega kruha, dva kosa pečenke in liter pristnega cvička. To bi bila prebava!

— Če bi bil Kristus, bi moral tudi za druge skrbeti, reče Katrca.

— Ne, jaz bi bil tak Kristus: najprej zase, potem pa — če bi kaj ostalo...

— Potem bi zagotovo tudi name pozabil, zahlipa Katrca.

— Ne, nate ne bi mogel pozabiti. Rekel bi — hokus pokus! — in bila bi šestnajstca! Ha, ha, ha — ti pa šestnajstca!

— Kar prav, da nisi Kristus. Saj še tega ne veš, da se jutri rešujem!

— Ampak, nekaj pa ti bom vseeno pricopral.

— Mijav, mijav, mijav! — se oglaša muca s peči, kakor da se smeje pobožnim željam dveh starih, od vseh pozabljenih; še najbolj pa ju je zavrgel stric Zakon o pravičnih pokojninah.

Jaka pa tuhta in iztuhta, da bo storil nekaj takega, kar je sicer z zakonom prepovedano, a vendar bo v hišo prineslo nekaj ugodja.

Ribe se v Bolski drstijo in dvoje vider v tolmunu grdo gospodari. Nastavil bo past, snel vidri kožušček in za izkupiček Katrci kupil žametno ruto, kilogram sveže teletine, štruco belega kruha in liter pristnega cvička. Ruta bo pozalšala Katričin zguban obraz, teletino, kruhek in cvlček pa bo že on pospravil, pa četudi v petek; Katrca tako nima zob, na protezi pa čaka že celih pet let, v želodcu ji klislina nagaja; sit bo volk in koza bo ostala cela.

Vsak večer čaka naš Jaka tam doli za Bolsko, prisluškuje žuborenju v tolmunu in sam sebi kramlja.

— Ko bi bil Kristus, bi sam sebi življenje ustvaril...

Še je hotel reči eno, dve — pa je v tolmunu šklocnilo nekaj preglasno, nek čuden glas je prihajal iz šumenja. Pa se je Jaka obvladal. Lepo se prihuli h grmu in čaka, čaka, da se zlodej umiri. Čaka v trdo noč, ko se le spusti v tolmun in že vidi pošastno senco v vodi. Menda je samo kraljico vider uničil. Zgodil se je čudež in zato je skrivaj odmolil kar tri očenaše.

Vso pot je gledal to velikanko in pri koči je kar s praga zaklical.

— Katrca, Katrca, poglej, čudež se je zgodil!

Katrca pa z laterno v roki osupne.

— Hudič si nemarni, saj si mi mačko zadavil! in ga s plenom nabunkala po grbi. Potlej pa je vso noč terentižil.

— Ko bi bil bog — z imenom DINAR, potlej ne bi vider na črno lovil, s Katrco bi znala živeti. Tako pa mi vsak mesec odkažejo tisto oskubljeno penzijo!

Tako je Katrca tudi to pot ostala brez žametne rute, z mize pa sta se blagohotno smehljala prežganka in cel krompirček.

FERDO KOČEVAR

Mlinarjev JANEZ

— 17 —

Fantje so bili vse bolj nestrpni, posebej Janez, ki ga je ves čas obhajala misel, da jih je lažni menih ukanil, jim napletel zgodbo in jih zvabil sem, medtem pa mu utegne grabežljivi jastreb odnesti sladko golobico v svoje nepristopno gnezdo. Pri tem ga je tolažilo le upanje, da bo grof po vsej priliki moral čez reko samo preko mostu, kajti voda je bila v zadnjih dneh zaradi močnega deževja tako narasla, da bi jo bilo nemogoče prebresti.

— Tiho, Janez! Tiho! je nenadoma vzkliknil Tone. — Tamle v gozdu sem slišal brstje pokati pod nogami. Slišiš?

Fantje so se potuhnili. Napeto so prisluškovali in napenjali oči. Ni trajalo dolgo, ko so se v daljavi pojavile tri postave, ogrnjene v dolge halje; nekako odluščile so se od gozda in stopile na mesečino, ki jih je oblila s srebrom, da so bile videti kot pošasti.

— Vidite, prihajajo! To so oni! je šepnil nekdo.

— Zdaj pa le tiho, fantje!

— In pogum!

Vsakdo je zgrabil svoj nož. Tone je moral z vso silo zadrževati Janeza, da se ne bi prenaglil.

— Ne bodi vendar nespameten, Janez! mu je šepetal v uho. — Kaj misliš, da nas bodo čakali, če se jim pokažemo že zdaj? V gozd bi se nam umaknili, potem pa bi jih lahko iskali. Le potrpi, saj nam pridejo sami v pesti!

Ko je menih slišal te besede, je kihnil in se premaknil, da je zašuštela koruznica. S tem je hotel grofa očitno pravočasno opozoriti na nevarnost, ki ga čaka. Kazalo je, kakor da so prišleki slišali menihovo znamenje. Za trenutek so obstali in prisluhnili. Videti je bilo razločno, kako obračajo svoje glave na vse strani.

— Lopov! je siknil Tone menihu. — Če se boš še enkrat skušal samo malo ganiti in nas izdati, — ti porinem nož prav do držaja v tvoje črno srce! Bog mi je priča.

— Naprej! je ukazal grof svojima spremljevalcema. — Naprej! Kaj vama je srce v hlače zlezlo, da si ne upata dalje? Vaju je strah vetra, ki je zašumel med koruznico?

— Presvitli grof! je rekel eden izmed spremljevalcev. — To ni bilo šumenje vetra, ki ga sploh ni. Bilo je, če sem prav slišal, šepetanje; ne vem, če je pri tistemle kozolcu res vse tako varno.

— Če ni bil veter, je bila mačka na svojem lovu! je rekel grof prepričevalno, da bi vzpodbudil samega sebe. — Vama se pač pozna, da sta se v mladih letih za kravami potikala, čaplje lovila in kamenje za plugom pobirala. Le nikar se ne bojta! je dodal nekoliko tišje, kajti z vsakim korakom ga je vse bolj spreletavala groza. — Saj sta vendar v čestiti meniški opravi! Če bi bil zdajle dan, bi vama ljudje celo vajine biriške roke

— 18 —

poljubovali! No, in če naš že čaka kakšno neprijetno presenečenje, ali nimamo ostrih mečev tu spodaj? Strahopetca! Meč bo v vajinih rokah, kvečjemu to, kar sedlo na biku! A zapomnita si: kar sem sklenil, hočem izpeljati še nocoj, naj se zgodi, kar hoče! Nikdar ni bilo v moji navadi, da bi ostajal na pol poti! Razumeta? Še nocoj se hočem na svojem gradu kratkočasiti z njo!

Medtem se je trojica približala kazolcu. Janez je prav razločno slišal grofove besede. Ko je bil ta čisto blizu, je kakor razdražen lev planil nanj, ga zgrabil za vrat, ga dvignil kvišku, dvakrat zavrtel in ga tako neusmiljeno stresel, da so mu zobje zašklepetali. V njegovi desnici se je zabliskal ostro nabrušen nož.

— S katero bi se rad še nocoj kratkočasil, a? Kdo si in kam greš? Odgovarjaj, sicer te pri priči zabodem!

Grof Urh je v obupu iskal svoja hlapca, toda njima se ni godilo nič bolje; oba so pestili fantje, da sta stokala.

— Kaj hočete? je mirno rekel Urh, ko je videl, da je njihov položaj brezupen. — Kaj ne vidite, kdo smo? Ali vam ne pove naša samostanska obleka, da smo mirni služabniki božji, ki se vračamo iz Celja v Zajčji samostan?

— Ob temle času? Kaj menihi hodijo okrog ob temle času? je porogljivo vprašal Janez. — Pravi menihi poklekajo zdajle po svojih izbah in prosijo boga, naj prizanese grešnemu svetu njegove hudobije; nikakor pa se ne potikajo ob tem času po gozdovih. Če se ne motim, ste vsi trije prav takšni menihi, kakor je bil tisti, ki smo ga danes prijeli. Marko, pripelji semkaj tistega tička, da se prepričamo, ali niso res vsi iz istega gnezda!

Koruznica je zašuštela in Marko je privlekel vohljača.

— Izdajalec! je siknil grof, ko je prepoznal svojega ogleduha. Drugega ni mogel reči, kajti Janez ga je tako krepko držal za vrat, da mu je pohajala sapa. V tistem trenutku je Urh hotel seči pod haljo po meč, toda Janez ga je prehitel. Vzel mu ga je, ga polomil in zmetal kose v vodo. Fantje so razorožili tudi oba njegova biriča.

— Roparji nesramni ste! je rekel grof, ko je prišel do sape. — Roparji in nočni potepuhi, ki iz zlih namenov prežite na mimoidoče.

Hotel je še nekaj reči, toda Janez mu je krepkeje stisnil vrat.

— Če smo roparji, kot pravite, je rekel Janez, — nismo takšni roparji, kot ste vi, presvitli gospod grof! Če naš namen ni bil dober, je bil gotovo boljši od vašega, saj smo vas tu prestregli in vam onemogočili vaše pokvarjene namere! Če smo mi zaradi tega vredni kazni, jo stokrat bolj zaslužite vi in vaše grofovsko veličanstvo! Toda roka pravice se vas izogiba

— 19 —

kakor garjevega psa, ker se noče omadeževati!

— Kdo si, da tako predrzno govoriš z menoj, svojim gospodarjem? je vzkliknil Urh. — Jaz sem vendar Urh, celjski grof, strah cesarjev, grof Zagorski, ban hrvaški in...

— ... Sedaj naš ujetnik! je dodal Janez. Vsi so se zasmejali.

— Gorje, trikrat gorje mu, kdor se mi predrzne skriviti en sam las! Pokazal mu bom, da nosim železne rokavice! Sedaj zahtevam od vas, da poveste, kdo ste! je siknil Urh ves bled od jeze.

Fantje so se smejali.

— Takoj povejte, s kom imam opraviti, da ne bi oskrunil svoje plemenite krvi in knežjega stanu, če se moram pogovarjati s kakim kmečkim prostakom!

— Naj vaše grofovosko veličanstvo in vaša plemenita kri nikar ne pozabi, da ste naš ujetnik! je rekel Janez mirno in vtaknil svoj nož nazaj za pas. — Če bi se nam zahotelo, bi vas zdajle zvezali kakor prasce in vas zmetali tjale v jez. Pri moji veri, da vas ne bi obvarovala ne vaša plemenita kri ne vaš knežji stan! Toda na tak način si pošteni kmečki prostaki nočejo omadeževati svojega dobrega imena. Raje boste vi povedali namen, ki vas je v tej opravi in ob tej uri pripeljal semkaj!

— Kdo si drzne z menoj, grofom Urhom tako govoriti? Kdo od mene, vašega gospodarja terjati račun? Pač pa vam jaz vsem ukazujem, da se pri priči poberete domov in greste spat, kakor se to poštenim ljudem spodobi, da, pri moji največji nemilosti!

Takšna grofovska oblastnost je bila Janezu preveč. Odvezal si je ruto, ki jo je nosil za vratom in z njo zvezal grofu roke na hrbtu tako močno, da mu je kri zastajala.

— Tudi onadva zvežite, je rekel.

Takoj sta bila zvezana tudi onadva.

— Zdaj pa naprej, čez most! je ukazal Janez. — Brž, sicer bo pela druga.

— Kam le? je zakričal grof ves penast, da je odmevalo daleč naokrog.

— Kam le? je ponovil Janez. — Kam le drugam kakor v naše svinjake! Le brž naprej! Petelini že pojo po vasi! Če se boste obotavljali, vas bom javno osramotil! Hej, kako bo jutri grofica iskala svojega grofa po gradu, on bo pa v našem svinjaku delal družbo svinjam! To bodo imeli Celjani zopet kaj govoriti! Ha, ha!

Grof se pač ni mogel upirati. Moral se je vdati usodi in stopiti čez most. Z vsakim korakom je postajal na videz vse mehkejši. Premišljeval je, kako bi se fantom odkupil in ušel sramoti.

— 20 —

— Fantje, pustite me pri miru, naj grem svojo pot! je rekel čez čas.

— Ta bi bila pa lepa! je odvrnil Janez. — Mi bi vas naj pustili mirno svojo pot, vi bi nam pa zato vlačili naša dekleta na svoj grad in jih zapirali v grozne ječe, če bi se upirale vaši pohotnosti!

— Kakor vidim, vam je vse znano, je mirno rekel grof. — Pustite me in nagradil vas bom, kakor vas ni še nikoli nihče nagradil. Le kralji in cesarji dajejo takšna darila svojim zvestim slugam.

— Ne kvasi neumnosti! Nič ti ne bo škodilo, če bomo malo zamenjali vloge in bomo vsaj za kratek čas mi tvoji gospodarji, ti pa naš podložnik! je pripomnil nekdo.

— Ni govora o kakšni nagradi! je rekel Janez. — Odkupiti se bo treba, presvitli grof. Odkupiti, kakor je primerno in dostojno vaši plemeniti krvi, vašemu stanu, pa tudi naši hrabrosti in pogumu! Nikar ne misli, da hrepenimo po tvojih ukradenih zakladih zlata in srebra. Vrag jih vzemi! Koliko pa je v njih krvi in solza? Sami imamo dovolj zlata po svojih vinogradih, pašnikih in gozdovih, a največ v svojih žuljavih dlaneh, ki ste jih nocoj sami okusili. Niso kar tako, kajne?

— Zlata in srebra torej ne marate? S čim naj se odkupim? je vprašal grof nekoliko v zadregi. — Aha, že vem! Takole bo najbolje! Nocoj ste pokazali, da to zaslužite; hočem vas poplemenititi. Vas in ves vaš zarod in vso okolico, ki pripada Teharjem! V grb vam dam dve zvezdi od svojih treh! Narediti in priznati vas hočem sebi sorodne in vas kot take tudi spoštovati, ne samo jaz, ampak ves moj rod; na vekov veke. Tu je moja viteška desnica, da bom mož beseda!

To je bilo fantom seveda zelo všeč.

— Živel naš grof! Živel! Trikrat živel! so vzklikali.

— Živeli Teherjani! Živelo naše plemstvo!

— Nikar se ne prenaglimo, jih je posvaril Marko. — Takšni gospodje se znajo zelo rešno zaklinjati in marsikaj obljubljati, če treba, tudi čast in poštenost, toda le redko ostanejo mož beseda. Žal sem se svoje dni sam kot oproda zelo pogosto o tem prepričal. Kdo lahko jamči, da nam jutri grof ne bo poslal namesto pečata svojih biričev, da nas primejo in odpeljejo?

— Samo poskusi naj, je rekel Šimkov Tone. — Takoj vzamem koso in skujem sulico, potem se bo pa že pokazalo, kdo bo zmagal: kmetiči ali biriči.

— Jutri, je rekel grof, — bo kakor nalašč priložnost, ko bo vaše starešinstvo izvolilo novega načelnika. Volitvam bom prisostvoval tudi jaz z vso gospodo. To bo pač najprimernejši trenutek, da povzdignem Teherjane med svoje plemstvo...

ŠE DANES NAROČITE CELJSKI TEDNIK

POTEPUH V VELIKIH BITKAH, PRIJATELJ TOREADORJEV, BOKSARJEV, ZVEZDNIC...

IZPISAL JE SVOJE ŽIVLJENJE

ERNEST HEMINGWAY, PISEC ŠTEVILNIH ROMANOV IN ZGODB, V ŽIVLJENJU IN SMRTI

Veliko ugibanj in dvomov je bilo, ko se je sredi leta 1961 razvedelo, da se je veliki afriški lovec smrtno ponesrečil, ko je čistil eno izmed svojih številnih pušk. Že takrat je večina ljudi, ki so vedeli vsaj nekaj o Hemingwayu, dvomila v resničnost teh besed, a ker je tako izpovedala njegova žena, so vsi obzirno molčali. Toda prej ko slej se vse razkrije in tako vemo zdaj vse tudi o smrti velikega pisatelja. Iz sestavkov ameriškega časnikarja in dolgoletnega Hemingwayevega prijatelja A. E. Hotchnerja povzemamo najbolj zanimiva dejstva o smrti in življenju človeka, ki je vedno ljubil nevarnost.

Začelo se je že davno, a nihče ni maral priznati, da bi Hemingway kazal kakršnekoli znake spremenjenosti, kaj šele kaj več. Toda Hemingway je vedel, kakor je vedel že marsikdaj prej kaj drugega, tako je tudi zdaj vedel, da je svoje opravil. Ostal je še samo obračun s samim seboj. In ta je najtežji, tudi za tako pogumnega človeka, kakršen je bil Hemingway.

Toda aprila 1961 so morali to priznati tudi drugi. Najprej Ernestova četrta žena Mary, ki je nekaj dni kasneje pripovedovala piscu: »Saj se spominjaš, da se s stopnic vidi v sobo s puškami, če hočeš priti v dnevno sobo. Ko sem prihajala po stopnicah, sem ga zagledala pred puškami. V eni roki je držal svojo lovsko puško, v drugi dva naboja. Videl me je. Šla sem proti njemu. Nisem hitela, enostavno šla sem. Spotoma sem zagledala listič, ki je bil prislonjen na vrhu stojala za puške. Listič je bil naslovljen name. Ko sem prišla bliže, ga je Papa snel. Segla sem po lističu, a mi ga je izmaknil. Vedela sem, da bo kmalu prišel dr. Saviers, ki je prihajal vsak dan, da je izmeril Ernestov krvni pritisk. Odločila sem se, da ga bom toliko časa zadrževala.«

»In kako se je vedel?«

»Bil je zelo miren. Puške sicer ni maral izpustiti, a tudi nabojev ni skušal vtakniti v cev. Ker nisem mogla ničesar ukreniti, sem ga skušala zaplesti v razgovor. Vztrajala sem, da hočem zvedeti, kaj piše na listu, ker je bil name naslovljen in da imam vso pravico do vsebine. Če mi ga že noče izročiti, mi ga naj vsaj prebere. Odločil se je in razvil list. Čital je odsekane posamezne stavke. Bil je njegov testament. Da mi ni potrebno o ničemer skrbeti, da je on že vse uredil, da je nakazal na moj bančni račun trideset tisoč dolarjev in podobno. Vtem je prišel dr. Saviers. Slišala sem njegov avto, kako je obstal in ugasnil motor; slišala sem njegove korake... Upanje se mi je obnovilo, četudi sem se šele zdaj zavedala položaja in moja groza je bila očitna: Papa bo zdaj, zdaj storil...

Dr. Saviers je vstopil, se mirno približal, mu vzel puško iz roke in Papa se ni branil.«

Dr. Georg Saviers je bil deželni zdravnik v Ketchumu, majhni vasici blizu zimsko-športnega središča Sun Valley. Zatem ko je moral zapustiti svoje čudovito posestvo na Kubi, si je Hemingway uredil v Ketchumu svoje novo domovanje. In tu se je tudi začela tragedija njegovega življenja. Dr. Savier se je odločil in pregovoril pisatelja, da bi bilo zanj najbolje, če bi odšel za nekaj časa na kliniko Mayo, kjer bi si nekoliko opomogel. Po dolgotrajnem prigovarjanju je Papa, kakor so ga klicali vsi prijatelji, pristal, toda pod pogojem, da je odšel v kliniko pod tujim imenom — kot George Saviers. Čez nekaj tednov se je vrnil poln zdravja in veselja, znova se je pripravljal, da bi pisal, rad je jedel in pil, zahotelo se mu je lova, sploh — spet je živel.

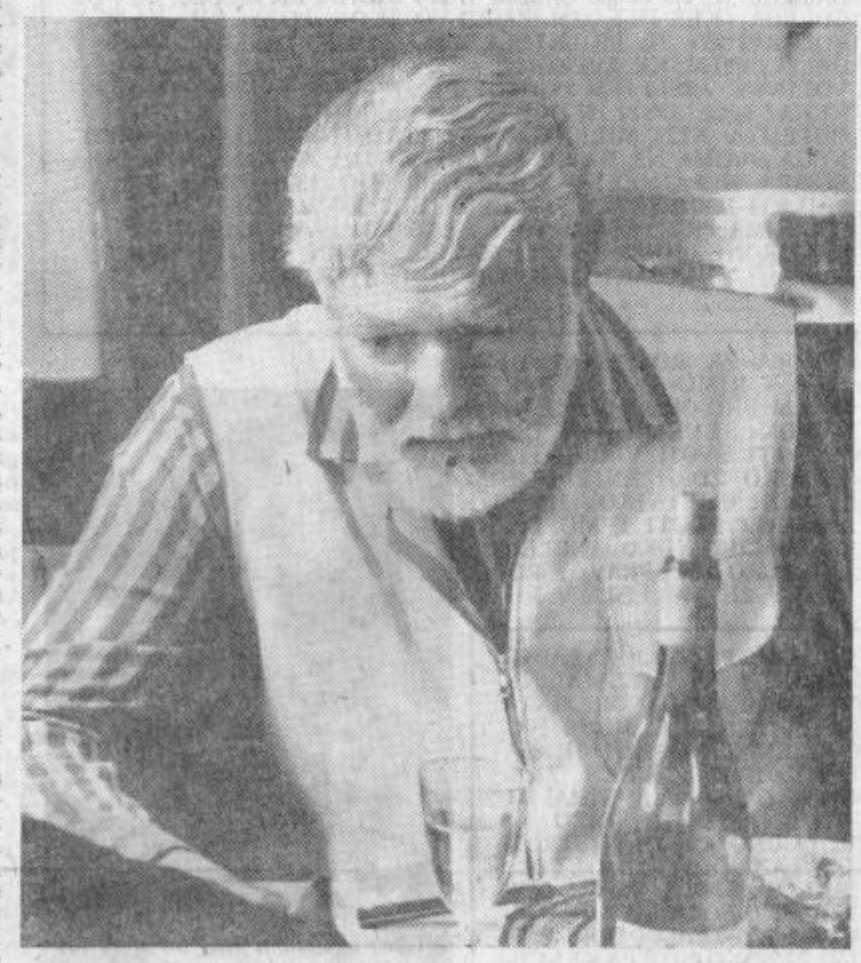

Ni več želje do jedi, nobenega veselja do vina, nič več moči za ljubezen, nobene besede za nov roman, nič več radosti za življenje... Hemingway nekaj dni pred svojim življenjskim obračunom.

Toda ne dolgo. Kriza se je kmalu spet ponovila. Toda tokrat je bilo huje in Hemingway ni maral kar tako v kliniko. Zdravniki v kliniki Mayo v Rochesteru so vztrajali pri svojem načelu, da se mora pacient sam odločiti za prihod v kliniko, četudi so vsi skušali doseči, naj bi poslali po Hemingwaya posebno letalo. Ves dan so zvonili telefoni med New Yorkom, Ketchumom in Rochestrom — toda nič se ni zgodilo. Minila je napeta noč in dr. Saviersu je končno le uspelo, da je pregovoril Ernesta, naj se odloči za kliniko, ki da je zanj trenutno najbolj primerno mesto.

Zjutraj so poklicali posebno letalo in ko je že pristalo, se je Hemingway domislil, da potrebuje s seboj še neke stvari, ki si jih hoče sam poiskati v hiši. Odklonil je Saviersovo ponudbo, da gre on po to, kar potrebuje in zagrozil: »Dovolite mi, da grem sam po svoje stvari, ali pa me ne spravite v kliniko!«

Popustili so, a so ga spremljali. Ženi Mery in zdravniku sta se namreč pridružila še bolničarka in soseda Don Anderson, ki je meril meter in enainosemdeset centimetrov in tehtal blizu sto kilogramov. Tik pred hišo se jim je Papa iztrgal, planil skozi vrata, jih za sabo zaloputnil in zapahnil. Don je tekel okoli hiše k drugim vratom in v sobo s puškami. Zagledal ga je pred stojalom za puške, kako je z mrzlično naglico polnil puško. Don se je vrgel na Ernesta in ga pobil. Divje sta se borila za puško in vmes je moral poseči še George. Končno so ga obvladali in spravili v bolnišnico v Sun Valley. S pomirjevalnimi sredstvi so ga skoraj nabasali, znova so naročili letalo in ko je to že hotelo poleteti, se je Hemingway nenadoma toliko ovedel, da je planil proti vratom, jih odprl in se hotel pognati iz drvečega letala. George in Don sta ga komaj zadržala. Zdravnik mu je dal še eno pomirjevalno injekcijo in Hemingway je padel v polzavest.

Zaradi okvare motorja je moralo letalo vmesno pristati v mestu Casper, država Wyoming. Postanek je skušal Hemingway zopet izkoristiti v svoje načrte. Zaletel se je proti nekemu letalu naravnost pod propeler, ki se je vrtel. Don Anderson je uspel v zadnjem trenutku, da ga je ujel za roko in ga zasukal, tako da se je sam postavil med letalski vijak in Hemingwaya. Ob tem zasuku pa bi skoraj zaneslo v propeler zdravnika Saviersa.

Do poleta je bil Hemingway miren in tudi kakšno uro v letalu je bilo videti, da spi. Nad Južno Dakoto pa je nenadoma planil proti vratom in skušal izskočiti. Spremljevalca sta tudi ta poskus preprečila. V Rochesteru so jih pričakovali zdravniki, a glej, Hemingway je postal čisto drugačen, zdravnike je pozdravil kot stare prijatelje in vsi so upali, da je izboljšanje že zagotovljeno.

Proti koncu junija so zdravniki sporočili, da je tako daleč. Mary je v Rochesteru najela avto in skupni znanec George Brown se je ponudil, da ju bo vozil. Tridnevno potovanje je bilo pravi užitek in Hemingway je kazal zdravo življenjsko domiselnost in dobro voljo. Vrnitev sta slavila Hemingwaya s svečano večerjo, naslednje jutro pa...

Mary res ni vedela drugače, kakor da je časnikarjem lagala o nesreči pri čiščenju puške!

Spominjam se Hemingwayevega odgovora nekemu nemškemu časnikarju, ki ga je vprašal, kaj čuti do smrti: »Tudi smrt je samo pocestnica!« In spominjam se najinega zadnjega razgovora v Rochesteru. Z avtom sva se odpeljala iz mesta in ustavila v gozdu. Hodila sva skozi gozd in on se je pritoževal o svoji nemoči in ubožnosti. Dvomil je v vse in obsojal ravnanje svojega bankirja, odvetnika, zdravnike in sploh vse, ki jim je nekoč zaupal. Mislil sem, naj se strese, naj se znebi vseh morečih občutkov. Toda ko le ni prenehal, sem mu zastavil pot in mu glasno zaklical: »Papa, pomlad je!«

Z neizraznim pogledom je gledal skozi mene. »Spet smo zamudili konjske dirke v Auteuilu!« Skušal sem ga pritegniti v življenje, skušal napeljati razgovor na nekaj otipljivega, a on je še kar zrl skozi mene nekam v neznano. »Zamudili smo Auteuil, Papa!« sem ponovil.

»In še ga bomo zamudili, zamudili, zamudili...« Oči so mu zatrepetale in nemirno je vtaknil roke globoko v žep.

»Toda, zakaj?« sem mu ugovarjal. »Saj je še jesen. In naš srečni konj Bataclan — saj se ga še spominjaš — lahko zmaga tudi pod jesenskim listjem!« Skušal sem ga ogreti z lepimi spomini.

»Ne bo več pomladi, Hotch. Pa tudi jeseni ne!«

Četudi je bil štirikrat poročen, so se okoli mladega in ostarelega Hemingwaya vedno sukale slavne filmske igralke. Ava Gardner je bila njegova hollywoodska simpatija, pa tudi to ju je zbliževalo, ker je kakor on ljubila bikoborbe. Na desni ga vidimo z Marlene Dietrich v mlajših letih. On jo je sicer vedno klical »Zelje«, a Marlene je mislila drugače: »Pravi mož, ker je nežen!«

DALJE PRIHODNJIC: BIKOBORBE — MARLENE — TIGRI!

Zakrinkana vojna

VOHUNSKE ZGODBE IZ II. SVETOVNE VOJNE (20)

Telovadni učitelj je slednjič povedal neki naslov v ulici Romilly v Sohu. Ko so detektivi slišali za ta naslov, so pomenljivo prikimali, kajti ta predel so prav dobro poznali. Človek, ki je stanoval tam, je bil znan po vzdevku »Strah Soha«. To je bil kriminalec, ki so ga dotlej obsodili že kakšnih tridesetkrat zaradi raznih kriminalnih dejanj od prodajanja mamil do razbojništev. Zdaj je vse kazalo, da so vendarle odkrili pravo sled.

Se isto noč so se napotili k njemu na dom. V tretjem nadstropju neke hiše v ulici Romilly so se ustavili pred vrati in pozvonili. Na zvonenje ni nihče odgovoril, zato so začeli s pestmi razbijati po vratih. Tudi to ni pomagalo. Podpolkovnik je skušal odpreti, a bila so dobro zaklenjena.

»Samo to nam še ostane, da vdremo«! je dejal podpolkovnik. Rečeno — storjeno! Za izkušene in čvrste policiste je odpiranje in vdiranje prava igrača. Že čez nekaj sekund so imeli prost vhod. V stanovanju je bilo vse tiho in v njem očitno ni bilo nikogar. Toda ko so prišli v spalnico, so na veliki zakonski postelji zagledali neko žensko, ki je spala. Po hropenju so lahko takoj ugotovili, da je v globoki omamljenosti in da se bo prebudila šele čez nekaj ur. »Poznam jo«,« je dejal eden izmed detektivov. »To je ljubica Straha Soha in znana uživalka mamil.«

Na postelji poleg nje se je jasno videla vgreznina — nejasen odtis človeškega telesa. Podpolkovnik je potisnil roko pod pregrinjalo in začutil, da je bila rjuha še vedno topla. Bilo je jasno, da je še pred nekaj minutami ležal poleg te žene nekdo in nihče ni mogel sumiti, da to ne bi bil Strah Soha. Po prstih so se splazili proti shrambi, ki je bila zamazana in — prazna. Samo eno mesto je še ostalo — streha.

In zares so na strehi našli Straha Soha, ki je čepel za nekim dimnikom. Detektivom se je skoraj zasmilil, ko so ga zagledali, kako se ves bled trese od strahu in mraza, saj je bil samo v pižami. Takoj se je vdal. Kakor je večidel vedno z ljudmi njegove vrste, je bil bolj prestrašen kakor strašen.

Medtem ko se je oblačil, so detektivi preiskali stanovanje. Našli so precejšnjo količino kokaina in cele kupe pornografskih knjig, a nikjer ni bilo videti niti krpe kakšne vojaške uniforme ali vojaške knjižice. Toda ko je bil Strah Soha na varnem, to je v podpolkovnikovi pisarni, in so mu zagrozili, da ga lahko že zaradi stavri, ki so jih našli v njegovem stanovanju, pošljejo za nekaj let v zapor, če ne bo hotel sodelovati se je mož popolnoma zlomil. Očitno je bilo, da zanj ni veljal zakon podzemlja, ki se ga je še prejšnjo noč tako oklepal Magis, kajti ta »velika zverina« je hitel izpovedovati življenjsko pomembne podatke o svojih sovrstnikih, kar je kazalo, da bi izdal tudi lastno mater, če bi s tem lahko rešil sebe. Čisto natanko je povedal, kdo so vodje trgovine z vojaškimi uniformami, kje jih lahko najdejo in kje imajo svoje »poslovne prostore«. Podpolkovnik je takoj telefonično sporočil podatke Scotland Yardu in še pred zoro so pobasali vse vodje ter pobrali njihove zaloge kot dokazni material. Tako je šlo v konkurz uspešno podjetje čisto proti volji svojih direktorjev.

Toda najbolj razveseljivo za podpolkovnika je bilo dejstvo, da je bil cilj te trgovine z vojaškimi uniformami čisto drugačen in da za tem ni bilo nobene pete kolone. Podpolkovnik je spoznal, da povprečni kriminalci v Sohu mislijo samo na osebne koristi in lastno varnost. Niti najmanj niso nagnjeni, da bi se za kakšno stvar ogrevali z neko fanatičnostjo ali da bi mislili na izdajo (večinoma prisvojene) domovine. Uniforme so zato potrebovali za takšno osebno varnost. Policisti so zelo pogosto prihajali v prenatrpane predele Soha, ki bi zanj mogli dejati, da je nekakšno zasebno naselje v glavnem mestu Anglije. Toda vojaška policija je prihajala tja zelo redko. V prizadevanju, da bi se izognili vpoklicu, so bili vojaški obvezniki pripravljeni plačati visoke vsote za to, da pridejo do vojaške uniforme in vojaške knjižice. Z nakupom uniforme so takšni ljudje »postali vojaki«, ne da bi izrekli vojaško prisego, brez zdravniškega pregleda in ni jim bilo potrebno opraviti vse naporne vaje na dvoriščih vojaških kasarn. In nevarnost, da bi jih kdo zalotil, je bila silno majhna, kajti policija je lovila samo tiste dezerterje, ki so se preoblekli v civilne obleke in tiste ubežnike, ki so se izognili vpoklicu, nikakor pa ne »junakov« v uniformah, med katerimi so mnogi imeli na prsih celo odlikovanja in ki so, kakor je kazalo, preživljali v Sohu svoj nadvse potrebni dopust.

Ko so polovili vse člane družbe za nakup in prodajo vojaških uniform in knjižic, so se v Londonu lotili velike akcije lova za vojaškimi begunci. Lovili so dezerterje v civilnih oblekah in lovili so uniformirane civile, ki so se doslej spretno izogibali vpoklicu.

LJUBEZEN JE BILA ZA BETTY CURDIE ŽIVLJENJSKO NEVARNA. ZDRAVNIKI SO JO POSTAVILI PRED TEŽKO ODLOČITEV — DA SE POROČI IN UMRE, ALI DA OSTANE SAMA IN ŽIVI. BETTY SE JE ODLOČILA ZA TRETJO MOŽNOST, ZA TVEGANO OPERACIJO; RAJE JE HOTELA UMRETI NA OPERACIJSKI MIZI KAKOR ŽIVETI BREZ MOŠKEGA, KI GA JE LJUBILA.

BETTY CURDIE, DVAJSETLETNA SIVILJA IZ GLASGOWA, SE JE RODILA TAKO REKOČ Z LUKNJO V SRCU. STENA MED DESNIM IN LEVIM SRČNIM PREKATOM NI BILA TESNA, KAR JE POVZROČALO VELIKE MOTNJE V KRVNEM OBTOKU. ZDRAVNIKI SO OSTRMELI, KO JIM JE POVEDALA, DA SE NAMERAVA POROČITI, NEKI SPECIALIST ZA SRČNE BOLEZNI PA JI JE REKEL: »ČE SE BOSTE POROČILI IN IMELI OTROKA, JE MOŽNOST, DA PREŽIVITE, ENAKA NIČLI.«

EDINA POT V ZAKON JE BILA OPERACIJA (NA SLIKI SPODAJ) — KOMPLICIRAN POSEG PO METODI BLALOCK — TAUSIG. SPECIALISTI SO USPELI IN BETTY JE PO TREH MESECIH ZAPUSTILA BOLNIŠNICO TER SE POROČILA (LEVO).

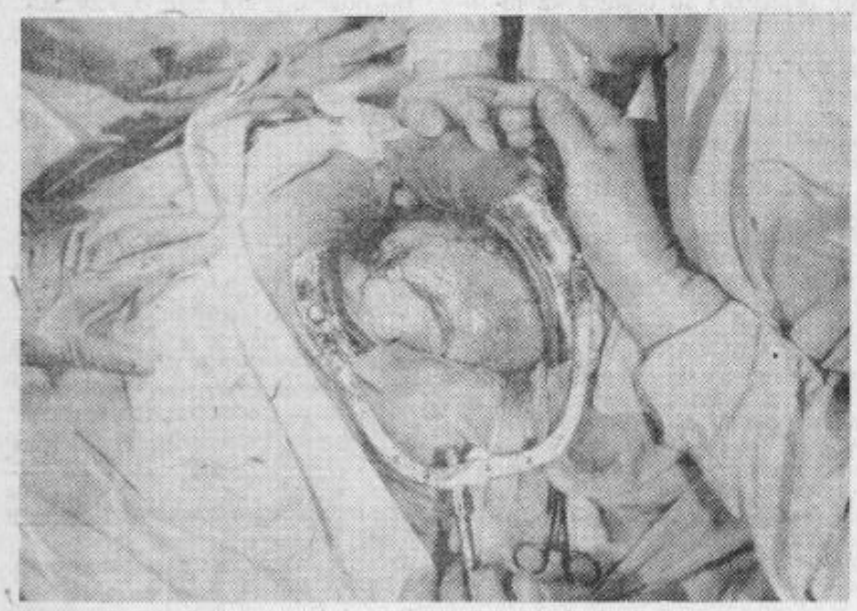

SEKS BOMBE NA VIETNAM. NE SAMO NAPALM, DINAMIT IN DRUGA UNIČEVALNA SREDSTVA — TUDI SEKS BOMBE LETIJO NA VIETNAM, SEVEDA MED AMERIŠKE VOJAKE. ZA CARROL BACKER, KI JE PRED ČASOM TAKO REKOČ EKSPLODIRALA DO GOLEGA, (KER JE EDEN IZMED VOJAKOV »POTEGNIL« ZA PRAVO VRVICO), JE PRILETELA ZDAJ BOMBA MANJŠE MOČI V OBLIKI FILMSKE ZVEZDICE ANN MAGRET. KOT SO RANJENI VOJAKI Z VESELJEM UGOTOVILI, JE NJEN EKSPLOZIV SAMO NEKAJ SPOLNOSTI IN NEKAKŠEN ŠARM, KAR VSE SKUPAJ NE ODTEHTA NITI MILIGRAM TNT (TRINITROTULUOLA). NOBENEGA DVOMA NI, DA SE VOJAKI, KI JIH JE RANILA TAKŠNA BOMBA, NEPRIMERNO BOLJE POČUTIJO, KOT TEDAJ, KADAR PRILETI MEDNJE KAJ DRUGEGA. SEVEDA PA SMO LAHKO POPOLNOMA PREPRIČANI, DA S SEKS BOMBAMI AMERIČANI NIKAKOR NE BODO USPELI ZACELITI RAN, KI JIH NJIHOVI VOJAKI DOBIVAJO OD PRAVIH BOMB.

SVOJEVRSTNA »PROMETNA« ZAPORA NA STENI OB VHODU V OBČINSKO SKUPŠČINO- OBČANI SI OGLEDUJEJO NAPIS IN UGIBAJO, KDO SE NE SME TU USTAVLJATI. KOMENTARJI SO ZELO RAZLIČNI, A NEKAJ BI BILO POTREBNO SPREMENITI!

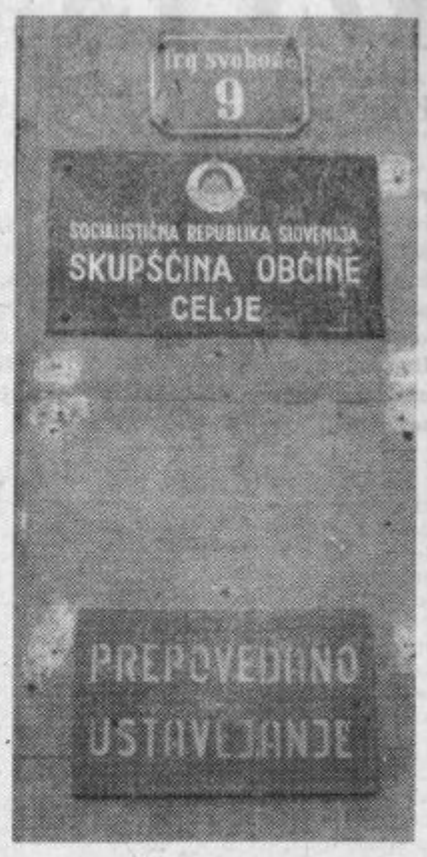

»IZVOZ« NEŽNEGA SPOLA

SMOLA ZA ROSEMARY DEXTER V RIMU: PET DNI PRED PREMIERO GLEDALIŠKE IGRE »OTOK« SE JE MORALA ODPOVEDATI SVOJI VLOGI. ITALIJANSKO ZDRUŽENJE GLEDALIŠKIH UMETNIKOV JE BILO NAMREČ PROTI TEMU, DA BI ZAPOSLILI NEKO ANGLEŠKO IGRALKO — ČEPRAV JE ROSEMARY ŽE TRI LETA V RIMU.

VSAK DAN PRIPELJEJO LADJE V SIDNEY IN MELBOURNE DVESTO MLADIH ANGLEŽINJ - ZARADI ŽENITVE. JURIŠ NEPOROČENIH MOŠKIH JE NA TE LADJE PRECEJŠEN. ZNANO JE, DA JE V AVSTRALIJI PREVEČ MOŠKIIH, ZATO NI NIČ ČUDNO, ČE JE AVSTRALSKA VLADA DOVOLILA »UVOZ« ŠIBKEGA SPOLA. NEKI AVSTRALSKI SOCIOLOG JE DEJAL, DA AVSTRALCI BOLJ LJUBIJO ŽENSKO KOT PA KENGURUJEVO DRUŽBO. TO BO NAJBRŽ V VSAKEM POGLEDU RES. ZA ANGLIJO TAKŠEN ODLIV ŽENSKEGA SPOLA BRŽKONE TUDI NE POMENI KAKEGA PROBLEMA, V SKRAJNEM PRIMERU GA BODO V PRIHODNOSTI SKUŠALI REŠEVATI Z VISOKIMI CARINAMI.

ŠALE

Nekega učenjaka so po dolgih letih povabili na univerzo, kjer je nekoč študiral. Ob zaključku si je ogledal tudi študentski dom in slednjič tudi sobo, kjer je prebil nekaj lepih let. S špoštljivim strahom ga je opazoval zdajšnji študent, ko si je učenjak ogledoval stvar za stvarjo in ob tem govoril: »Vse je še tako kot nekdaj — ista stara miza, ista stara luč, stare police, knjige, ista stara postelja, ista stara omara...« ob teh besedah je učenjak čisto mimogrede odprl omaro, a v njej je odkril novo mlado dekle. »To je moja sestra!« je pohitel študent. Učenjak se je nasmehnil: »Tudi to je ista stara laž!«

Sodnik: Kako ste mogli ponarejati denar?«

Obtoženec: »Pravega mi žal ni uspelo izdelati!«

Ko je pisec prebral svoj rokopis, je filmski režiser odmajal z glavo. »Obljubili ste mi svojevrsten scenarij, zdaj pa vidim, da je tako običajen, kakor so večidel vsi drugi. Dva ljubita isto dekle, ona ljubi najprej enega, potem pa se poroči z drugim. Kje je tu kaj zanimivega?«

»O, pač,« hiti razlagati pisatelj. »Pozabil sem vam povedati, da se vse skupaj dogaja v kopalnici!«

Beg iz Gonarsa

PO IVANU BRATKU IZ »SPOMINOV NA PARTIZANSKA LETA«

52. Kljub vsem prizadevanjem italijanskih taboriščih oblasti in kljub nevarnosti so se kopači še bolj zagrizli v zemljo. Z neverjetno upornostjo so odstranjevali oviro za oviro. Ni jih preplašila niti preiskava barake 19 in vesti o novih preiskavah, čeprav so lahko vsak hip pričakovali, da bodo Italijani začeli trgati pod tudi v baraki 22.

53. Nova smer, ki so jo bili določili po nalivu, je že segla pod pot na drugi strani žičnih ovir in zavila mimo stražarske ute. Čim globlje pa so kopali, tem daljši je bil rov in tem težji zrak. Kopače je začelo že dušiti in oljenka ni hotela več goreti.

54. Nekateri kopači so se po nekaj urah dela v tem zraku onesvestili. Morali so jih vleči iz rova. To je bilo zelo naporno in hkrati nevarno, ker so pri tem podirali opornike. Zato so napravili ventilacijo: ozke luknjice nad rovom do površine, vendar tudi to ni mnogo zaleglo.

Mala križanka

VODORAVNO: 1. dolžinska mera, 6. meseni ahat, 8. amoret, 9. kemični znak za galij, 10. glasbena nota, 11. ameriška filmska igralka in pevka (Doris), 12. kemični znak za torij, 13. ničvrednež, 14. izdelovalec skled, 16. ime nekdaj odličnega atleta Haryja.

NAVPIČNO: 1. žensko ime, 2. grški bog ljubezni, 3. vrsta močnega razstreliva, 4. dva enaka samoglasnika, 5. vlak, ki vozi proti Rogaški Slatini, 6. eden izmed največjih angleških romantičnih pesnikov, 7. slovenski slikar, ki je slikal izredno plodovito cerkvene freske (Leopold, 1752-1828), 11. svetovno znan brazilski nogometaš, 13. mutast, 15. okrajšava za ljudska republika.

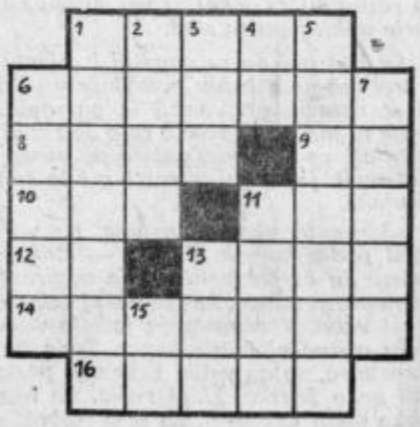

CELJSKI TEDNIK

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Celje, Gledališka ulica, poštni predal 161, TELEFON: 23-69. — UREJUJE uredniški odbor. ODGOVORNI UREDNIK Drago Hribar. — Časopis je ustanovil okrajni odbor SZDL Celje. Izhajal je kot »Nova pot«, »Na delo«, »Naše delo« (1945), kot »Celjski tednik« (1948-1950), nato kot »Savinjski vestnik« (1950-1954) in od 1955 ponovno kot »Celjski tednik«. S 1. januarjem 1966 so ga USTANOVILE občine Celje, Laško, Mozirje, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah in Žalec. — Tednik IZHAJA ob petkih. IZDAJA: Zavod za informativno službo Celje. TISK IN KLIŠEJI: »Celjski tisk«. — Cena: posamezna številka 50 par (50 din), letna naročnina 20 (2.000) din, polletna 10 (1.000) din. Tujina 40 (4.000). — TEKOČI RAČUN: 507-3-227.